არჩევნების მოახლოება ვითარებას ძაბავს A2

რუსეთი გაზის კარტელის შექმნას ცდილობს A5

"ხალხის პირისპირ" - ანკეტა B3

www.24hours.ge

24 საათი

ყოველდღიური

© გაზეთი 24 საათი

ხუთშაბათი, 1 მაისი, 2003 წელი. №117 (329)

ფასი 50 თეთრი

ეს გამარჯვება საქართველოს სჭირდებოდა!

საქართველო 1:0 რუსეთი

მალხაზ ასათიანის ამ დარტყმამ საქართველოს ნაკრებს გამარჯვება მოუტანა.

ცაში მაშხალებს ისროდნენ, თბილისის ქუჩებში ათასობით გულშემატკივრის მსვლელობა მოეწყო. პრეს-კონფერენციაზე საქართველოს ნაკრების მწვრთნელს რამდენჯერმე გააწყვეტინეს სიტყვა ტაშით, მოწინააღმდეგე გუნდის თავკაცი კი საერთოდაც არ გამოცხადდა პრესასთან შეხვედრაზე – გუშინ ყველაფერი პირიქით იყო, გუშინ ყველაფერი ისე იყო, როგორც ჩვენ გვინდოდა!

აკა ტონია

ურთულესი ამოცანაა, დაწერო იმ მატჩზე, რომელმაც ყველაფერი თავდაყირა დააყენა ჩვენს თავებში. შეუძლებელია, განთავისუფლდე იმ ემოციებისგან, რომლებიც გუშინდელმა მატჩმა მოგვგვარა და, ალბათ, შეუძლებელია მათი ენით გადმოცემაც. არ ვიცი, საიდან დავიწყო, რაზე ვისაუბრო? მატჩის მსვლელობაზე, ამ გამარჯვების მნიშვნელობაზე თუ მხოლოდ იმ სიხარულზე, რომელსაც ასე დიდხანს ველოდით?

გუშინდელ დილას, ისევე როგორც მთელ საქართველოში, რუსეთთან მატჩზე მთავრობის სხდომაზეც საუბრობდნენ. გულშემატკივრების მიერ ატეხილი აჟიოტაჟი, საქართველოს დროშების კერვა და ვაკის პარკში, დიდ ეკრანზე მატჩის ყურების იდეა გულშემატკივრებს პრეზიდენტმა დაუწუნა კიდეც და ნაკლები თვითშემოქმედების გამოვლენაც ურჩია.

კარგია, რომ ეს რჩევები არავინ ილო ყურად; კარგია, რომ მსაჯის საფინალო სასტვენის შემდეგ, სტადიონზე შეკრებილი გულშემატკივრების უზომო სიხარულს სწორედ ვაკის პარკის მიდამოებიდან გაშვებული ულამაზესი ფეიერვერკიც დაემატა!

თუმცა, ამ მატჩზე, ალბათ, მისი სტარტიდან ჯობს საუბარი, იმ ადგილიდან, როდესაც ანგარიში ჯერ 0:0 იყო.

მაშ ასე: "ლოკომოტივის" სტადიონთან ხალხის შეკრება მატჩის დაწყებამდე რამდენიმე საათით ადრე დაიწყო. ექვსი საათისთვის ხალხს სტადიონზე შესვლის ნებართვა მისცეს. საათნახევრის განმავლობაში სტადიონი ხალხით ივსებოდა, საბოლოოდ კი, დაახლოებით 11 ათასი კაცი შეგროვდა. საკვირველია, მართლა ამდენმა ადამიანმა შეინახა ძველი ბილეთები? თუმცა, ამას რა მნიშვნელობა აქვს...

გაგრძელება B4 გვერდზე

საქართველოს არმიის მეთორმეტე გაზაფხული

30 აპრილს საქართველოს შეიარაღებულ ძალებს 12 წელი შეუსრულდა. ყველა ახალ დღესასწაულს ქართველი სამხედროები უკეთესის მოლოდინით ხვდებიან და სჯერათ, რომ "მაღალი სტუმრები" ხელისუფლებიდან, რომლებიც ტრიბუნიდან ლამაზ-ლამაზი სიტყვებით ამკობენ სამხედრო მოსამსახურეთა ღვაწლს და ამტანობას, ბოლოს და ბოლოს, უფრო მეტი პასუხისმგებლობით მოეკიდებიან თავდაცვის სფეროს. საკუთარი მოლოდინი აქვს საზოგადოებასაც, რომელსაც სურს, რომ სამხედრო ფორმიანი ადამიანები მეტ დისციპლინირებულობას, პროფესიონალიზმს და ინტელექტს ამჟღავნებდნენ.

კობა ლიკლიკაძე
"რადიო თავისუფლება"
სპეციალურად "24 საათისთვის"

როგორც ყველა სამხედრო ძალა, საქართველოს ჯარი ომის ქარ-ცეცხლში იშვა. მეტიც, 12 წლის განმავლობაში მას არასდროს ჰქონია მშვიდი ცხოვრება - ეთნიკური და სეპარატისტული კონფლიქტები, რომლებიც საქართველოს დამოუკიდებლობის გამოცხადებას მოჰყვა, მეტწილად სწორედ სამხედროების "სუსტ მხრებზე" გადადიოდა. ეს იყო უთანასწორო ბრძოლა, ერთი მხრივ რუსულ-კონფედერაციულ სამხედრო ძალებთან და მეორე მხრივ, საკუთარ სახელმწიფოებრივ არაორგანიზებულობასთან, რაც ყველაზე უკეთესად რეგულარული არმიის როლის უგულებელყოფასა და პარამილიტარისტული ორგანიზაციების წინ წამოწევაში გამომჟღავნდა.

და მაინც, 12-წლიანი გადასახედიდან ბევრი ქართველი ოფიცერი ფიქრობს, რომ საქართველოს შეიარაღებული ძალები ნელ-ნელა გამოდის ბავშვობის ასაკიდან და თავისუფლდება წარსულის მძიმე მემკვიდრეობისგან.

გაგრძელება A3 გვერდზე

ნატო გვირჩევს: თქვენი პრობლემები თქვენვე მოაგვარეთ, ჩვენ - გვერდში დაგიდგებით

გიორგი ასანიშვილი

საქართველოს სახელმწიფოებრიობა გაორებულ შთაბეჭდილებას ტოვებს: ერთი მხრივ, სახეზეა დარღვეული ტერიტორიული მთლიანობა, ბიუროკრატიზმისა და კორუფციის მაღალი დონე, მახინჯი ფორმით დამკვიდრებული საბაზრო ეკონომიკა, მეორე მხრივ კი, - სწრაფვა დასავლური ღირებულებებისკენ, ელიტარულ და პრესტიჟულ საერთაშორისო ორგანიზაციებში (ნატო, ევროკავშირი) გაწევრიანებისკენ. ამ დისბალანსის აღმოსაფხვრელად დიდი დრო და შრომაა საჭირო. "ძალიან ვაფასებთ თქვენს სურვილს, შეხვიდეთ ნატო-სა და ევროკავშირში. მართალია, ეს პროცესი იოლი არ იქნება, მაგრამ ჩვენ ყველანაირად შევეცდებით, ამ გზაზე სიარული გაგიადვილოთ. თუმცა, ძირითადი პრობლემები მაინც თქვენივე გადასაჭრელი იქნება", - პოლიტიკურ "სატკივართან"

გაგრძელება A3 გვერდზე

ქუთათურებისგან დაცლილ ქალაქს კორუმპირებული ჩინოვნიკები ეპატრონებიან

ბექა სისაური
ქუთაისიდან

ქუთაისის ეკონომიკური პოტენციალი წლიდან წლამდე სულ უფრო მცირდება. მოსახლეობაც ადეკვატურად რეაგირებს და ქუთაისი თანდათან ცარიელდება. სტატისტიკური მონაცემებით, ქალაქის 300-ათასიანი მოსახლეობიდან ამჟამად 187 ათასია დარჩენილი. ეკონომისტებს ეს მონაცემიც ეეჭვებათ. მათ მიაჩნიათ, რომ ქუთაისში მოსახლეობის რაოდენობა გაცილებით მცირეა.

საბჭოთა კავშირის ნგრევამ გამოიწვია ყველა იმ სამრეწველო საწარმოს გაჩერება, რომელიც ქუთაისის ეკონომიკის გამწევ ძალას წარმოადგენდა. დღეს ისინი მხოლოდ კომუნისტური წარსულის უბადრუკ მონუმენტებად თუ გამოდგება. მათ ადგილზე კი მცირე და საშუალო ბიზნესმა ფეხი ვერა და ვერ მოიკიდა. ეკონომისტებს აღნიშნული გარემოების ერთ-ერთ ძირითად მიზეზად სახელისუფლებო ბიუროკრატია მიაჩნიათ, რომელიც მეტწილად ისევ ყოფილი კომუნისტი ფუნქციონირებისგანაა დაკომპლექტებული და ხელის შეშლის მეტს ბიზნესს არაფერს უკეთებს.

ბოლო რამდენიმე წლის განმავლობაში ადგილობრივი წარმოების კიდევ ერთ ხელისშემშლელ ფაქტორად ჩამოყალიბდა ქურდული სამყარო. მომგებიან საწარმოებს, ძირითადად, კრიმინალები იძენენ. პროკურატურაში უკვე ღიად აცხადებენ, რომ "სატრაქტოროსა" და "ავტოქარხნის" აქციების გარკვეულ ნაწილს "კანონიერი ქურდები" ფლობენ, მათ ხელში აღმოჩნდა ასევე ტყიბულის რაიონში არსებული გრანიტის რამდენიმე საბადო.

გაგრძელება A4 გვერდზე

დსთ-ს ძალოვნებმა საერთო ენა გამონახეს

საქართველოს შინაგან საქმეთა მინისტრის დებიუტს დსთ-ს შს მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის რანგში შეიძლება წარმატებული ვუწოდოთ. თბილისში, სასტუმრო "მარიოტში" ჩატარებული რიგით 24-ე სხდომის შედეგებით შეხვედრის მონაწილე ქვეყნების წარმომადგენლები კმაყოფილები არიან.

სოფიკო ჩხაიძე

დსთ-ს 12 ქვეყნის შინაგან საქმეთა მინისტრებმა თუ მათმა მოადგილეებმა ორდღიანი მუშაობის შემდეგ ხელი მოაწერეს, ეგრეთ წოდებულ, შემაჯამებელ დოკუმენტებს – შეთანხმებებს სხვადასხვა სახის დანაშაულთან ერთობლივი ბრძოლის შესახებ. როგორც წესი, მსგავს შეხვედრებზე ეკონომიკურ და ორგანიზებულ დანაშაულთან ბრძოლის თემებს განიხილავენ. ამჯერად კი პირველად შევიდა დღის წესრიგში ტერორიზმის წინააღმდეგ ერთობლივი ღონისძიებების გატარების საკითხი. თუმცა, დსთ-ს ძალოვანთა მთავარი სასაუბრო თემა ამ ორი დღის მანძილზე მაინც უკანონო მიგრაცია გახლდათ.

გაგრძელება A7 გვერდზე

პოლიტიკა

კისელი, პური და მამაცი გული

სალათი, ბარდის სუპი, ფლავი, ვაშლი და ცოტა ნამცხვარი, დასალევად კი კისელი - ამგვარი სუფრით შეხვდნენ ჩვენი შეიარაღებული ძალების 12 წლისთავს სამხედრო აკადემიაში. ამ საზეიმო დღეს აკადემიის პირველკურსელებთან პური გატეხა თავად თავდაცვის მინისტრმა...

A3

ეკონომიკა

"РАО ЕЭС РОССИИ"

საქართველოს ენერგობაზარზე გავლენის სფეროებს აფართოებს

მდინარე ენგურზე მდებარე ვარდნილჰესების კასკადის სარეაბილიტაციო პროექტი "РАО"-ს სპეციალისტებმა უკვე მოამზადეს. დიალოგი რუსეთთან მაკავშირებელი ახალი ელექტროგადამცემი ხაზების მშენებლობაზეც მიმდინარეობს.

A4

უცხოეთი

სადამი არაბულ სამყაროს 72 საათში მიმართავს

ლონდონში გამომავალი არაბული გაზეთი "ალ-ქუდს ალ-არაბი" იუწყება, რომ მიიღო წერილი, რომელიც, სავარაუდოდ, ერაყის დამხობილ პრეზიდენტს სადამ ჰუსეინს ეკუთვნის. გაზეთმა ყოფილი დიქტატორის წერილი პირველ გვერდზე გამოაქვეყნა.

A5

საზოგადოება

უმრიცხველობა დიდი ხეირი აღმოჩნდა

ოთხთვიანი დაგვიანების შემდეგ "ეი-ი-ეს თელასი" საკონსტიტუციო სასამართლოს 30 დეკემბრის გადაწყვეტილების შესრულებას იწყებს. მაისის თვიდან ელექტროგამანაწილებელი კომპანია უმრიცხველოდ დარჩენილ თბილისელებს მოხმარებული ელექტროენერგიის საფასურს ახალი წესით დაარიცხავს.

A6

სამართალი

არასამთავრობო ორგანიზაციები ტელეკომპანია „ოდიშის" დასაცავად

გუშინ ტელეკომპანია "ოდიშის" დარბევასთან დაკავშირებით ქუთაისის საქალაქო სასამართლოში პროცესი გაიმართა.

A7

პროექტი

წერილები მთავრობას

გაზეთი "24 საათი" თვეში ერთხელ მოზარდთა მთავრობისადმი მიმართულ წერილებს გაგაცნობთ. "ჩვენ ვხედავთ და ვამჩნევთ, ჩვენს უფლებას ვიყენებთ და მოგმართავთ- ჯერი თქვენზეა"...

A8

ამინდი

თბილისი	19
ქუთაისი	23
ბათუმი	18
სოხუმი	20
ფოთი	20
თელავი	18
ზუგდიდი	23
გორი	18
ახმეტა	19
ჭიათურა	21
გაგრა	18

უცხოური ვალუტის ოფიციალური კურსი ლართან მიმართებაში

აშშ დოლარი	2.1350
ევრო	2.3752
გირვანქა სტერლინგი	3.4008
რუბლი	0.0686

A2 ინფორმაცია A3 პოლიტიკა A4 ეკონომიკა A5 უცხოეთი A6 საზოგადოება A7 სამართალი A8 პროექტი

B2 კულტურა B3 ანკეტა B4 სპორტი B5 სპორტი B6 განცხადებები B7 სტილი B8 სხვადასხვა

ალარ გვინდა მუზეუმი, გავაკეთოთ ჩიყი-პიყი

გიორგი ასანიშვილი

"იქ, სადაც ადრე ხატები და მერაბ კოსტავას სურათები იყო გამოფენილი, ახლა ხაჭაპური ცხვება და მეორადი ტანსაცმელი იყიდება", - აცხადებს 9 აპრილის მუზეუმის დირექტორი თამაზ ბიბილური. მისი თქმით, მუზეუმის შენობის (ლესელიძის 8) პრივატიზება სერიოზული კანონდარღვევებით მოხდა. ბიბილური რკინის ქალამნების ჩაცმასა და სამართლიანობის აღსადგენად ბოლომდე ბრძოლას აპირებს. ქვედა ინსტანციების მოვლის შემდეგ, საქმის განხილვას დღეიდან უზენაესი სასამართლო შეუდგება. თუმცა, 9 აპრილის მუზეუმის დირექტორს დიდი იმედი არა აქვს, რომ თემიდის მსახურთა საბოლოო ვერდიქტი ობიექტური იქნება. **"გამოძიების მასალებიდან რამდენიმე მნიშვნელოვანი დოკუმენტია მოპარული. ლადო ჭანტურიამ პასუხი უნდა გაგვცეს, რატომ მუშაობენ მის უწყებაში ქურდი მოსამართლეები",** - თამაზ ბიბილური მესამე ხელისუფლების წარმომადგენლებს საკმაოდ სერიოზულ ბრალდებებს უყენებს.

საპარლამენტო ფრაქცია "XXI საუკუნის" ინიციატივით გუშინ გამართულ პრესკონფერენციაზე მუზეუმის ხელმძღვანელმა, მოსამართლეების გარდა, მერიის თანამშრომლებიც დაადანაშაულა. **"პრივატიზების შემდეგ, ჩემთან მოდიოდნენ მერიის თანამშრომლები და მეუბნებოდნენ, მუზეუმი რად გინდა, მოდი რესტორანი გავხსნათ და ჩიყი-პიყი გავაკეთოთო",** - აღნიშნავს ბიბილური. არადა, როგორც იგი აცხადებს, მუზეუმში მრავლად არის საქართველოს უახლესი ისტორიის უმნიშვნელოვანესი მოვლენების ამსახველი მასალა და ისინი, თავის დროზე, დაათვალიერეს უწმინდესმა და უნეტარესმა ილია II-მ, ზვიად გამსახურდიამ, აშშ-ს ყოფილმა ელჩმა საქართველოში უილიამ კორტნიმ, გაერო-ს გენერალური მდივნის ორმა წარმომადგენელმა...

თამაზ ბიბილურის თქმით, მუზეუმის შენობის უკანონოდ პრივატიზების შემდეგ, მისი ახალი მფლობელები რამდენჯერმე დაემუქრნენ, მოუწყეს პროვოკაცია, თავად მუზეუმი კი დაარბიეს და მისი ექსპონატები მოიპარეს. **"ქალაქის ხელისუფლება ქმნის ილუზიას, ვითომ მუზეუმის ბედით ძალიან შეწუხებულია, ხოლო როდესაც საქმე საქმეზე მიდგება, სანაცვლოდ, მხოლოდ სარდაფის ტიპის ფართს გვთავაზობს",** - განაგრძობს ბრალდებების სერიას ბიბილური, ოღონდ, ისე, რომ კონკრეტულად პიროვნებებს ხელს არ ადებს.

რაც შეეხება უზენაეს სასამართლოში დღეისთვის დაგეგმილ პროცესს, 9 აპრილის მუზეუმის დირექტორის აზრით, იგი მხოლოდ მაშინ უნდა დაიწყოს, როდესაც გამოძიების მასალებიდან მოპარული დოკუმენტაცია დაბრუნდება და ამით სასამართლოს საშუალება მიეცემა, ყველაფერი მისხალ-მისხალ აწონ-დაწონოს.

სოხუმი რუსეთის პრეზიდენტის წარმომადგენელს სამუშაო ჯგუფების შემადგენლობას წარუდგენს

რუსეთის პრეზიდენტის სპეციალური წარმომადგენელი ქართულ-აფხაზური კონფლიქტის დარეგულირებაში, რუსეთის საგარეო საქმეთა მინისტრის პირველი მოადგილე ვალერი ლოშჩინინი 4 მაისს სოხუმში ჩავა, რათა აფხაზურ მხარესთან საბოლოოდ შეათანხმოს სამუშაო ჯგუფების შექმნის საკითხი, რომლებიც დევნილთა დაბრუნების, რკინიგზის აღდგენის და ენგურჰესის რეაბილიტაციის პრობლემებზე იმუშავებენ.

ამის შესახებ პრაიმ-ნიუსს აფხაზეთის თვითგამოცხადებული რესპუბლიკის საგარეო საქმეთა მინისტრის მოვალეობის შემსრულებელმა სერგეი შამბამ აცნობა.

შამბას თქმით, ვალერი ლოშჩინინი შეხვედრებს მასთან და თვითგამოცხადებული რესპუბლიკის ახალდანიშნულ პრემიერ-მინისტრთან რაულ ხაჯიმბასთან გამართავს. **პრაიმ-ნიუსი**

აფხაზთა და აბაზთა ყრილობაზე სოხუმის სახელისუფლებო კრიზისზე იმსჯელეს

სოჭში სასტუმრო "ჟემჩუჟინაში" გაიმართა აფხაზი და აბაზგი ხალხების მეოთხე კონგრესი.

სოჭის კონგრესის ძირითადი საკითხი აფხაზეთში გამწვავებული სახელისუფლებო კრიზისი და სეპარატისტთა ახალი პრეზიდენტის კანდიდატურის შერჩევა იყო. რუსეთმა კატეგორიულად გააპროტესტა საპრეზიდენტო კანდიდატებად თურქეთსა და ამერიკაში მცხოვრები აფხაზების დასახელება. რუსეთის სახელმწიფო სათათბიროს წარმომადგენელთა განცხადებით, საუკეთესო კანდიდატურები მოსკოვში მცხოვრები აფხაზები არიან.

მოსკოვი არძინბას შესაძლო შემცვლელებად ექსპრემიერ ანრი ჯერგენიასა და ყოფილ შს მინისტრს ალიკ ანქვაბს მოიაზრებს. თუმცა, აფხაზური კონსტიტუციით, საპრეზიდენტო არჩევნებში მონაწილეობისთვის აუცილებელია, რომ კანდიდატი ბოლო ათი წლის განმავლობაში აფხაზეთში ცხოვრობდეს. ექსპრემიერი ჯერგენია უკვე რუსეთის მოქალაქეა და, ამას გარდა, იგი აფხაზეთში ცხოვრების ათწლიან ცენზს ვერ აკმაყოფილებს. რაც შეეხება ყოფილ შს მინისტრს ალიკ ანქვაბს, ის დღემდე "აფხაზეთის მოქალაქეა", თუმცა უკვე ათი წელია, მოსკოვში ცხოვრობს. **მედია-ნიუსი**

მოკლედ

თბილისი. აფხაზეთის თვითგამოცხადებული რესპუბლიკის უსაფრთხოების უზრუნველყოფის ფარგლებში, სოხუმში ანტიტერორისტული ცენტრი შეიქმნება, განაცხადა აფხაზეთის სახალხო კრების (პარლამენტის) კანონშემოქმედებითი კომიტეტის თავმჯდომარემ ვლადიმერ ნაჩაჩ-ოღლიმ. **პრაიმ-ნიუსი**

■ ■ ■

თბილისი. საქართველოს სახელმწიფო საზღვრის დაცვის სახელმწიფო დეპარტამენტის თავმჯდომარე გენერალ-ლეიტენანტი ვალერი ჩხეიძე 4-7 მაისს უნგრეთში, არალეგალური მიგრაციის და ნარკობიზნესთან ბრძოლის საკითხებისადმი მიძღვნილ საერთაშორისო კონფერენციაში მიიღებს მონაწილეობას. **პრაიმ-ნიუსი**

■ ■ ■

თბილისი. გერმანიის მეკავშირე ოფიცერი მუდმივ კურირებას გაუწევს საქართველოს სასაზღვრო უწყებაში მიმდინარე რეფორმებს და ქართულ მხარეს აუცილებელი კონსულტაციებით დაეხმარება. **პრაიმ-ნიუსი**

■ ■ ■

თბილისი. აფხაზეთის თვითგამოცხადებული რესპუბლიკის ახალი მთავრობის საკვანძო მინისტრების, მათ შორის, ძალოვან უწყებათა ხელმძღვანელების ვინაობა მიმდინარე კვირის ბოლომდე გახდება ცნობილი. **პრაიმ-ნიუსი**

■ ■ ■

თბილისი. "ქრისტიან-დემოკრატიული ალიანსი" "დემოკრატიული აღორძინების კავშირის" ყრილობას ელოდება, რათა წინასაარჩევნოდ ამ ორგანიზაციასთან გაერთიანების თაობაზე მოლაპარაკებები დაიწყოს. **პრაიმ-ნიუსი**

■ ■ ■

თბილისი. საპარლამენტო ფრაქცია "21-ე საუკუნეში" აცხადებენ, რომ თუ "დემოკრატიული აღორძინების კავშირი" მომავალ საპარლამენტო არჩევნებში მონაწილეობას არ მიიღებს, ისინიც იგივეს მოიმოქმედებენ. **პრაიმ-ნიუსი**

■ ■ ■

თბილისი. საქართველოს პარლამენტის 30 წევრსა და, საერთო ჯამში, 500-მდე თანამდებობის პირს ქონებრივი და საფინანსო მდგომარეობის საინფორმაციო ბიუროში, 30 აპრილის დილის მონაცემებით, ქონებრივი და საფინანსო მდგომარეობის შესახებ დეკლარაცია ჯერ არ წარუდგენია. **პრაიმ-ნიუსი**

■ ■ ■

თბილისი. საქართველოს პრეზიდენტი ედუარდ შევარდნაძე 3 მაისს ტაშკენტში გაემგზავრება, სადაც ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკის მმართველი საბჭოს მორიგი სხდომა გაიმართება. **პრაიმ-ნიუსი**

■ ■ ■

თბილისი. საქართველოს შეიარაღებული ძალების სამხედრო მოსამსახურეთა უნიფორმა შეიცვლება. ამის შესახებ საქართველოს თავდაცვის მინისტრმა დავით თევზაძემ განაცხადა. **ინტერ-პრესი**

პრეზიდენტმა „ძლიერი სვანეთი" წაახალისა

თამარ მჭედლიშვილი

"ჩვენ საზოგადოებაში საერთო სახელმწიფოებრივი მიზნისთვის გაერთიანების პოტენციალი მოვნახეთ; ჩვენ სახელმწიფოსა და მოქალაქეების ცივილური ურთიერთობების მაგალითს ვიძლევით, იმ საზოგადოების, სადაც სახელმწიფო და საზოგადოება ურთიერთპასუხისმგებლობით არიან გამსჭვალულნი", – ეს ის მისიაა, რომელიც თავის თავზე სვანების მიერ დაფუძნებულმა ახალმა საზოგადოებრივმა ორგანიზაციამ – "ძლიერი სვანეთი ერთიანი საქართველოსთვის" - იტვირთა. ყოველ შემთხვევაში, მის დამფუძნებლებს, სვან დეპუტატებს, მეცნიერებს თუ ბიზნესმენებს ეჭვი არ ეპარებათ, რომ ეს სწორედ ის ორგანიზაცია იქნება, რომელიც "პირველი გამოვა მოქალაქესა და სახელმწიფოს შორის ახალი ტიპის ურთიერთობების დამკვიდრების იდეით. სახელმწიფოში არც ერთი რეფორმა არ იქნება წარმატებული, თუ საზოგადოების რეფორმირების პროცესი არ დაიწყო..."

პრეზიდენტის სალამი გაერთიანებულ სვანეთს.

არჩევნების წინ ყოველი ახალი საზოგადოებრივი ორგანიზაციის დაფუძნება ბუნებრივად ბადებს ეჭვს, რომ იგი აუცილებლად ამა თუ იმ პოლიტიკური პარტიის მხარდამჭერი ძალა გახდება. იმის მიუხედავად, რომ ამ ახალი მოძრაობის გუშინდელ დამფუძნებელ ყრილობაზე მომავალ არჩევნებს, თითქმის არც ერთი გამომსვლელი არ შეხებია, ფილარმონიის დიდ საკონცერტო დარბაზში საქართველოს პრეზიდენტის გამოჩენამ და თავად მისმა გამოსვლამ ცხადი გახადა, რომ ეს ორგანიზაცია დღევანდელი ხელისუფლებისა და მისი ხელმძღვანელისადმი გულგრილი სულაც არ არის.

დამსწრე საზოგადოება ოვაციებით რეაგირებდა ყველა იმ მოწოდებაზე, რომელიც სწორედ ერთად დგომას და საკუთარი კუთხის აღმშენებლობას ეხებოდა. ამ განცდას და ერთიანობის მუხტს "ლილეოს" ჰანგები და სვანური "ფერხული" აძლიერებდა.

ბუნებრივია, გუშინ სიტყვით გამომსვლელები აქცენტს სწორედ გაერთიანებაზე აკეთებდნენ. ამ ორგანიზაციის ერთ-ერთი წევრის, ერეკლე სალლიანის თქმით, **"ყველა საქმე ერთიანობის და არა დაპირისპირების ნიადაგზე უნდა კეთდებოდეს".** მისივე თქმით, სწორედ ამ მოსაზრებამ გააერთიანა სხვადასხვა პოლიტიკური მრწამსის ადამიანები, რომელთა მიზანი ერთიანი საქართველოს გაძლიერება და აღმშენებლობა უნდა გახდეს და ყველამ საკუთარ კუთხეზე თავად უნდა იზრუნოს.

სხვათა შორის, "ძლიერმა სვანეთმა" თავის რიგებში მართლაც გააერთიანა სხვადასხვა პოლიტიკური მრწამსის ადამიანები: "მოქკავშირეები" ზვიად მუკბანიანი და ივერი ჭელიძე, "მრეწველებთან" დამეგობრებული ბიზნესმენ-პარლამენტარი გოგი ლიპარტელიანი, ყოფილი "ლეიბორისტი" დილარ ხაბულიანი, ექს ვიცე-პრემიერი ავთანდილ მარგიანი, კოდორის ხეობაში პრეზიდენტის რწმუნებული ემზარ კვიციანი, კომუნისტი გრიშა ონიანი, "მრეწველი" მილიონერი ლევან პირველი, ქუთაისის მერი ნუგზარ ფალიანი (რომელიც ადგილობრივი არჩევნების დროს "ახალი მემარჯვენეების" მხარდაჭერით სარგებლობდა), "ლემის" ლიდერი თენგიზ გაზდელიანი...

ამის მიუხედავად, გუშინ სცენაზე მხოლოდ ზვიად მუკბანიანი გამოჩნდა. თუმცა, ეს არც იყო გასაკვირი: იგი ამ ორგანიზაციის თავმჯდომარედ აირჩიეს.

გუშინდელი თავყრილობის ორგანიზატორთა მცდელობის მიუხედავად, სვანთა შეკრება პოლიტიკურ აქცენტებს მაინც ვერ გადაურჩა: პირველი ამ თემაზე კინორეჟისორი თემურ ბაბლუანი ალაპარაკდა, რომელმაც იმედი გამოთქვა, რომ ეს ორგანიზაცია მართლაც საქმის საკეთებლად შეიქმნა. **"თუ ეს იმიტომ კეთდება, რომ ვიღაცეები დეპუტატები გახდნენ და მერე საქმე არ გააკეთონ, მითხარით და მე ბოდიშს მოგიხდით და წავალ...",** - განაცხადა მან, თუმცა ეჭვების გაქარწყლება თვითონვე სცადა და "ძლიერ სვანეთს" გზა და მომავალი დაულოცა.

მომავალ არჩევნებზე და მასში ამ ახალი ორგანიზაციის როლზე ღიად თავად საქართველოს პრეზიდენტმა ისაუბრა. **"თქვენ უჭკვიანესი ხალხი ხართ... ძალიან სწორად თქვეს აქ გამომსვლელებმა, რომ ჩვენ ხმა უნდა მივცეთ კონკრეტულ ადამიანს არა პოლიტიკური შეხედულებების მიხედვით, არამედ იმის გათვალისწინებით, არის თუ არა იგი მზად ემსახუროს საქართველოს. მე სისხლხორცეულად ვარ დაინტერესებული, რომ პარლამენტში, თანაც - უმრავლესობაში მოვიდეს ის ხალხი, ვინც იცის, რა სჭირდება საქართველოს, რა სჭირდება მთას. ასეთი ხალხის არჩევა და შერჩევა საქართველოში ძნელი არ იქნება...",** – ასე გაამხნევა "ძლიერი სვანეთის" ლიდერები პრეზიდენტმა, რამაც, ალბათ, მათ რიგებში საკმაოდ სასიამოვნო განცდა გამოიწვია...

გუშინ პრეზიდენტმა სვანთა თავყრილობის ტრიბუნა პოლიტიკურ ოპონენტთა კრიტიკისთვისაც გამოიყენა და "უძღებ შვილს" – ზურაბ ჟვანიას და საზოგადოებას შეახსენა, რომ **"ის ენერგოკრიზისი, რომელიც დღეს საქართველოშია, დიდწილად, ხუდონჰესის მშენებლობის ჩაშლის ბრალია".** აქვე შევარდნაძემ, მისთვის ჩვეული მანერით, დელიკატურად უსაყვედურა სვანებს რეგიონში კრიმინოგენული ვითარების დაძაბვის გამო და განაცხადა, რომ ამ პრობლემებს თბილისიდან ჩასული პოლიციელები ვერ მოერევიან.

და ბოლოს: გუშინ მცირე ინციდენტიც მოხდა, რომლიდან გამოსავალი პირველმა პრეზიდენტმა იპოვა. სრულიად მოულოდნელად, მასთან ერთად სცენაზე მანდილოსანი ავიდა და პრეზიდენტს ცხვირწინ ასეთი შინაარსის პლაკატი აუფრიალა: **"ძირს ხუნტის არჩევნები!".** მანამ, სანამ პრეზიდენტის პირადი დაცვის წევრები ამ მანდილოსნის გაყვანას მოიფიქრებდნენ, დარბაზში თავად პრეზიდენტის ხმა გაისმა: **"რას იზამ, ესეც განსხვავებული აზრია და მასაც პატივი უნდა ვცეთ..."**

არჩევნების მოახლოება ვითარებას ძაბავს

თამარ ხორბალაძე

ხელისუფლება ცდილობს, საზოგადოება დაარწმუნოს, რომ არჩევნების გადადება მის ინტერესებში არ შედის. გუშინდელ მთავრობის სხდომაზე, რომელიც, ძირითადად, კაზინოების, რუსთავის მეტალურგიული ქარხნის, ატიპური პნევმონიის და ფეხბურთის თემებს ეძღვნებოდა, საქართველოს პრეზიდენტმა არჩევნების საკითხი თავად "შემოაგდო".

"მინდა, მივმართო ბატონ ავთოს, ქალბატონ მარიამ ცაცანაშვილს, რეგიონული სამსახურის ხელმძღვანელს... პარლამენტთან ერთად განვსაზღვროთ არჩევნების ჩატარების დღე," – განაცხადა საქართველოს პრეზიდენტმა და აქვე, როგორც მოსალოდნელი იყო, გამოეხმაურა ზურაბ ჟვანიას სამშაბათის შეხვედრას ამერიკის ელჩთან რიჩარდ მაილსთან. ედუარდ შევარდნაძე ხომ ყოველთვის მწვავედ რეაგირებს ოპოზიციის კონტაქტებზე საერთაშორისო თანამეგობრობის წარმომადგენლებთან:

"ყურადღება მივაქციე ზურაბ ჟვანიას განცხადებას – არაფერი არ გვაწუხებს იმის გარდა, რომ პრეზიდენტი ერევა პარლამენტის მუშაობაში და თავს გვახვევს თავის აზრსო. ალბათ, კომისიების დაკომპლექტების წესი ჰქონდა ბატონ ზურაბს მხედველობაში, - თავადვე განმარტა საქართველოს პრეზიდენტმა, - **თუ რამე ზედმეტი გავაკეთეთ, გთხოვთ, გამოიწვიოთ ასეთი ინიციატივა პარლამენტიდან და თუ ყველაფერი კანონის ფარგლებში ჯდება, მაშინ გავაკეთოთ ბოლომდე,"** – მოუწოდა საკუთარი მთავრობის წევრებს.

ამ მოწოდებას გუშინდელ მთავრობის სხდომაზე საგანგებოდ და ძალიან ემოციურად გამოეხმაურა პრეზიდენტის საპარლამენტო მდივანი მარიამ ცაცანაშვილი.

"ისეთი საინფორმაციო კამპანიაა აგორებული, რომ დღეს ყველა და, მათ შორის, თქვენც, ბატონო პრეზიდენტო, დარწმუნებულია, რომ მთავრობა რაღაც ინიციატივით შევიდა პარლამენტში. პარლამენტში ჩვენი სახელით არჩევნების თემაზე კანონპროექტი არ შესულა," – განაცხადა მარიამ ცაცანაშვილმა და აქვე იმაზეც ისაუბრა, რომ არაფერია "დრაკონული" ცესკო-ს დაკომპლექტების იმ წესში, რომლის თანახმადაც, პრეზიდენტმა ედუარდ შევარდნაძემ, რომელიც ამავე დროს სახელისუფლებო ბლოკის ლიდერიცაა, ცსკო-ს 11 წევრიდან 9 უნდა წარადგინოს პარლამენტში დასამტკიცებლად, 2 წევრს კი ავტონომიური რესპუბლიკები ნიშნავენ.

"პრეზიდენტის მიერ წარდგენილი კანდიდატები პარლამენტმა 118 ხმით უნდა დაამტკიცოს. ეს კანდიდატურები მაინც მათი დასამტკიცებელია," – აცხადებდა გუშინ მარიამ ცაცანაშვილი, რომელმაც კარგად უწყის, რომ პრეზიდენტს, თუ სათანადო მობილიზებას გამოაცხადებს, პარლამენტში ეს 118 ხმა აქვს.

აქვე მარიამ ცაცანაშვილმა **"ოპოზიციის განრისხების მთავარი მიზეზიც"** "აღმოაჩინა". პრეზიდენტის საპარლამენტო მდივანმა განაცხადა, რომ ოპოზიცია სიების დაზუსტების წინააღმდეგია, რადგან სიების წყალობით არჩევნებს აყალბებდა და ამ ტრადიციის მოშლა არ სურს.

აქვე, მთავრობის სხდომაზევე დაგვამშვიდეს, რომ ზუსტი სიების შედგენის საშურ საქმეს შინაგან საქმეთა სამინისტრო ჩაუდგა სათავეში და მისი გადამოწმებული სიები სამართლიანი არჩევნების ჩატარების საშუალებას მისცემს ხელისუფლებას.

მარიამ ცაცანაშვილის ემოციურ გამოსვლას საკმაოდ არაემოციურად გამოეხმაურა საქართველოს პრეზიდენტი: **"მე მგონი, გავაკეთოთ ის, რაც უკვე ითქვა: არჩევნების დღე დავნიშნოთ და ვინც თავის მოვალეობას არ შეასრულებს, თავს დააბრალოს."**

გუშინვე სახელისუფლებო ბლოკის - "ახალი საქართველოსთვის" - სპიკერმა, ეროვნულ-დემოკრატიული პარტიის ლიდერმა ირინა სარიშვილი-ჭანტურიამ ოპოზიციას კომპრომისი შესთავაზა ცენტრალური საარჩევნო კომისიის დაკომპლექტებასთან დაკავშირებით; რომლის თანახმადაც, პრეზიდენტის მიერ პარლამენტში დასამტკიცებლად წარსადგენ ცსკო-ს წევრთა რაოდენობა 9-დან 5-მდე შემცირდება.

"ამ იდეის მიმართ დიდი წინააღმდეგობა ბლოკის არც ერთ სუბიექტს არა აქვს და პრეზიდენტი ედუარდ შევარდნაძეც არ არის ხისტად განწყობილი", - უთხრა "პრაიმ-ნიუსს" ირინა სარიშვილი-ჭანტურიამ.

მისი განცხადებით, სახელისუფლებო ბლოკის მხრიდან კომპრომისი შესაძლებელია, მაგრამ ცესკო აუცილებლად პროფესიული ნიშნით უნდა დაკომპლექტდეს და არა პარტიულით, რადგან ასეთი მიდგომა უკეთესია სტაბილურობის თვალსაზრისით და პოლიტიკურ სპექტრს შორის დაპირისპირების თავიდან ასაცილებლად.

ირინა სარიშვილი-ჭანტურიას თქმით, თუ ოპოზიციასა და სახელისუფლებო ბლოკს შორის ცესკო-ს დაკომპლექტების წესზე შეთანხმება ვერ მოხერხდა, ეს უკვე იმას ნიშნავს, რომ ცესკო-ს ძველი შემადგენლობა დარჩება, რაც მას გაუღრმავებს ეჭვს, რომ ოპოზიცია თვითონ არის დაინტერესებული ძველი შემადგენლობის დატოვებით.

მისი აზრით, ყველაზე კარგი გამოსავალია, რომ პრეზიდენტმა წარუდგინოს პარლამენტს დასამტკიცებლად ცესკო-ს წევრები, რომელთაც საკანონმდებლო ორგანო მაღალი კვორუმით - 118 ხმით დაამტკიცებს.

ცხადია, ამ "კარგ გამოსავალს" არ ეთანხმება ოპოზიციის ის ნაწილი, რომელიც სახელისუფლებო ძალებთან გარიგებით კი არა, საკუთარი ძალებისა და შესაძლებლობის ხარჯზე აპირებს საკანონმდებლო (და არა მხოლოდ) ხელისუფლებაში მოსვლას.

ოთხეულის შეხვედრები ტრადიციული ხდება

სოფო კვინტრაძე

საქართველოში ვიზიტით იმყოფებოდნენ რუსეთისა და სამხრეთ კავკასიის ქვეყნების საკანონმდებლო ორგანოების პირველი პირები - რუსეთის ფედერალური საბჭოს თავმჯდომარე სერგეი მირონოვი, სომხეთის ეროვნული კრების თავმჯდომარე არმენ ხაჩატრიანი და აზერბაიჯანის მილი მეჯლისის თავმჯდომარე მურთაზ ალესკეროვი. ეს ოთხეულის რიგით მეოთხე შეხვედრაა, რომელიც სექტემბრის ბოლოს მოსკოვში დაგეგმილ შეხვედრას წინ უსწრებს.

გუშინ სამი ქვეყნის წარმომადგენელი საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარესთან, ნინო ბურჯანაძესთან ერთად, ედუარდ შევარდნაძეს ეწვია. შეხვედრის დასრულების შემდეგ ჟურნალისტებისათვის გამართულ ბრიფინგზე ნინო ბურჯანაძემ აღნიშნა, რომ ოთხეულის შეხვედრები, რაც უკვე ტრადიციად იქცა, უფრო საქმიანი და ნაყოფიერი ხდება. პარლამენტის თავმჯდომარემ ისიც აღნიშნა, რომ ამ შეხვედრების შედეგად, რუსეთ-საქართველოს ურთიერთობების დათბობაც შეიმჩნევა. ოთხეულის საკანონმდებლო ორგანოების პირველი პირები შეხვედრების დეტალებზე საუბრისაგან თავს იკავებენ. თუმცა, სერგეი მირონოვმა ბრიფინგზე აღნიშნა, რომ საქართველოს პრეზიდენტთან მათ აფხაზეთის კონფლიქტის მშვიდობიანად მოგვარების გზებზე, კერძოდ, გალის რეგიონში დევნილების დაბრუნებისა და სოხუმი-თბილისის სარკინიგზო ხაზის აღდგენის პერსპექტივებზე ისაუბრეს.

ნინო ბურჯანაძე, სერგეი მირონოვი, მურთაზ ალესკეროვი და არმენ ხაჩატრიანი.

გამომცემელი რუსთავი 2 პრინტი. მთავარი რედაქტორი მამუკა ფაჩუაშვილი. პაატა ვეშაპიძე (მმართველი რედაქტორი), ვახტანგ ნადირაძე (გამომშვები რედაქტორი), ირაკლი ლეჟავა (პასუხისმგებელი რედაქტორი). დამატებები: დედაქალაქი - დავით მაღრაძე, ლიტერატურა - მალხაზ ხარბედია, სამყარო - ქეთევან სადღობელაშვილი, სამართალი - ნიკოლოზ რურუა, სტილი - ბიძინა მაყაშვილი, მედიცინა - ზაზა ფაჩუაშვილი, ბიზნესი - გიორგი კალანდაძე, საბავშვო - ვალერი ჯინჭარაძე. ფოტო: ლევან ყიფიანი (რედაქტორი), ბესო გულაშვილი (მენეჯერი). დიზაინი: გიორგი კოკილაშვილი, გიორგი ხმალაძე. კომპიუტერული ცენტრი: თამაზ ჩხაიძე (მენეჯერი), მაია ყიასაშვილი, ლელა წიქარიშვილი, ბექა ბალარჯიშვილი, დავით გეგეჭკორი, დიმიტრი შალუტაშვილი, ირაკლი ბილაშვილი, ალექსანდრე შათირიშვილი, თენგიზ ქირია, პაატა ქორიძე. სტილი: ნანა ჯოხარიძე, ნინო სვანიძე, თამარ კვაჭანტირაძე, ხათუნა გოგიშვილი, ძიძია ძნელაძე, ლია თოფურია. რეკლამა - ზურა ჯაოშვილი.

კისელი, პური და მამაცი გული

ქართული არმიის 12 წლისთავი

ლენა მიქაძე

სალათი, ბარდის სუპი, ფლავი, ვაშლი და ცოტა ნამცხვარი, დასალევად კი კისელი - ამგვარი სუფრით შეხვდნენ ჩვენი შეიარაღებული ძალების 12 წლისთავს სამხედრო აკადემიაში. ამ საზეიმო დღეს აკადემიის პირველკურსელებთან პური გატეხა თავად თავდაცვის მინისტრმა...

საიუბილეო თარიღის აღნიშვნა დავით თევზაძემ საბურთალოს ძმათა სასაფლაოს მონახულებით დაიწყო. მინისტრი, გენერალიტეტის სხვა წარმომადგენლებთან ერთად, დილის ათი საათისთვის უკვე ტერიტორიული მთლიანობისათვის დაღუპული მეომრების საფლავებს გვირგვინებით ამკობდა. შემდეგ ნატო-ს საპარლამენტო ასამბლეის დელეგაციის წევრებს ხვდებოდა. უცხოელ სტუმრებთან შეხვედრა სამინისტროს პირველ პირს საიუბილეო თარიღისთვის სპეციალურად არ დაუმთხვევია. დელეგაციის წევრებისთვის ეს სასიამოვნო მოულოდნელობა გახლდათ.

დახურულ კარს მიღმა თევზაძე სტუმრებს ესაუბრა თავდაცვის სფეროში მიმდინარე რეფორმებზე. ნატო-ს დელეგაციის წარმომადგენელი მინისტრთან საუბრის შედეგებით კმაყოფილი იყო. **"ვფიქრობ, რომ ნატოსკენ მიმავალ გზას ადგახართ,"** - დაასკვნა მარკუს მერკელმა და, ვინ იცის, მერამდენედ შეჰპირდა თავისი ვიზიტის მანძილზე საქართველოს დასავლეთის სახელით თანადგომას. თავად თავდაცვის პირველი პირი ამ თორმეტი წლის განმავლობაში მიღწეული შედეგებით კმაყოფილი ნაკლებად ჩანდა.

"კმაყოფილი ადამიანი რეალობის შეგრძნებას, მომავალში განვითარების სურვილს კარგავს. რასაც მივაღწიეთ, დიდი შრომით და ოფლით მივაღწიეთ", - განაცხადა დავით თევზაძემ. იგი მეტ-ნაკლებად

ვახო ბაქარაძის ფოტო

დავით თევზაძე კურსანტებს სუფრაზე დაეწვია.

კმაყოფილია იმით, რომ **"საქართველოს შეიარაღებული ძალების დროშა იმ ადგილებში ფრიალებს, სადაც სხვა განვითარებული ქვეყნების დროშაცაა აღმართული".**

სამხედრო აკადემიაში მინისტრის სიტყვა უფრო ომახიანად ჟღერდა, მაგრამ აკადემიის კურსდამთავრებულებს უზრუნველ მომავალს თევზაძე აქაც ვერ შეჰპირდა: **"შესაძლოა, თორმეტი წელი ადამიანისთვის ბევრს ნიშნავდეს, მაგრამ საქართველოსათვის ეს ერთი წამია. დღევანდელი დღე ქვეყნისათვის ისეთივე მნიშვნელობისაა, როგორც დამოუკიდებლობის დღე. შეიარაღებული ძალების მომავალ ლიდერებს იმას ნამდვილად ვერ დაგპირდებით, რომ მას შემდეგ, რაც აკადემიის კედლებს დატოვებთ, ყველაფერს ადვილად მიაღწევთ."** აღლუმი მოგვიანებით, ამ და სხვა ახლგაზრდების მარშირებით დასრულდა. თავდაცვის აკადემიას, რომელიც წელს უკვე ათი წლის შესრულდება, პრეზიდენტის ბრძანებულებით, გუშინდლიდან დავით აღმაშენებლის სახელი ეწოდა.

დავით აღმაშენებლის სახელობის აკადემიას წელს დაამთავრებს 25 მოტომსროლელი, 74 მსუბუქი ქვეითი, 14 სამთო მსროლელი, 28 არტილერისტი, 19 შინაგანი ჯარის და 12 სასაზღვრო ჯარის კურსანტი. სწავლებას კურსანტები ნატო-ს სტანდარტების შესაბამისი, თურქეთის სამხედრო-საგანმანათლებლო ხუთწლიანი პროგრამით გადიან.

... **"ეს თითქმის იგივეა, რასაც ყოველ დღე ვჭამთ,"** - გვარწმუნებდნენ ჟურნალისტებს სამხედრო აკადემიის პირველკურსელები. მენიუ თუ არა, სუფრაზე შემოსწრებული სტუმრები გუშინ "მომავალი სამხედრო ლიდერებისათვის" მართლაც უცხონი და უჩვეულონი იყვნენ. "ჯარისკაცულ ულუფას", გენერალ-ლეიტენანტ დავით თევზაძისა და სხვა მაღალი ჩინის სამხედროებთან ერთად, სხვა სტუმრებიც შეექცეოდნენ. მათ შორის, მსახიობი ლეილა აბაშიძეც...

საქართველოს არმიის მეთორმეტე გაზაფხული

ვახო ბაქარაძის ფოტო

საზეიმო აღლუმი

პირველი გვერდიდან

გადამდგარი გენერალი ვალერი ქვარაია ქართული ჯარის ჩამოყალიბების პროცესში 1992 წლიდან მონაწილეობს. საბჭოთა არმიის ყოფილმა ოფიცერმა გაიარა თითქმის ყველა სამეთაურო საფეხური, მონაწილეობდა საომარ მოქმედებებში და ახლა ესტაფეტა თავის უმცროს შვილს, კაპიტან ზაზა ქვარაიას გადააბარა, რომელიც, ქართულ სამშვიდობო ასეულთან ერთად, გერმანიაში იმყოფება. გენერალი ქვარაია, ყველაზე დიდ შეცდომას, თავის დროზე, არმიის მოხალისეებით დაკომპლექტებაში ხედავს: **"მოხალისეებით დაკომპლექტებულმა ჯარმა რომ არ გაამართლა, ჩვენ უკვე ვნახეთ. თუმცა, მან გარკვეული როლი მაინც შეასრულა. ისე, უკეთეს შედეგს მივიღებდით, რომ ეს მომხდარიყო უფრო კლასიკური ვარიანტით - კომისარიატებს რომ გაეწვიათ რეზერვში ნამყოფი, ჯარგამოვლილი ადამიანები. ასეთი რამ, იშვიათი იყო."**

"კლასიკური" ანუ სავალდებულო გაწვევაზე დაფუძნებული წესი, რომელსაც ქვეყნა აფახზეთში საომარი მოქმედების შემდეგ დაადგა, ჯერჯერობით კვლავ ძალაშია, თუმცა შარშანდელმა საშემოდგომო გაწვევის ჩაშლამ ცხადყო, რომ ქვეყანამ ძვირადღირებულ საკონტრაქტო სისტემაზე გადასვლისთვის უნდა იფიქროს. ქართულ-ამერიკული "წვრთნისა და აღჭურვის" პროგრამა, რომელიც არმიის მეთორმეტე წლისთავზე საქართველოში 2000 პროფესიონალ და მაღალანაზღაურებად ჯარისკაცს დატოვებს, ამის საფუძველს უკვე იძლევა.

სწორედ, არმიის მე-12 წლისთავზე იგეგმება კიდევ ერთი მნიშვნელოვანი ცვლილება შეიარაღებულ ძალებში. 2004 წელს საქართველო უკვე თავდაცვის სამოქალაქო მინისტრით უნდა შეხვდეს. მანამდე კი ქართულ არმიას კვლავ სამხედრო მინისტრი დავით თევზაძე უხელმძღვანელებს, რომელიც მისთვის დამახასიათებელი პათოსით მეოთხე წელია ცდილობს გააგებინოს ყველას, რომ ეს დრო უქმად არ დახარჯულა.

"შეიძლება იმ წლებში, რომლის გახსენებაც მეტნაკლებად გვიჭირს ხოლმე, ჩვენ მიგვაჩნდა, რომ ჩვენი უბედურების სათავე, ჩვენი გაჭირვების სათავე, ომში დაწყებული ჩვენი მძიმე ბავშვობა გახლდათ. მაგრამ მე პირიქით მგონია - რომ ეს არის ბედნიერება. ბედნიერება თითოეული ჩვენგანისა, ვინაიდან ჩვენ არა მარტო ვუცქირეთ, როგორ იქმნებოდა დამოუკიდებელი საქართველო, არამედ თითოეულმა, ვინც აქ ზის, შესაძლოა ახალგაზრდების გარდა, რეალურად ჩავდეთ თითო წვეთი ჩვენი სისხლისა, თითო ნაფლეთი ჩვენი ხორცისა!" - ამბობს თავდაცვის მინისტრი.

როგორც წინა წლებში, არმიამ თავისი მორიგი პროფესიული დღესასწაული ამჯერადაც მოკრძალებით აღნიშნა. ყველაზე დიდი, რაც ქართველმა სამხედროებმა თავისი ძალებით მოახერხეს - პირადი შემადგენლობისთვის უფასო კონცერტი, წარჩინებულთა მადლობის სიტყვითა და ქების სიგელით დაჯილდოება გახლდათ. საქართველოში ხომ არმიის დაბადების თარიღი დიდ ხანია აღარ ატარებს საერთო-სახალხო დღესასწაულის სახეს.

ნატო გვირჩევს: თქვენი პრობლემები თქვენვე მოაგვარეთ, ჩვენ - გვერდში დაგიდგებით

პირველი გვერდიდან

ჭიდილში თანადგომას გვპირდება ნატო-ს საპარლამენტო ასამბლეის დელეგაციის მეთაური მარკუს მეკკელი. მისი განცხადება ოპტიმიზმით აღავსებს ასამბლეაში საქართველოს დელეგაციის ხელმძღვანელს გიორგი ბარამიძეს, რომელიც დარწმუნებულია, რომ სიმართლის გატანაში უცხოელი მეგობრები აუცილებლად გაგვიმაგრებენ ზურგს.

ოთხდღიანი ვიზიტის დასრულების შემდეგ, ჩრდილოატლანტიკური ალიანსის პარლამენტარები კმაყოფილები ტოვებენ საქართველოს. **"ინფორმაციის მიღების თვალსაზრისით, თქვენს ქვეყანაში ძალიან მნიშვნელოვანი დღეები გავატარეთ. დიდი შთაბეჭდილება მოახდინა იმან, რაც პანკისში ვნახეთ. არც თქვენს ქვეყანას და არც დანარჩენ მსოფლიოს აქედან არანაირი საფრთხე არ ემუქრება,"** - განაცხადა გუშინ გამართულ პრესკონფერენციაზე მარკუს მეკკელმა. მისივე შეფასებით, **"დსთ-ს სივრცეში საქართველო ყველაზე დემოკრატიული სახელმწიფოა".**

ჩვენი ქვეყნის წინაშე არსებული პრობლემების შექმნაში, ნატო-ს საპარლამენტო ასამბლეის დელეგაციის ხელმძღვანელი ოფიციალურ მოსკოვს ადანაშაულებს და პირდაპირ აცხადებს, რომ ძირითადი მიზეზი იმისა, რის გამოც დღეს საქართველო გარკვეულ ტერიტორიებს ვერ აკონტროლებს,

იური მეჩითოვის ფოტო

ნატოს დელეგაცია საქრთველოში მოგზაურობით კმაყოფილია.

რუსეთის ფაქტორშია საძიებელი.

ამ ფაქტორის გასანეიტრალებლად, საქართველოს ხელისუფლება ევროსტრუქტურებთან მჭიდრო კავშირის პოლიტიკას ადგას. თუმცა, ძნელი სათქმელია, როდის მოიტანს ეს პოზიტიურ შედეგს. ამ თვალსაზრისით, რაიმე დამაიმედებელს ვერც მარკუს მეკკელი გვეუბნება. **"ნატო-ში საქართველოს გაწევრიანების საკითხი არ დგას, მაგრამ ვერავინ იტყვის, რა მოხდება ხვალ და როგორ შეიცვლება სიტუაცია,"** - მაინც საკმაოდ დამაინტრიგებლად ჟღერს სტუმრის განცხადება.

გიორგი ბარამიძის და, საერთოდ, ქართული მხარის სურვილს, რომ საქართველოს პრობლემატიკა ნატო-ს საპარლამენტო ასამბლეის სესიის დღის წესრიგში მოხვდეს, ჩრდილოატლანტიკური სამხედრო ბლოკის დეპუტატები სრული გაგებით ხვდებიან. **"დაბრუნებისთანავე ასამბლეაზე გავაკეთებთ მოხსენებას და შევეცდებით, რომ წლის ბოლომდე მიღებულ იქნას შესაბამისი რეზოლუცია. საქართველო საერთაშორისო თანამეგობრობის ყურადღების ცენტრში უნდა იყოს,"** - აღნიშნავს მარკუს მეკკელი.

ნატო-ს დელეგაციის ვიზიტი, მთლიანობაში, საკმაოდ დატვირთული და შინაარსიანი გამოდგა (გიორგი ბარამიძის შეფასება). პანკისის ხეობის მონახულების გარდა, მარკუს მეკკელსა და მის თანმხლებ პირებს შეხვედრები ჰქონდათ საქართველოს პრეზიდენტთან, პარლამენტის თავმჯდომარესთან, უშიშროების საბჭოს მდივანთან, აგრეთვე, ძალოვანი სამინისტროების ხელმძღვანელებთან.

ნადარეიშვილს ხელს უშლის პარლამენტის სიზარმაცე

ვლადისლავ არძინბას ჰააგის ტრიბუნალისთვის გადაცემის სურვილმა აფხაზეთის უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე ჰოლანდიაში ჩაიყვანა. "24 საათთან" საუბარში ნადარეიშვილმა აღნიშნა, რომ ჰააგაში არავითარი წინააღმდეგობა არ არის და ერთადერთი, რაც ქართველთა გენოციდისა და ეთნოწმენდის მამხილებელი მასალების განხილვას უშლის ხელს, საქართველოს პარლამენტის სიზარმაცეა. სწორედ საქართველოს პარლამენტმა უნდა მიიღოს დოკუმენტი, რომლის ძალითაც საქართველო რომის ხელშეკრულებას შეუერთდება და ჰააგის ტრიბუნალის წევრი გახდება. ნადარეიშვილის თქმით, ამ საკითხთან დაკავშირებით ცალკეულ ფრაქციებთან აქტიური კონსულტაციები მიმდინარეობს. იგი დარწმუნებულია, რომ საკითხის გასატანად საჭირო 118 ხმა პარლამენტში მოგროვდება. **"მე ჰააგის ტრიბუნალის წარმომადგენლებს პირობა მივეცი, რომ საჭირო დოკუმენტი პარლამენტში ათი დღის ვადაში იქნება რატიფიცირებული. არა მგონია, გაჭიანურდეს ეს საკითხი. გარკვეულ წინააღმდეგობას აღმასრულებელ ხელისუფლებაში ვაწყდებით, მაგრამ, ალბათ, საერთო ენას გამოვნახავთ,"** – აცხადებს ნადარეიშვილი.

დამატებითი მასალები, სადაც დადასტურებულია არძინბას რეჟიმის მიერ ქართველთა გენოციდი, ნადარეიშვილმა ჰააგაში ინგლისურად ნათარგმნი ჩაიტანა. ამ მასალების მიხედვით, საქმე 27 მუხლით უნდა აღიძრას. იმ შემთხვევაში, თუ საქართველოს პარლამენტი რომის ხელშეკრულების რატიფიკაციას მოახერხებს, საერთაშორისო სასამართლო პროკურორსა და საგამოძიებო ჯგუფს დანიშნავს, რომელსაც გადაცემულ მასალათა შესწავლა და ტექნიკურ-იურიდიული დამუშავება დაევალება. გარკვეულ ეტაპზე პროკურორი თავის ჯგუფთან ერთად ჩამოვა საქართველოში, შესაძლოა, აფხაზეთის ტერიტორიაზეც გადავიდეს და დასკვნებს მხოლოდ ამის შემდგომ გააკეთებს. ნადარეიშვილი დარწმუნებულია, რომ ჰააგის ტრიბუნალისთვის გადასაცემ მასალებში არსებობს ყველა პირობა იმისა, რომ არძინბა საერთაშორისო სასამართლოს განსჯის საგანი გახდეს.

ჰააგიდან ნადარეიშვილი ბრიუსელში, ნატო-ს შტაბ-ბინაში მისვლას აპირებს, სადაც ჩრდილოატლანტიკური ალიანსის მესვეურებს აფხაზეთის კონფლიქტის მოგვარების საკითხში აქტიურ ჩარევას სთხოვს.

აფხაზეთის უმაღლესი საბჭოს თავმჯდომარე ევროკავშირის ოფისსაც ეწვევა. ევროკავშირში ნადარეიშვილი უკვე აღდგენა-რეაბილიტაციის საკითხებს შეეხება, რომლებიც აფხაზეთის ტერიტორიაზე საქართველოს იურისდიქციის აღდგენის შემდეგ უნდა განხორციელდეს. **"ეს არის პროგრამები, რომლებიც ინვესტიციების ჩადებას, დონორ ქვეყნებთან ურთიერთობას ითვალისწინებს. მაგალითად, კერძო სექტორში ადამიანების დახმარება – სახლების, ნაკვეთების მოწყობაზე ზრუნვა, ასევე ხიდების, სკოლების და ა.შ. აღდგენა. ჩვენ წინასწარ უნდა ვიფიქროთ, დევნილთა სამშობლოში დაბრუნების შემთხვევაში, მათ კეთილმოწყობაზე,"** – აცხადებს იგი.

თბილისში ნადარეიშვილი ორ დღეში დაბრუნდება.

"24 საათი"

ქართველი და რუსი მესაზღვრეების რეალური და ვირტუალური თანამშრომლობა

შარშან დეკემბერში, ჯერ ერევანში, ხოლო შემდგომ თბილისში ხელმოწერილმა შეთანხმებებმა, რუსეთისა და საქართველოს სასაზღვრო უწყებებს შორის სრულფასოვანი თანამშრომლობის საფუძველი შექმნა. მაგრამ, ჯერჯერობით, ორი ქვეყნის მესაზღვრეთა მთავარი ყურადღება მხოლოდ ერთ მიმართულებაზე - ჩეჩნეთ-ინგუშეთის მონაკვეთისკენ არის გადატანილი. თანაც ყველაზე უცნაური ამ თანამშრომლობაში ისაა, რომ ცალ-ცალკე ორივე მხარე დარწმუნებულია, რომ საზღვრის დარღვევა, სწორედ მეზობელი ქვეყნიდან არის მოსალოდნელი.

კობა ლიკლიკაძე
"რადიო თავისუფლება"
სპეციალურად "24 საათისთვის"

საქართველოს ხელისუფლების მიერ არაერთხელ ითქვა, რომ გაზაფხულის მოახლოებისთანავე ოპერატიული ვითარება საქართველო-რუსეთის საზღვრის ჩეჩნეთის მონაკვეთზე გაუარესდებოდა.

ახლა კალენდარზე სწორედ შუაგული გაზაფხულია. დიდმა თოვლმა, რომელიც საქართველოს ბუნებრივ მოკავშირედ ითვლება, კარგა ხნის წინ იწყო დნობა კავკასიონის ქედზე. არადა, თუ მხედველობაში არ მივიღებთ რამდენიმე პროფილაქტიკური ხასიათის ცვლილებას, სახელმწიფო საზღვრები კვლავაც ისეთივე გამჭვირვალეა, როგორც ადრე.

სამაგიეროდ, როგორც ოფიციალურ პირებს უყვართ თქმა, ძლიერდება მესაზღვრეების თანამშრომლობა სასაზღვრო საგუშაგოებზე. 18 მარტს ქართველმა და რუსმა მესაზღვრეებმა ვირტუალური მოწინააღმდეგის წინააღმდეგ ერთობლივი მოქმედების შესასწავლად, ჯერ დაღესტანში გამართეს მოთელვა. ამჯერად კი ჯერი ვლადიკავკაზზე მიდგა, სადაც კვირის დასაწყისში საქართველოს საზღვრის დაცვის დეპარტამენტის შტაბის უფროსი, პოლკოვნიკი კორნელი სალია გაემგზავრა რუს კოლეგასთან, გენერალ პუტოვთან შესახვედრად.

საქართველოს სასაზღვრო უწყების ოფიციალური წარმომადგენლის შალვა ლონდარიძის განცხადებით, ვლადიკავკაზში გაიმართება კონფერენცია, რომელიც საქართველო-რუსეთის სახელმწიფო საზღვრის ჩეჩნეთის მონაკვეთზე შექმნილი ვითარების ანალიზს მიეძღვნება. გუშინ კი შეხვედრის მონაწილეებმა ომალოსკენ, საქართველოს ტერიტორიაზე გადმოინაცვლეს. ***"ჩვენს ხელთ არსებული ოპერატიული ინფორმაციით, გაზაფხულსა და ზაფხულში არ არის გამორიცხული, რომ გარკვეული პროვოკაციები დაიგეგმოს. მხედველობაში გვაქვს ის რომ, ცალკეული ფორმირებები ან დაჯგუფებები შეეცდებიან, გადაკვეთონ სახელმწიფოს საზღვარი გარკვეული მიმართულებით."*** - აცხადებს ლონდარიძე.

ამ საკითხთან დაკავშირებით უნდა გავიხსენოთ საქართველოს ხელისუფლების პოზიცია, რაც არაერთ საჯარო გამოსვლაში დაფიქსირდა. საზღვრის დაცვის დეპარტამენტის ხელმძღვანელობის განცხადებით, თუ რუსეთის მხარე ერთობლივი ოქმით ნაკისრ ვალდებულებებს შეასრულებს, სახელმწიფო საზღვარზე ოპერატიული რეჟიმის დაცვა გაიოლდება. ქართველი მესაზღვრეები დღემდე დარწმუნებულნი არიან, რომ ჩდილოეთის მიმართულებით დაგროვილი სასაზღვრო პრობლემები ჩეჩნეთში მიმდინარე საბრძოლო მოქმედებების გამოძახილია და ამ მხრივ აქტიურობა უფრო რუსეთის მხარეს მოეთხოვება, რომელსაც იტუმ-კალეს მონაკვეთზე 3000 კაციანი სასაზღვრო დაჯგუფება ჰყავს განლაგებული. ამას ემატება სოფელ ბორზოიში დისლოცირებული სწრაფი რეაგირების ძალები, რომლებსაც, სურვილის შემთხვევაში, უმტკივნეულოდ შეუძლიათ აღკვეთონ მოზრდილი საჯარისო ფორმირებების შემოღწევის მცდელობა საქართველოს მიმართულებით.

თავის მხრივ, რუსეთის სასაზღვრო უწყების ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ საზღვრის დარღვევა სწორედ საქართველოს მხრიდან არის მოსალოდნელი. საქართველოს საზღვრის დაცვის დეპარტამენტში არ მალავენ, რომ ასეთი ურთიერთუნდობლობა ჯერ კიდევ დიდი დოზით არსებობს, როგორც ერთ, ისე მეორე მხარეს, თუმცა შექმნილი ვითარებიდან ყველაზე საუკეთესო გამოსავალს, ქართველი მესაზღვრეები, თანამშრომლობის კიდევ უფრო გაღრმავებაში ხედავენ.

არჩევნები არგენტინის ეკონომიკას კარგს არაფერს უქადის

თორნიკე შარაშენიძე

არგენტინის საფონდო ბირჟაზე ბოლო წლის განმავლობაში არნახული ჩავარდნა დაფიქსირდა, რის მიზეზადაც ახლად დასრულებული საპრეზიდენტო არჩევნების პირველი ტური იქცა. ინვესტორთა სამწუხაროდ, მათი ფავორიტი ლიბერალ-ეკონომისტი რიკარდო ლოპეს მერფი მეორე ტურში ვერ გავიდა. ახლა იქ ორი კანდიდატი შეერკინება ერთმანეთს – ქვეყნის ყოფილი პრეზიდენტი, ერთობ საკამათო ფიგურა კარლოს მენემი და პროვინციელი გუბერნატორი ნესტორ კირჩნერი, რომლის შესაძლო გამარჯვების პერსპექტივაც ყველაზე მეტად აშინებთ ბირჟებს.

პირველი ტურის შემდეგ ქვეყნის საფონდო ბირჟის ინდექსი 8,6 პროცენტით დაეცა, რაც ბოლო 14 წლის განმავლობაში ყველაზე უარესი მაჩვენებელია. არადა, ერთი კვირის წინ, როცა საზოგადოებრივი აზრის გამოკითხვის მიხედვით მერფის მეორე ტურში გასვლა უწინასწარმეტყველეს, ბირჟის ინდექსმა ბოლო ხუთ წელიწადში უმაღლეს მაჩვენებელს მიაღწია.

ეს პირველი არჩევნებია არგენტინაში 2001 წლის ეკონომიკური კრახის შემდეგ, რომელმაც ბევრი მოქალაქე უმუშევარი დატოვა. ახალ პრეზიდენტს მეტად რთული გამოცდა ელის და ამიტომ კირჩნერის იმედი ქვეყანაში ნაკლებად აქვთ. გუბერნატორი სამუშაო ადგილების შესაქმნელად ხარჯების ზრდის მომხრეა. ეს კი აუცილებლად პრობლემებს შექმნის საერთაშორისო სავალუტო ფონდთან ურთიერთობაში. არადა, ფონდთან ბუენოს-აირესმა ახლახან ძლივს გამოძებნა საერთო ენა.

კირჩნერი ირწმუნება, რომ გამარჯვების შემთხვევაში იგი თავის პოსტზე დატოვებს დროებითი მთავრობის ეკონომიკის მინისტრს რობერტ ლავანიას. ამ უკანასკნელის სახელი ბოლო დროს დაფიქსირებულ ეკონომიკურ აღმავლობას უკავშირდება. თუმცა, ბევრი სპეციალისტი მიიჩნევს, რომ მისი რეფორმები გრძელვადიან პერსპექტივაში არც ისე სახარბიელოა.

მონიტორინგი

სახელმწიფო ბიუჯეტის შესრულება

ოპერატიული ინფორმაცია 30 აპრილისთვის

მილიონ ლარებში

დასახელება	ექვსი თვის პროგნოზი	შესრულება	%	29 აპრილი
სახელმწიფო ბიუჯეტის შემოსავლები	521.20	271.12	52%	3.48
ცენტრალური ბიუჯეტის შემოსავლები და გრანტები	376.49	192.98	51%	2.81
საგადასახადო შემოსავლები	310.64	159.94	51%	2.32
სოციალური ფონდი	116.81	66.8	57%	0.36
საგზაო ფონდი	24.05	11.43	48%	0.31
დეფიციტის დაფინანსება	118.66	74.25	63%	0.12

სახაზინო ვალდებულებათა განთავსება

თარიღი: 30.04.03

აუქციონის N	17
ემისიის ვადა	91 დღე
ემისიის ოდენობა	7,000,000
მოთხოვნა	10,304,000
დისკონტის პროცენტი	44.51%
ბიუჯეტის შემოსავალი	6,300,858
დასაფარი თანხა	5,000,000
ბალანსი	1,300,858

შპს "დამენია, ვარშალომიძე, ნოღაიდელი და ქავთარაძე"
სამართლებრივი, საფინანსო და მართვის კონსულტაციები

www.dvnk.ge

"РАО ЕЭС РОССИИ" საქართველოს ენერგობაზარზე გავლენის სფეროებს აფართოებს

მაია ურუშაძე

რუსეთის გაერთიანებული ენერგოსისტემა - "РАО ЕЭС РОССИИ" საქართველოს ენერგოსექტორში ახალი პროექტებით შემოსვლას უახლოეს მომავალში გეგმავს. მდინარე ენგურზე მდებარე ვარდნილჰესების კასკადის სარეაბილიტაციო პროექტი "РАО"-ს სპეციალისტებმა უკვე მოამზადეს. ანატოლი ჩუბაისის ენერგოგიგანტთან დიალოგი რუსეთთან მაკავშირებელი ახალი ელექტროგადამცემი ხაზების მშენებლობაზეც მიმდინარეობს.

"РАО ЕЭС РОССИИ" ენგურჰესის დაპატრონებას ცდილობს.

"ვარდნილჰესების კასკადის რეაბილიტაციაში რუსეთის მონაწილეობის საკითხი რუსეთ-საქართველოს პრეზიდენტების უმაღლესი დონის შეხვედრაზე დაისვა. ეს განზრახვა რეალურად განხორციელებადია. არსებობს რეაბილიტაციის პროექტიც, რომლის დეტალები ნელ-ნელა ზუსტდება," – აცხადებს სათბობ-ენერგეტიკის მინისტრის მოადგილე მერაბ კვეკვესკირი.

ვარდნილჰესების კასკადი ოთხი ელექტროსადგურისგან შედგება, საიდანაც სამი – საერთო სიმძლავრით 120 მეგავატი – დატბორილია. მეოთხე სადგური, რომლის სიმძლავრეც 220 მეგავატია, დატბორვას გადაურჩა, მაგრამ სრულფასოვან რეაბილიტაციას საჭიროებს: ჩასატარებელია ელექტრომექანიკური სამუშაოები, აღსადგენია წყალგამყვანი არხი. გარდა ამისა, მოსაწესრიგებელია მდინარე ენგურის მარჯვენა სანაპიროც, რომლის ეროზიაც სადგურს საფრთხეს უქმნის.

დღემდე ვარდნილჰესების კასკადის აღდგენაზე საუბარი საქართველოში ნაადრევად მიაჩნდათ. აფხაზეთის კონფლიქტის გამო მდინარე ენგურზე მდებარე სადგურებზე სარემონტო სამუშაოების დაწყება სამთავრობო წრეებში უტოპიად იყო მიჩნეული; თუმცა მას შემდეგ, რაც "РАО ЕЭС РОССИИ"-ს მხრიდან საქართველოს ენერგობაზარზე შემოსვლის სურვილი ღიად დაფიქსირდა, საქართველოს სათბობ-ენერგეტიკის სამინისტრომ ვარდნილჰესების კასკადის სარეაბილიტაციო სამუშაოების შესაფასებლად "РАО"-ს სპეციალისტთა ჯგუფი მოიწვია. ამავე ჯგუფმა "ჩერნომორენერგოსთან" (აფხაზეთის ენერგოსისტემა) ერთად შეაფასა "სოხუმჰესის" რეაბილიტაციის ღირებულებაც და საბოლოოდ შექმნა რეაბილიტაციის პროექტი, რომლის განხორციელებაც წინასწარი გათვლებით 32 მილიონი დოლარი დაჯდება. ჯერ უცნობია, თუ რა გზით მოხდება პროექტის დაფინანსება. სათბობ-ენერგეტიკის სამინისტროში არ გამორიცხავენ, რომ შესაძლოა, რუსეთმა ინვესტორის სტატუსით მესამე მხარეც მოიწვიოს.

"РАО ЕЭС РОССИИ"-ს ხელმძღვანელთან - ანატოლი ჩუბაისთან ქართული მხარე საუბარს მაღალი ძაბვის ელექტროგადამცემი ხაზების აღდგენაზეც აწარმოებს. დღის წესრიგში დგას კახეთი-დაღესტნის - "ერგანაი-გურჯაანის" მაკავშირებელი 220-კილოვოლტიანი ელექტროგადამცემი ხაზის მშენებლობისა და 500-კილოვოლტიანი "ადლერი-ენგურჰესის" აღდგენის საკითხები. სათბობ-ენერგეტიკის სამინისტროში მიიჩნევენ, რომ ამ ორი ხაზის ამოქმედება საქართველოს საშუალებას მისცემს, რუსეთთან სტაბილურ პარალელურ რეჟიმში იმუშაოს. რუსეთისთვის კი საქართველოს ენერგეტიკა ორმაგად მიმზიდველია. ჯერ ერთი, საქართველოს ენერგობაზარი ბოლო წლებში გადახდისუნარიანი გახდა. დამატებითი ელექტროგადამცემი ხაზების საშუალებით კი რუსეთი საქართველოში ორჯერ უფრო მეტი ელექტროენერგიის შემოტანას შეძლებს, ვიდრე ეს "კავკასიონის" საშუალებით ხერხდება. მეორეც: საქართველოზე გავლით რუსეთი სომხეთს, აზერბაიჯანსა და ელექტროენერგიის ერთობ მიმზიდველ ბაზარს – თურქეთის ელექტროსისტემას დაუკავშირდება.

სწორედ ამ მიზნებით ხსნიან სათბობ-ენერგეტიკის სამინისტროში "РАО ЕЭС РОССИИ"-ის დაინტერესებას საქართველოს ელექტროსადგურებით. იმის გამო, რომ საქართველოს ენერგოსისტემა არამდგრადია, რუსეთთან მაკავშირებელ თუ ქვეყნის შიგნით მაღალი ძაბვის ხაზებზე მომხდარი ავარია, როგორც წესი, საქართველოში მთელი ენერგოსისტემის მწყობრიდან გამოსვლას იწვევს ხოლმე. ბუნებრივია, ეს შეაფერხებს "РАО"-ს მიერ განხორციელებულ ელექტროენერგიის ტრანზიტსაც. შესაბამისად, რუსეთის ინტერესების სფეროში საქართველოს ენერგოგენერაციის ობიექტებიც ხვდება, რომელთა საშუალებითაც ავარიის შემთხვევაში შესაძლებელი იქნება ენერგოსისტემაში ვითარების დარეგულირება და ამ შეფერხებების თავიდან აცილება.

რუსეთმა საქართველოს ენერგობაზრით თავისი დაინტერესება ღიად ჯერ კიდევ მაშინ დააფიქსირა, როცა მონაწილეობა მიიღო ევრობანკის 38 მილიონ 750 ათას დოლარის ოდენობის კრედიტის ათვისებისათვის გამოცხადებულ ტენდერში. მაშინ ენგურჰესის მისაყრდნობი ფარის შეცვლის სურვილი რუსულმა "ტექნოპრომექსპორტმა" გამოთქვა. მის წინადადებაში ქართველი სპეციალისტებისთვის ყველაზე საყურადღებო ის იყო, რომ ენგურჰესისთვის საჭირო დანადგარების უმეტესობას რუსეთი აწარმოებს. მაშინ "ტექნოპრომექსპორტს" ტენდერში აჯობა გერმანულმა "დე-ეს-დე"-მ, რომელიც ენგურჰესზე ახალი მისაყრდნობი ფარის დამონტაჟებას უკვე ახორციელებს.

ამჟამად "РАО ЕЭС РОССИИ" საქართველოს ელექტროენერგეტიკულ ბაზარზე მხოლოდ "საქრუსენერგოს" 50-პროცენტიანი თანამფლობელის სტატუსით იმყოფება და მაღალი ძაბვის ელექტროგადამცემ ხაზებს ფლობს.

ქუთათურებისგან დაცლილ ქალაქს კორუმპირებული ჩინოვნიკები ეპატრონებიან

პირველი გვერდიდან

ბიზნესმენების განმარტებით, ქუთაისში არათუ მსხვილი საწარმო, უბრალო სავაჭრო ჯიხურიც კი წვრილფეხა თუ მსხვილფეხა კრიმინალების მიერ კონტროლირდება. მათ ტოლს არც ადმინისტრაციული ორგანოების წარმომადგენლები უდებენ. აი, რა გვიამბო ერთ-ერთმა მეწარმემ, რომელიც ქუთაისში მცირე მაღაზიას ფლობს. გასაგები მიზეზების გამო ასეთი ბიზნესმენები ინკოგნიტოდ დარჩენას ამჯობინებენ: **"წვრილფეხა კრიმინალები თითქმის ყოველ დღე მაწუხებდნენ ფულის გამოძალვის მიზნით. რამდენიმე თვის წინ იძულებული გავხდი, რომ ქურდთან ჩემი ფეხით მისვულიყავი და დახმარება მეთხოვა. თანხა უნდა გადავუხადო სხვადასხვა მაკონტროლებლებსაც; თუ რომელიმე გაგიბრაზდა, ჩაგისაფრდება და ვაი, შენი ბრალი. ახლახან ძალიან კარგი ბიზნეს-წინადადება მქონდა, რომელიც მეც და ქალაქის ბიუჯეტსაც დიდ მოგებას მოგვიტანდა, მაგრამ ამათი შემყურე გადავიფიქრე. ადრე საქმეში ან ქურდი უნდა ჩაგესვა, ან პოლიციელი. თუ საქმეში ერთი მათგანი იყო, მეორე არ გეხებოდა. ახლა ისინი ფულის გამო ერთმანეთს აღარ ერიდებიან. საქმეში ორივენი რომ არ ჩასვა, ბიზნესს არ გაგაკეთებინებენ. ქუთაისში ეს შემდეგნაირად ხდება: ქურდები გზაზე დაგხვდებიან და საქონლით დატვირთულ მანქანებს დაგიცხრილავენ ან დაგაყაჩაღებენ. პოლიციელები კი გაუთავებელი შემოწმებებით სულს ამოგხდიან. რომ დავიანგარიშე, საქმე ამდენ ხათაბალად აღარ მიღირდა. მითხარით, ქალაქის ეკონომიკა რამ უნდა გააძლიეროს თუ არა მცირე და საშუალო ბიზნესმა? მერედა, ჩვენს ხელშეწყობაზე ვინმე ფიქრობს?"**

იმავე პრობლემებს წააწყდა ქუთაისის მერი ნუგზარ ფალიანიც, რომელიც თავად არის ყველაზე ავტორიტეტული ქართველი ქურდის - ტარიელ ონიანის ახლო მეგობარი. ფალიანი ამას არც მალავს და ღიადაც აცხადებს. მიუხედავად ასეთ "ავტორიტეტთან" ახლობლობისა, ვერც მან მოახერხა ქუთაისში სერიოზული უცხოელი ინვესტორების მოზიდვა. იგი მთავარ პრობლემას სწორედ არასტაბილური კრიმინალური მდგომარეობის სახით წააწყდა. თითქმის არც ერთმა სერიოზულმა უცხოელმა ინვესტორმა ქუთაისში თანხის დაბანდება არ მოისურვა. ბოლო დროს გააქტიურდნენ ჩინელი ბიზნესმენები. ისინი ქუთაისში საყოფაცხოვრებო ტექნიკის, ტანსაცმელისა და მოტოციკლეტების გამოშვებას აპირებენ. მაგრამ, აღნიშნული პროექტები ჯერ მხოლოდ განხილვის ფაზაშია. ქუთაისის ეკონომიკის ბოლოდროინდელი მაჩვენებლების კვლევა კი ნაციონალური მოძრაობის წევრებმა დაიწყეს. შედეგები ნამდვილად არ არის სანუგეშო.

"2001 წელს ქუთაისის ეკონომიკის წილმა ქვეყნის მთლიან შიდა პროდუქტში სულ რაღაც 4 პროცენტი შეადგინა. არადა, 10 წლით ადრე 11 პროცენტს აღწევდა. ამჟამად კლება კიდევ უფრო ძლიერდება; შეიმჩნევა საბანკო აქტივების შემცირებაც, რაც ყველაზე მეტად სამწუხაროა, რადგან ჩვენი ქალაქისთვის საბანკო აქტივების სწრაფი ზრდა იყო დამახასიათებელი. 1999-2001 წლებში აქტივების ზრდა 45-50 პროცენტს აღწევდა. 2002 წელს კი მხოლოდ 8- პროცენტიანი ზრდა დაფიქსირდა. ეს ნიშნავს, რომ ქუთაისში მეწარმეობა არამიმზიდველი ხდება და ფინანსები ქალაქიდან გადის. 2003 წელი ქალაქის ეკონომიკისთვის, ალბათ, ყველაზე წარუმატებელი წელი იქნება," - განაცხადა ჩვენთან საუბრისას ნაციონალური მოძრაობის ქუთაისის ორგანიზაციის ხელმძღვანელმა მამუკა ჭონიშვილმა. მას ფირმა "დინას" მაგალითი მოჰყავს: "დინა" თბილისის მეტროსა და რკინიგზისთვის სათადარიგო ნაწილებს ამზადებდა და ქუთაისის ბიუჯეტში მსხვილი გადამხდელი გახლდათ. ნაციონალების ინფორმაციით, "დინა" გუდა-ნაბადის აკრეფას და თბილისში გადასვლას აპირებს.

"ქუთაისელი მეწარმეები თბილისში გადადიან, გადააქვთ საბანკო ანგარიშები და, ბუნებრივია, ადგილობრივი ბიუჯეტის საგადასახდო ბაზაც მცირდება. მეწარმეს ურჩევნია, სხვაგან წავიდეს, სადაც იგივე კორუფციაა, მაგრამ საბრუნავი საშუალებების სახით მეტი შეღავათი რჩება. თუკი ეკონომიკური ვარდნა ასე გაგრძელდა, ყველა ქუთაისელს შევკრებთ და ადგილობრივ ხელისუფლებას სახლში გავუშვებთ", - ამბობს ჭონიშვილი.

ნაციონალები ქუთაისის თვითმმართველობის აპარატის გაზრდილ შტატებსა და ხარჯებზეც მიუთითებენ. ქუთაისის მერიისა და საკრებულოს აპარატში ახლა 100 კაცამდეა დასაქმებული, თვითმმართველობის არჩევნებამდე კი მერიასა და საკრებულოს 68 კაცი ემსახურებოდა. ჭონიშვილის ინფორმაციით, დღეს ქუთაისის თვითმმართველობის შენახვას ბიუჯეტის 10 პროცენტი ხმარდება, თანხობრივად ეს დაახლოებით 900 ათას ლარს უტოლდება. საკრებულომ თითქმის იგივე თანხა გამოყო ქალაქის ჯანდაცვისათვისაც. **"ქუთაისი ამავე დროს ყველაზე მიგრაციული ქალაქია. 2002 წელს ფიზიკური პირების საბანკო ანგარიშებზე უცხოეთიდან 72 მილიონი გადმოირიცხა. ამ მონაცემებით ჩვენ საქართველოს ყველა რაიონს ვჯობივართ. მაგრამ ეს ნიშნავს, რომ იმერეთიდან პროცენტულად ყველაზე მეტი ადამიანი წავიდა"**, - აცხადებენ ნაციონალები. მიგრაციულ პროცესებს მეწარმეებიც საგანგაშოდ მიიჩნევენ. ქალაქიდან მოსახლეობის გადინება იწვევს მათთვის სამომხმარებლო ბაზრის შემცირებას. ქალაქის ხელმძღვანელობას შექმნილი მდგომარეობიდან გამოსასვლელი რეალური გეგმა ჯერ არ გააჩნია. თუმცა უახლოეს დღეებში საკრებულოში გეგმავენ სპეციალურად ქუთაისისთვის მომზადებული კანონპროექტის განხილვას.

მოკლედ

თბილისი. თბილისს დღეიდან ბუნებრივი აირის მიწოდება აღუდგება. ამის შესახებ ტელეფონოგრამა საერთაშორისო ენერგეტიკულმა კომპანია "იტერამ" სააქციო საზოგადოება "თბილგაზს" გუშინ გამოუგზავნა. ს/ს "თბილგაზმა" "იტერასადმი" რიცხული მარტისა და აპრილის დავალიანება თითქმის დაფარა. "თბილგაზში" აცხადებენ, რომ დედაქალაქის სრული დატვირთვა სამ-ოთხ დღეში დამთავრდება. **ინტერ-პრესი**

■ ■ ■

თბილისი. საქართველოს პრეზიდენტმა ორი წლის წინანდელი ინიციატივა კვლავ გაიხსენა და სახელმწიფო კანცელარიაში გამართულ მთავრობის გუშინდელ სხდომაზე საქართველოში კაზინოების მომრავლების წინააღმდეგ გამოვიდა. ედუარდ შევარდნაძემ პარლამენტს მოუწოდა - ერთხელ და საბოლოოდ გადაწყდეს საკითხი "ქვეყანაში კაზინოების აკრძალვის, ან არაკრძალვის შესახებ". **"24 საათი"**

■ ■ ■

თბილისი. სააქციო საზოგადოება "თბილგაზის" ხელმძღვანელებმა ცენტრალური ბიუჯეტის დაფინანსებაზე მყოფი იმ ორგანიზაციების ნუსხა გამოაქვეყნეს, რომლებსაც "თბილგაზის" მიმართ ბუნებრივი აირის დავალიანება ერიცხებათ. 2003 წლის 1 აპრილის მდგომარეობით, "თბილგაზის" მიმართ 33 საბიუჯეტო ორგანიზაციას 557 069 ლარი მართებს. მათ შორის არიან: სახელმწიფო კანცელარია (15 932 ლარი); საქართველოს პარლამენტი (99 934 ლარი); კრწანისის სამთავრობო რეზიდენცია (49 542 ლარი); კონტროლის პალატა (17 072 ლარი). ურჩ გადამხდელთა სიაში მოხვდნენ ტრანსპორტისა და კომუნიკაციების, უშიშროების, საგარეო საქმეთა და ქონების მართვის სამინისტროები; გენერალური პროკურატურა, უზენაესი და საოლქო სასამართლოები; საზღვრის დაცვის დეპარტამენტი, თავდაცვის, უშიშროების და შინაგან საქმეთა სამინისტროების აკადემიები. ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო სამსახურში აცხადებენ, რომ საბიუჯეტო ორგანიზაციებს საგადასახადო დავალებები ხაზინაში არ წარუდგენიათ, ამიტომ ცენტრალური ბიუჯეტი დავალიანებას ჯერ ვერ გადაიხდის. "საგადასახადო დავალების წარმოდგენისთანავე ცენტრალური ბიუჯეტი ვალს დაფარავს," - აცხადებენ ხაზინაში. **ინტერ-პრესი**

■ ■ ■

თბილისი. ენგურჰესის წყალსაცავში გასულ კვირასთან შედარებით წყლის დონემ მოიმატა და ბოლო ერთი კვირის განმავლობაში ჰიდროელექტროსადგურმა 78,2 მლნ კვტ.სთ. ელექტროენერგია გამოიმუშავა (საშუალო დღე-ღამური გამომუშავება 11,1 მლნ კვტ.სთ.). მუშაობს ორი ჰიდროაგრეგატი ჯამური სიმძლავრით 400 მგვტ-ს ფარგლებში. **მედია-ნიუსი**

რუსეთი გაზის კარტელის შექმნას ცდილობს

ვლადიმირ სოკორი
„უოლ-სტრიტ ჟორნელი"

პუტინი, ნიაზოვი და "გაზპრომის" წარმომადგენელი ხელშეკრულების ხელმოწერისას.

მაშინ, როდესაც ევროპას ეძინა, ხოლო ამერიკა ერაყში იბრძოდა, კრემლმა კასპიური ენერგორესურსების ტრანზიტის მონოპოლიზებისაკენ კიდევ ერთი ნაბიჯი გადადგა და, შესაბამისად, ევროპის ენერგეტიკული დამოკიდებულება რუსეთზე გაზარდა (ამავდროულად, ავღანეთის მომავალი განვითარების იმედები შეამცირა). მოსკოვის უკანასკნელი გარიგება თურქმენეთის ბუნებრივი აირის უზარმაზარ რესურსებს ერთ საექსპორტო მიმართულებაში მოაქცევს, რომელსაც რუსეთი გააკონტროლებს.

თურქმენეთს მსოფლიოში სიდიდით მესამე (რუსეთისა და ირანის შემდეგ) გაზის დადასტურებული რეზერვები გააჩნია. აღსანიშნავია, რომ თურქმენეთის მარაგები ჯერ კიდევ მთლიანად შესწავლილი არ არის. საკმაოდ მცირე დროში თურქმენეთის გაზის მოპოვება (54 მილიარდი კუბ. მეტრი 2002 წელს, 2003 წელს კი დაგეგმილია 68 მილიარდის მოპოვება) საშუალო ოდენობის ინვესტიციების შემთხვევაში, საბჭოთა კავშირის დროინდელ მაჩვენებელს, დაახლოებით, 90 მილიარდ კუბ. მეტრს გაუტოლდება, რომლის უდიდესი ნაწილი სწორედ საექსპორტოდ იქნება განკუთვნილი. რუსეთის ამჟამინდელი ექსპორტის მოცულობა ამ მაჩვენებელს დიდად არ აღემატება (110-115 მილიარდი კუბ მეტრი).

11 აპრილს კრემლში, პრეზიდენტმა ვლადიმირ პუტინმა და საფარმურატ ნიაზოვმა, რუსულ "გაზპრომთან" და თურქმენეთის სახელმწიფო გაზის კომპანიასთან ერთად, ხელი მოაწერეს ხელშეკრულებას, რომელიც, შესრულების შემთხვევაში, თურქმენული გაზის რესურსებსა და მის ექსპორტზე რუსეთის კონტროლს განამტკიცებს. 25 წლის განმავლობაში (2004-2028წწ.) თურქმენეთმა რუსეთში 2 ტრილიონი კუბ. მეტრი აირი უნდა გადაქაჩოს. რუსეთში გაგზავნილი გაზის შედარებით მცირე მოცულობა - ექვსი მილიარდი კუბ. მეტრი 2004 წელს, 2009 წლისთვის 80 მილიარდს მიაღწევს.

აღნიშნული ხელშეკრულების თანახმად, რუსეთი თურქმენეთს ყოველ მიწოდებულ 1000 კუბ. მეტრში 44 ამერიკულ დოლარს გადაუხდის, საიდანაც ნაღდი ვალუტით მხოლოდ 22 ამერიკული დოლარი ანაზღაურდება, ხოლო დანარჩენი 22 - რუსეთში დამზადებული საქონლითა და მომსახურებით, რომელიც თავისი დაბალი ხარისხის გამო, არსად არ იყიდება. თავად "გაზპრომი" კი ევროპის სახელმწიფოებში ათას კუბ. მეტრ გაზს 90-120 ამერიკულ დოლარად ყიდის, თანაც, მხოლოდ ნაღდ ფულზე.

ამ ხელშეკრულების წყალობით ევროპაში "გაზპრომის" მიერ ექსპორტირებული გაზის მნიშვნელოვანი ნაწილი სწორედ თურქმენული იქნება. "გაზპრომი" თურქმენული გაზის ახალ ტარიფს 2007 წელს დაადგენს. მხედველობაში მიიღებენ საერთაშორისო ბაზარზე არსებულ ვითარებას, მაგრამ ფასებს შორის განსხვავება, პრინციპში, შენარჩუნდება.

მოსკოვში გამართულ ხელისმოწერის ცერემონიალზე ვლადიმირ პუტინმა ახსნა, რა სარგებელს მოუტანს "თურქმენული გაზი რუსეთის ეკონომიკას: ეს ქვეყანაში ენერგეტიკული ბალანსის პრობლემას მოაგვარებს, დაამტკიცებს, რომ რუსეთი უეჭველად [ევროპაში] გაზის მიწოდებაზე აღებულ ვალდებულებებს შეასრულებს და რუსეთს ევროკავშირთან ენერგეტიკული პარტნიორობის განვითარებაში დაეხმარება".

თარგმანი: 1) იაფი თურქმენული გაზი რუსეთის მზარდ შიდა მოთხოვნილებას დააკმაყოფილებს, ხოლო რუსულ გაზს დასავლეთში საექსპორტოდ გამოათავისუფლებს. 2) "გაზპრომი" თურქმენულ გაზს, მნიშვნელოვანწილად, დაეყრდნობა, რათა ევროპელებთან ბუნებრივი აირის გარანტირებული მიწოდების თაობაზე გაფორმებული კონტრაქტები შეასრულოს იმ შემთხვევაშიც კი, თუ რუსეთში გაზის მოპოვება შემცირდება. ეს კი რუსებს უზარმაზარ შემოსავლებს მოუტანს. 3) თურქმენული გაზის დასავლეთში ტრანზიტის ერთგვარი მონოპოლიზება რუსეთს საშუალებას მისცემს, ევროკავშირიდან დიდი მოცულობის ინვესტიციები მოიზიდოს, რათა რუსეთში "გაზპრომის" მოძველებული მილსადენების ქსელის აღდგენა შეძლოს.

კრემლსა და "გაზპრომს" აგრეთვე იმედი აქვთ, რომ ევროპული ინვესტიციების დახმარებით, ისინი რუსეთში თურქმენეთიდან უზბეკეთსა და ყაზახეთზე გამავალ მილსადენებს განაახლებენ. ამჟამად, ცენტრალურ აზიაზე გამავალ სადენებს 50 მილიარდი კუბ. მეტრის მოცულობის აირის გატარება შეუძლია, რაც საბჭოთა მაჩვენებლის დაახლოებით ნახევარს შეადგენს. ჩანს, პუტინი თვლის, რომ როგორც კი რუსეთი თურქმენული და სხვა ცენტრალური აზიის სახელმწიფოების გაზის მოწოდებას გააკონტროლებს, ევროპელი მომხმარებლები იძულებულნი გახდებიან, ამ გაზის რუსეთში გადმოქაჩვა უზრუნველყონ და საამისოდ გაზსადენებისთვის კრედიტები გამოყონ.

თურქმენული გაზი რუსეთს შესაძლებლობას მისცემს, რომ არქტიკასა და ციმბირში გაზის საბადოების ათვისების ძვირადღირებული პროექტების განხორციელება გადაავადოს. ამ შემთხვევაში რუსეთის მთავრობას მიეცემა საშუალება შიდა ბაზარზე ბუნებრივი აირის საბაზრო ფასთან შედარებით იაფად გაყიდვა (21.50 ამერიკული დოლარი ათას კუბურ მეტრზე) გააგრძელოს. ეს რუსული გაზის მოპოვებასა და მის სატრანსპორტო ხარჯებთან შედარებით იმდენად დაბალი ფასია, რომ "გაზპრომსაც" კი უჭირს მისი კომპენსირება. ამიტომაც სურს კრემლს რუსული გაზის მოპოვებასა და ტრანსპორტირებაში ევროპელთა მონაწილეობა.

ამჟამად, ევროკავშირი რუსეთის შიდა ბაზარზე გაზის ხელოვნურად დაგდებულ ფასებს ეწინააღმდეგება. ეს რუსული სამრეწველო პროდუქციის ფასს მნიშვნელოვნად ამცირებს, რაც რუს ბიზნესმენებს საშუალებას აძლევს, რომ ევროპელებს ევროკავშირის ბაზარზე კონკურენცია გაუწიონ. ევროპელები რუსეთს მსოფლიო სავაჭრო ორგანიზაციაში გაწევრიანების ერთ-ერთ უმთავრეს პირობად სწორედ გაზის სექტორის რეფორმირებას უყენებენ. თუმცა, თურქმენული გაზის იაფად მიღება მოსკოვისათვის კიდევ უფრო მცირე სტიმულია, რათა შიდა ბაზრის რეფორმირება განახორციელოს.

დაახლოებით, ერთი წლის წინ პუტინმა განაცხადა, რომ საჭიროა გაზის მწარმოებელ და ექსპორტიორ სახელმწიფოთა კარტელის შექმნა, სადაც რუსეთი და ცენტრალური აზიის სამი სახელმწიფო გაერთიანდება, პირველ ყოვლისა, თურქმენეთი. ოპეკ-ის (ნავთობის ექსპორტიორ სახელმწიფოთა ორგანიზაცია) ანალოგიით შექმნილი ორგანიზაცია, ფაქტობრივად, კასპიის ზღვაზე და სამხრეთ კავკასიაზე გამავალი გაზსადენების მშენებლობის პროექტებს ჩაკლავს, ხოლო გაზის მოწოდებასა და ფასებზე რუსეთის აბსოლუტურ კონტროლს დაამყარებს.

თურქმენეთთან დაძმობილებით რუსეთი მეორე ფრონტზეც მოიგებს. თურქმენეთის მეგაშეთანხმება ავღანეთის გავლით პაკისტანში გაზის ექსპორტისათვის აშხაბადს მცირე ოდენობის ბუნებრივ აირს დაუტოვებს. ამ პროექტს შეერთებული შტატები და ავღანეთის პრეზიდენტი ჰამიდ ყარზაი უჭერს მხარს. ეს პროექტი თურქმენეთს ინდოეთის ოკეანისაკენ გასასვლელს გაუხსნის. გაზსადენი ავღანეთში, შესაძლოა, სახელმწიფოს ჩამოყალიბების ქმედითი ინსტრუმენტიც გახდეს. მილსადენმა, ავღანურ ტომებს ერთმანეთთან თანამშრომლობისაკენ უნდა უბიძგოს.

თავის მხრივ, რუსეთი ირანული გაზის ავღანეთში ექსპორტს უჭერს მხარს. ამით ის ორ კურდღელს დაიჭერს: ევროპულ ბაზარზე ირანულ გაზს არ დაუშვებს და მის ბაზარს მთლიანად გააკონტროლებს. ამას გარდა, მოსკოვი, დასავლეთის საპირწონედ, ავღანეთში ირანის გავლენის ზრდას შეუწყობს ხელს. რუსებს ნულოვანი ჯამის თამაში არასოდეს შეუწყვეტიათ. თურქმენეთთან მიღწეული უკანასკნელი შეთანხმების შემდეგ, დიდი რუსული სტრატეგიის ელემენტები უკვე სახეზეა.

ოპეკმა ნავთობმოპოვება შეამცირა

თორნიკე შარაშენიძე

ნავთობის ექსპორტიორ ქვეყანათა ორგანიზაციამ (ოპეკი) თავის მორიგ შეკრებაზე საწვავის მოპოვების დღეში 2 მილიონი ბარელით შემცირება გადაწყვიტა. ეს ნაბიჯი ნავთობზე ფასების დარეგულირებისათვის გადაიდგა. სხვა რომ არაფერი, ოპეკში კარგად ახსოვთ სპარსეთის ყურეში პირველი ომი, რომლის დასრულების შემდეგაც საწვავი არნახულად გაიაფდა. სწორედ ამიტომ, ორგანიზაცია აღარ დაელოდა იგივეს განმეორებას და წინასწარ დაიჭირა თადარიგი.

ამ შემცირებით ოპეკმა გააბათილა გადაწყვეტილება ნავთობმოპოვების გაზრდის თაობაზე, რომელიც ომის დაწყებამდე იქნა მიღებული. თუმცა, ამავე დროს გაიზარდა ზედა ზღვარი ორგანიზაციის მიერ ნავთობმოპოვებისათვის. ამიერიდან იგი დღეში 25,4 მილიონ ბარელს შეადგენს, რაც ძველ ნორმაზე 900 ათასით მეტია.

მაგრამ სპეციალისტები დარწმუნებულნი არ არიან, რომ საწვავმოპოვების შემცირება სერიოზულ გავლენას მოახდენს ბაზარზე. ამასთან, გაურკვეველია ორგანიზაციის მოქმედება ერაყის ფაქტორის გათვალისწინებით. "ოპეკი ისე მოქმედებს, თითქოს ერაყული ნავთობის ბაზარზე დაბრუნება ივნისამდე მაინც გამორიცხა და ორგანიზაციის სხვა წევრები მის ბაზრის წილს ერთმანეთში იყოფენ," - ფიქრობს ერთ-ერთი ექსპერტი. ოპეკის შეხვედრაზე მიღებული კვოტები 1 ივნისიდან შევა ძალაში.

ომის პერიოდში ოპეკი დღეში 27,4 მილიონ ბარელს აწარმოებდა. ახლა, როგორც უკვე ვთქვით, ეს მაჩვენებელი 2 მილიონით დაიწევს – ანუ ზედა ზღვარს გაუტოლდა, რომლის დაცვაზეც ომის დროს ორგანიზაცია არ ფიქრობდა. ჩანს, მომავალში ამას ყურადღება მიექცევა, მითუმეტეს, რომ ოპეკის მრავალი წევრი კვოტებით დაწესებულზე მეტ ნავთობს უჩუმრად მოიპოვებს და ამით საერთო საქმეს დიდ ზიანს აყენებს.

მაგრამ ერაყის პრობლემა მართლაც რომ ბუნდოვანია. როცა ეს ქვეყანა საწვავის ექსპორტირებას განაახლებს, ოპეკის სხვა წევრებს თავიანთი კვოტების შემცირება ძალაუნებურად მოუწევთ, რადგან იმ შემთხვევაშიც კი, თუ ბაღდადს გაერო-ს სანქციები არ მოეხსნა, მას საწვავის გაყიდვა შეზღუდული რაოდენობით მაინც შეეძლება – ნავთობის საკვებზე გაცვლის პროგრამა, წესით და რიგით, ისევ უნდა ამუშავდეს.

არაა გამორიცხული, რომ ოპეკი ერაყის ორგანიზაციაში დარჩენის შანსებს საკმაოდ სკეპტიკურად უყურებს. მართლაცდა, ძნელი დასაჯერებელია, რომ ვაშინგტონი ოპეკის მიერ დაწესებულ შეზღუდვებს დაემორჩილება. მითუმეტეს, რომ ერაყის აღდგენას დიდძალი თანხები დასჭირდება და საამისოდ ნავთობი მართლაც რომ მისწრება იქნება.

ვაშინგტონმა უკვე განაცხადა, რომ ერაყის ნავთობმრეწველობის აღდგენა ერთობ სწრაფი ტემპით მიდის და, დაახლოებით, მაისის ბოლოსათვის საწვავის წარმოება დღეში 800 ათას ბარელზე ავა. თუკი მუშაობა ასეთი ტემპით გაგრძელდება, ერაყი ომამდელ მაჩვენებელს – დღეში 2,5 მილიონ ბარელს მალე გასცდება.

ოპეკის პოლიტიკა ბარელ ნავთობზე ფასის 22-28 დოლარის ფარგლებში შენარჩუნებას ითვალისწინებს. ამჯერად ფასი 24 დოლარის გარშემო მერყეობს. ორგანიზაციის ხელმძღვანელობა არ გამორიცხავს ნავთობმოპოვების შემდგომ შეზღუდვას, რაც შეიძლება 11 ივნისს, ოპეკის ხელმძღვანელობის მორიგ სხდომაზე გადაწყდეს.

პალესტინის პირველი პრემიერ-მინისტრის ფიცი და ახალი ტერაქტი

ლევან ღირსიაშვილი

ახლო აღმოსავლეთის კონფლიქტის დარეგულირების გეგმა, ე.წ. "საგზაო რუკა," ისრაელის და პალესტინის ხელმძღვანელებს უკვე გადაეცათ. ამის თაობაზე ახლო აღმოსავლეთში გაერო-ს წარმომადგენელმა ტერიე როდ ლარსენმა განაცხადა, რომელიც პალესტინის პირველი პრემიერ-მინისტრის თანამდებობაზე დანიშვნის ცერემონიალს ესწრებოდა. მაჰმუდ აბასის, იგივე აბუ მაზენის პრემიერის პოსტზე დანიშვნის ოფიციალური ცერემონია რამალაში, იასირ არაფატის რეზიდენციაში გაიმართა. მანამდე რამდენიმე საათით ადრე კი, პალესტინის ახალი მინისტრთა კაბინეტის შემადგენლობა ოფიციალურად გამოცხადდა. ახლო აღმოსავლეთის კონფლიქტის მოგვარების მიზნით შექმნილი ე.წ. "სამშვიდობო ოთხეულის" (აშშ, ევროკავშირი, რუსეთი და გაერო) წარმომადგენლებმა ჯერ კიდევ აბუ მაზენის არჩევამდე განაცხადეს, რომ "საგზაო რუკა" პალესტინის მინისტრთა კაბინეტის დამტკიცებისთანავე ამოქმედდებოდა. როგორც ცნობილია, საკადრო საკითხებზე იასირ არაფატსა და აბუ მაზენს შორის წარმოშობილმა უთანხმოებამ, პალესტინის მთავრობის ჩამოყალიბება რამდენიმე ხნით შეაფერხა. საბოლოოდ მათ კომპრომისის მიღწევა შეძლეს, რასაც ახალი პრემიერ-მინისტრის ინაუგურაცია მოჰყვა.

მაჰმუდ აბასის ფიცის დადების საზეიმო ვითარება თელ-ავივში პალესტინელი კამიკაძის მიერ მოწყობილმა ტერაქტმა აშკარად გააუფერულა. ტრაგედია ისრაელის დედაქალაქის ერთ-ერთ ბარში დატრიალდა. აფეთქების შედეგად სამი ადამიანი დაიღუპა და ორმოცდაათამდე დაშავდა. არ გამორიცხავენ, რომ დაღუპულთა რიცხვი კიდევ გაიზარდოს. ტერაქტი, ადგილობრივი დროით, ღამის პირველ საათზე განხორციელდა, როდესაც ქალაქის ამ რაიონში ჯერ კიდევ ხალხმრავლობა იყო. კაფე-ბარის დაცვის თანამშრომელმა ტერორისტი საეჭვო პირად მიიჩნია და შენობაში არ შეუშვა. კამიკაძემ ასაფეთქებელი მოწყობილობა სწორედ ამ დროს აამოქმედა. ბარი, სადაც ტრაგედია მოხდა, თელ-ავივში აშშ-ს საელჩოს გვერდით მდებარეობს. თუმცა, საელჩო აფეთქების შედეგად არ დაზიანებულა.

წინა ტერაქტი ისრაელში რამდენიმე დღის წინ განხორციელდა და იასირ არაფატსა და აბუ მაზენს შორის შეთანხმებას დაემთხვა, როცა პალესტინის ორივე ლიდერმა მინისტრთა კაბინეტის შემადგენლობის თაობაზე კომპრომისს მიაღწია. მაშინ ტერორისტულ აქტზე პასუხისმგებლობა "ალ-აქსას წამებულთა ბრიგადებმა" აიღეს. აღსანიშნავია, რომ ისრაელმა ამ ტერაქტზე საპასუხო რეაგირება არ მოახდინა და განაცხადა, რომ ის სამშვიდობო პროცესს ხელს არ შეუშლიდა. როგორც ჩანს, ოფიციალური თელ-ავივი კვლავ მოთმინებას იჩენს და ამჯერად საპასუხო მოქმედებას თავად პალესტინის ხელისუფლებისგან, კერძოდ, ახალი პრემიერ-მინისტრისგან ითხოვს.

მაჰმუდ აბასი კი, როგორც ცნობილია, ძალადობის და ტერორიზმის წინააღმდეგია. მან ფიცის დადებისას პირობა დადო, რომ ყოველ ღონეს იხმარს პალესტინელი ტერორისტების განსაიარაღებლად და ინტიფადას დასასრულებლად. მაგრამ ტერორისტული დაჯგუფებები პალესტინის პრემიერ-მინისტრის სტრატეგიაზე უარს აცხადებენ, და ბრძოლას კვლავ ძველი გზით აპირებენ. ისინი დარწმუნებულნი არიან, რომ აბასი ამერიკელთა სურვილების მიხედვით მოქმედებს, სანაცვლოდ კი პალესტინის სახელმწიფოს შექმნისათვის არანაირ გარანტიებს არ ითხოვს. რადიკალური პალესტინური დაჯგუფებების ლიდერებმა უკვე განაცხადეს, რომ აბუ მაზენის პოლიტიკას მხარს არ დაუჭერენ. მათგან განსხვავებით, პალესტინის ახალ პრემიერ-მინისტრზე დიდ იმედებს ამყარებენ ვაშინგტონში და თვლიან, რომ აბუ მაზენის გაწონასწორებული და პრაგმატული პოლიტიკა კონფლიქტის დარეგულირებას მნიშვნელოვნად შეუწყობს ხელს. რაც შეეხება ისრაელის ხელისუფლებას, ის აცხადებს, რომ აბუ მაზენმა თავისი მხარდაჭერა მშვიდობის მიმართ საქმით უნდა დაამტკიცოს და, პირველ რიგში, პალესტინელთა მხრიდან ძალადობა უნდა აღკვეთოს. რამდენად მოახერხებს ისრაელის პრემიერ-მინისტრი თავისი დაპირებების გამართლებას, ამას ცოტა ხანში ვიხილავთ.

სადამი არაბულ სამყაროს 72 საათში მიმართავს

ლონდონში გამომავალი არაბული გაზეთი "ალ-ქუდს ალ-არაბი" იუწყება, რომ მიიღო წერილი, რომელიც, სავარაუდოდ, ერაყის დამხობილ პრეზიდენტს სადამ ჰუსეინს ეკუთვნის. გაზეთმა ყოფილი დიქტატორის წერილი პირველ გვერდზე გამოაქვეყნა. გამოცემის მთავარი რედაქტორის აბდელ ბარი ატვანის ცნობით, წერილი 28 აპრილით არის დათარიღებული. როგორც ცნობილია, ამ დღეს სადამ ჰუსეინია დაბადებული.

წერილი რედაქციამ ფაქსით მიიღო, თუმცა გაურკვეველია, თუ საიდან არის გაგზავნილი. გაზეთი სადამის ახლო გარემოცვაზე დაყრდნობით ამტკიცებს, რომ ხელწერა მართლაც სადამ ჰუსეინს ეკუთვნის. წერილში დამხობილი დიქტატორი ერაყელებს დაუმორჩილებლობისაკენ და ამერიკელების წინააღმდეგ ბრძოლისაკენ მოუწოდებს. ის ასევე საუბრობს ერაყელთა ღალატის შესახებ, რომლის წყალობითაც ანგლო-ამერიკულმა ძალებმა გამარჯვება მოახერხეს. სადამ ჰუსეინი აცხადებს, რომ აშშ ერაყელებს თავისუფლებას არ მისცემს. წერილში ნათქვამია, რომ აუცილებელია **"ოკუპანტების წინააღმდეგ ამხედრება"** და რომ **"გამარჯვება და გათავისუფლება"** გარდაუვალია. ყოფილი პრეზიდენტი ხაზგასმით აღნიშნავს, რომ ერაყელებმა ამჟამად გვერდზე უნდა გადადონ ერთმანეთს შორის არსებული უთანხმოებები, რადგანაც **"არასანდო, სისხლიანი და მხდალი ოკუპანტის განდევნა უპირველესი პრიორიტეტია."**

"ალ-ქუდს ალ-არაბის" პარალელურად, ბრიტანულმა ტელეკომპანია "სკაიმ" ერაყში ამერიკელების წინააღმდეგ შექმნილი დაჯგუფების "ერაყის წინააღმდეგობა და გათავისუფლება" განცხადება გაავრცელა. ორგანიზაციის უცნობი ლიდერები ამტკიცებენ, რომ სადამ ჰუსეინი ცოცხალია და უახლოეს სამ დღეში თავად გააკეთებს განცხადებას. **"პრეზიდენტი სადამ ჰუსეინი არ მოუკლავთ. ის კვლავაც ცოცხალია. ის აპირებს, მიმართოს ერაყის და მთელი არაბული სამყაროს მოსახლეობას უახლოეს 72 საათში,"** - ნათქვამია განცხადებაში. ამავე მიმართვაში დაჯგუფების ხელმძღვანელები წერენ: **"პრეზიდენტი სადამ ჰუსეინი მივიდა დასკვნამდე, რომ რეჟიმის ზოგიერთ წარმომადგენლებს დიდი ხნის მანძილზე აშშ-ს და დიდი ბრიტანეთის სპეცსამსახურებთან საიდუმლო კავშირები ჰქონდათ."** გარდა ამისა, თავის წერილში დაჯგუფება ბრალს სდებს აშშ-ს "დეზინფორმაციულ კამპანიაში, რომლის მიზანია დამალოს გააფთრებული წინააღმდეგობის შედეგად დაღუპული, კოალიციის ჯარისკაცების რეალური რაოდენობა." დაჯგუფების თქმით, ომის დროს ერაყში 211 ბრიტანელი ჯარისკაცი და 1300 ამერიკელი სამხედრო მოსამსახურე დაიღუპა.

ლიბიამ "ლოკერბის საქმეზე" პასუხისმგებლობა იკისრა

გუშინ ლიბიის საგარეო საქმეთა მინისტრმა, მოჰამედ აბდერაჰმანე ჩალგანმა განაცხადა, რომ მისი მთავრობა 1988 წელს შოტლანდიაში ამერიკული ავიალაინერის ჩამოგდებაზე პასუხისმგებლობას კისრულობს.

"ჩვენ პასუხისმგებლობას ვკისრულობთ საერთაშორისო სამართლის იმ პრინციპის შესაბამისად, რომელიც აცხადებს, რომ მთავრობები საკუთარ სახელმწიფო მოხელეების საქციელზე პასუხს აგებენ," – განაცხადა ჩალგანმა.

ქალაქ ლოკერბისთან "პან-ამერიკენის" თვითმფრინავი 1988 წელს ჩამოვარდა. ყველა, 270 მგზავრი დაიღუპა. 2001 წელს სასამართლომ, რომელიც ჰოლანდიაში შედგა, აფეთქებაში დამნაშავედ ლიბიის უშიშროების სამსახურის აგენტი, ალ-მაღრაჰი სცნო.

ტრიპოლის განცხადებით, შეიქმნება სპეციალური ფონდი, საიდანაც დაღუპულთა ოჯახები კომპენსაციას მიიღებენ. კომპენსაციები თითოეულ გარდაცვლილზე ათ მილიონ დოლარს, საერთო ჯამში კი - 2,7 მილიარდ დოლარს შეადგენს.

დანაშაულის აღიარება და კომპენსაციის გადახდა მთავარი მოთხოვნები იყო ლიბიის წინააღმდეგ დაწესებული სანქციების მოსახსნელად. ლოკერბის აფეთქების შემდეგ, ამ ქვეყანაში შეწყდა საერთაშორისო ავიარეისები, მისთვის იარაღისა და ზოგიერთი მოწყობილობების მიყიდვა აიკრძალა.

ევროკავშირმა და გაერო-მ სანქციები 1999 წელს შეაჩერეს, მას შემდეგ, რაც ლიბიამ აფეთქებაში ორი ეჭვმიტანილი სასამართლოს გადასცა. პროცესი ჰოლანდიაში შედგა, მაგრამ ბრალდებულები ბრიტანული კანონებით გაასამართლეს.

აშშ-ს ჯერ არ მოუხსნია ლიბიის წინააღმდეგ დაწესებული სანქციები. ეს კი, პირველ რიგში, ამერიკულ ნავთობკომპანიებს აზარალებს, რომლებიც ლიბიის ნავთობის საბადოების ათვისებაში ვერ მონაწილეობენ.

გაურკვეველი მიზეზი უშუქობა და „დისკეტით" მისაღები გადაწყვეტილება ყოფილა

თბილისის მერია და საკრებულო გასაჯიბრებელ და სადაო მიზეზს იოლად პოულობენ. ამჯერად საამისო საბაბად იქცა მრავალშვილიანი და მარტოხელა დედების მუნიციპალური დახმარების პროგრამა.

ნანა ქადაგიშვილი

საკრებულოს აღდგომამდელ სხდომაზე, სადაც ძირითადი დრო ზვიად გამსახურდიას სახელობის ქუჩის მოძიებას დაეთმო, საკრებულოს წევრებმა ბოლო წუთებში მრავალშვილიანი და მარტოხელა დედების მუნიციპალური დახმარების პროგრამაც დაამტკიცეს. ყოველ შემთხვევაში, სხდომის დასრულებისას ჟურნალისტებს ასეთი შთაბეჭდილება დარჩათ. გასულ კვირას მერიამ გაავრცელა ინფორმაცია, რომ აღნიშნული პროგრამის დამტკიცებას საკრებულო გაურკვეველი მიზეზით აჭიანურებს. "ეს პროგრამა ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის საქალაქო სამსახურმა მოამზადა და დედაქალაქის მთავრობამ მოიწონა, მაგრამ საკრებულოს გადაწყვეტილება ჯერჯერობით უცნობია", - აცხადებს მერია.

საკრებულოს სოციალურ საკითხთა კომისია მერიის მიერ გავრცელებულ ცნობას დეზინფორმაციას უწოდებს. "მერიას მრავალშვილიანი დედების მუქარის ეშინია და ამას ამიტომ აცხადებს. მრავალშვილიანი დედების ნაწილს დახმარების პროგრამა არ მოსწონს, ვინც ადრე, ერთჯერადი დახმარების სახით, ბევრად მეტს იღებდა, ერთ ბავშვზე თვეში 5 ლარი არ აკმაყოფილებს და მერიის შენობის პიკეტირებით იმუქრება. ამიტომ მერიას ურჩევნია, საკრებულო დაადანაშაულოს. აღნიშნულმა პროგრამამ სოციალურ საკითხთა კომისია უკვე გაიარა, საკრებულოს პლენარულ სხდომაზე გავიდა და ამ დღეებში იუსტიციის სამინისტროშიც გადავაგზავნით. უშუქობამ შეგვიშალა ხელი, თორემ ამას ადრევე გავაკეთებდით. ჯანდაცვის საქალაქო სამსახურში სინათლე არ იყო, იუსტიციის სამინისტრო კი გადაწყვეტილებას მხოლოდ "დისკეტით" იღებს, - გვარწმუნებს სოციალურ საკითხთა კომისიის ხელმძღვანელი სოსო შატბერაშვილი.

მერია უკან მაინც არ იხევს და აცხადებს, რომ პროგრამის იუსტიციის სამინიტროში გადაცემა საკრებულოს კომპეტენციაში არ შედის, ეს მერიის მოვალეობაა. "პროგრამა საკრებულომ უნდა დაამტკიცოს, გადაწყვეტილება მერიას გადაუგზავნოს და ამის შემდეგ მერია გააგზავნის იუსტიციის სამინისტროში. ჩვენთან საკრებულოდან არანაირი გადაწყვეტილება არ შემოსულა", - ამბობენ მერიაში.

საკრებულოს სამდივნო ამ პროცედურას თავისებურად განმარტავს - საკრებულოს გადაწყვეტილება საოქმო განყოფილების მეშვეობით მიდის სამინისტროში და დამტკიცებული ბრუნდება საკრებულოში. მერიას ეს გადაწყვეტილება მხოლოდ ამის შემდეგ ეგზავნება.

ჯანდაცვის საქალაქოს სამსახური მრავალშვილიან დედებს დახმარებას პირველი აპრილიდან შეჰპირდა, მაგრამ ისინი კუთვნილი 5-5 ლარის მიღებას აპრილის ბოლომდეც ვერ შეძლებენ. იუსტიციის სამინისტრომ აღნიშნული პროგრამა, წესით, 10 დღის ვადაში უნდა დაამტკიცოს.

ინვალიდების პროექტის პრეზენტაცია

დღეს 14:00 საათზე ფილარმონიის დიდ საკონცერტო დარბაზში შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირთა რიგით მეორე ყრილობა ჩატარდება. უკანასკნელი ექვსი თვის განმავლობაში ჩატარებული სამუშაოების ანგარიშს ინვალიდები დღეს წარმოადგენენ. მათ უკვე მზად აქვთ ის პროექტი, რომლის განხორციელების შემთხვევაში სულ ცოტა 6000 შეზღუდული შესაძლებლობის პირი დასაქმდება. პარლამენტის ინვალიდთა საქმეთა ქვეკომიტეტის თავმჯდომარის გოგა კოხრეიძის თქმით ეს პროექტი საბიუჯეტო შემოსავლების აღრიცხვიანობასაც მოაწესრიგებს, რომლის ხარჯზე ქვეყანაში შემცირდება კონტრაბანდული პროდუქცია. ამ პროექტმა უკვე გაიარა აპრობაცია მუშა ჯგუფში და როგორც კოხრეიძე ამბობს არანაირი წუნი მას არ გააჩნია. **"ახლა ყველაფერი დამოკიდებულია მხოლოდ პოლიტიკურ ნებაზე. თუ უნდა ჩვენს ხელისუფლებას ერთდროულად ორი პრობლემის მოგვარება",** - გვითხრა გოგა კოხრეიძემ.

დღევანდელ ყრილობაზე მოწვეულ სტუმრებს შორის არიან საქართველოს პრეზიდენტი, სახელმწიფო მინისტრი, ფინანსთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის მინისტრები და სხვა ოფიციალური პირები.

"24 საათი"

„ხალხის პირისპირ" - ეს არის ტელევიქტორინა, რომლისთვისაც თქვენ, მაყურებლები შეადგენთ კითხვებს და მოიგებთ ფულს, თუ თქვენი შეკითხვა ჩაჭრის სტუდიაში მოწვეულ კონკურსანტს.

ხალხის პირისპირ

შეავსეთ ბლანკი, ამოჭერით და გამოგვიგზავნეთ. შეკითხვების მიღება უფასოა. (გთხოვთ, გაეცნოთ ქვემოთ მოყვანილ წესებს).

შეკითხვები არ მიიღება გაზეთის ქსეროასლით

შეკითხვის ტექსტი: პასუხის ტექსტი:

1
2
3
4
5

სახელი და გვარი
ბინის მისამართი
სამსახურის ტელეფონის ნომერი
ბინის ტელეფონის ნომერი
მობილური ტელეფონის ნომერი

ხელმოწერის გარეშე კითხვა არ მიიღება.

50 მილიონი „თურქული" დოლარი და აქცია კანცელარიასთან

თურქული კომპანია "აჭარა ჰოლდინგი" თბილისში ერთი წლის წინათ მომხდარი მიწისძვრის შედეგად დაზარალებულთა ბინათმშენებლობის ახალი პროექტის განსახორციელებლად 50 მილიონ აშშ დოლარს გამოყოფს. გუშინ, თბილისის მერიაში გამართულ შეხვედრაზე, დედაქალაქის მერმა, ვანო ზოდელავამ და "აჭარა ჰოლდინგის" ხელმძღვანელმა, ახმედ აჯარიმ, აღნიშნული პროექტის დეტალები განიხილეს.

აქცია კანცელარიის შენობასთან.

ვანო ზოდელავას განცხადებით, ახალი პროექტით გათვალისწინებულია მიწისძვრის შედეგად დაზარალებულ უბნებში ახალი მშენებლობების წარმოება. მის პირველ ეტაპს კი თურქული კომპანია დედაქალაქის მთაწმინდა-კრწანისისა და დიდუბე ჩუღურეთის რაიონებში განახორციელებს. მისივე თქმით, თურქული მხარის მიერ გამოყოფილი 50 მილიონი ამერიკული დოლარი უპროცენტო კრედიტი გახლავთ, რომლის ინვესტირება ოთხი წლის განმავლობაში მოხდება. მისი დაბრუნება ეტაპობრივად, თბილისის ბიუჯეტიდან იწარმოებს.

მერიის საგარეო ურთიერთობათა სამმართველოს უფროსის, ალექსანდრე იაშვილის განცხადებით, აღნიშნული საკითხით კომპანია "აჭარა ჰოლდინგი" თურქეთში თბილისის მერიის დელეგაციის ვიზიტის დროს დაინტერესდა. მისივე თქმით, ეს დაინტერესება აღნიშნული კომპანიის მფლობელების ქართული წარმომავლობით არის განპირობებული. რაც შეეხება საქართველოს თანადაფინანსების წილს, ალექსანდრე იაშვილის განცხადებით, მისი ოდენობის შესახებ ამჟამად მოლაპარაკებები მიმდინარეობს და ეს თანხა, სავარაუდოდ, თბილისის ბიუჯეტში მიწისძვრით დაზარალებულთათვის განკუთვნილი სახსრებიდან გამოიყოფა. უშუალოდ სამშენებლო სამუშაოები კი ერთი თვის შემდეგ დაიწყება.

დღეს, დაგეგმილია ახმედ აჯარის შეხვედრა სახელმწიფო მინისტრ, ავთანდილ ჯორბენაძესთან.

მაშინ, როცა ქალაქის მერი თურქ ბიზნესმენებს მასპინძლობდა, ასიოდე მიწისძვრით დაზარალებული მოქალაქე სახელმწიფო კანცელარიას მიადგა. ტრანსფარანტებით და მეგაფონებით აღჭურვილი დაზარალებულები პრეზიდენტ შევარდნაძესთან შეხვედრას და კუთვნილი დახმარებების მიღებას ითხოვდნენ. მეგაფონით ხმა რომ ვერავის მიაწვდინეს, აქციის მონაწილეებმა საკუთარი სურვილები (ფულადი კომპენსაციების დარიგება, აღდგენითი სამუშაოების დაწყება, ბინების შესყიდვა და მისი პირად საკუთრებაში გადაცემა) ერთ გვერდზე ჩამოწერეს და პრეზიდენტს შეუგზავნეს.

ხსენებული მოთხოვნების შეუსრულებლობა მთავრობას ძვირად დაუჯდებაო, - აცხადებენ და ქუჩის საპროტესტო აქციებით და საპარლამენტო არჩევნების ჩაშლით იმუქრებიან. "ჭერი მაინც თავზე მენგრევა, შიშით სახლში ვერ შევდივარ, რა მნიშვნელობა აქვს ეზოში დავიძინებ თუ აქ კანცელარიასთან გავათენებ ღამეს", - ჩიოდა ახლგაზრდა ქალბატონი, რომლის იდეა აქციის ბევრმა მონაწილემ მოიწონა.

მიწისძვრით დაზარალებულები პოზიციას და ოპოზიციას საკუთარი ხმებს სთავაზობენ. სანაცვლოდ მათგან კონკრეტულ ქმედებებს მოითხოვენ "ცრუ დაპირებებით ენას ტყუილად ნუ დაღლიან, ჩვენ ხმას მივცემთ მხოლოდ იმას ვინც მართლა მოგვხედავს და რეალურ საქმეს გააკეთებს", - ამბობენ დაზარალებულები.

"24 საათი"

უმრიცხველობა დიდი ხეირი აღმოჩნდა

ოთხთვიანი დაგვიანების შემდეგ "ეი-ი-ეს თელასი" საკონსტიტუციო სასამართლოს 30 დეკემბრის გადაწყვეტილების შესრულებას იწყებს. მაისის თვიდან ელექტროგამანაწილებელი კომპანია უმრიცხველოდ დარჩენილ თბილისელებს მოხმარებული ელექტროენერგიის საფასურს ახალი წესით დაარიცხავს. ეს წესი ენერგეტიკის მარეგულირებელმა კომისიამ მოიწონა და ამერიკულ კომპანიას "მწვანე შუქი აუნთო."

ეთერ მამულაშვილი

მას მერე, რაც სკონსტიტუციო სასამართლომ "ეი-ი-ეს თელასს" ოთახების რაოდენობის მიხედვით მოხმარებული ელექტროენერგიის საფასურის ამოღება აუკრძალა და, შესაბამისად, ფიქსირებული გადასახადიც გააუქმა, ამერიკულმა კომპანიამ დროებით შეჩერებული გამრიცხველიანების პროცესი სასწრაფოდ განაახლა. დღეისათვის ელექტროენერგიის უმრიცხველო მომხმარებელის რიცხვი 30.000-ს არ აღემატება, რაც "ეი-ი-ეს თელასის" აბონენტების საერთო რაოდენობის მხოლოდ ცხრა პროცენტია. ელექტროგამანაწილებელ კომპანიაში ვარაუდობენ, რომ გამრიცხველიანება დედაქალაქის მასშტაბით ივნისის ბოლომდე აუცილებლად დასრულდება.

მანამდე კი ამერიკულმა კომპანიამ დროებითი ღონისძიებები შეიმუშავა, რომლის მიხედვითაც, "ეი-ი-ეს თელასი" მოხმარებული აღურიცხვი ელექტროენერგიის საფასურის ამოღებას უპრობლემოდ და ოპერატიულად შეძლებს. ახალ მეთოდს პირობითი დარიცხვა ჰქვია, რომელიც გადაანგარიშებას ექვემდებარება.

ამ წესის მიხედვით, უმრიცხველო თბილისელებს აპრილის თვეში 195 კილოვატსაათი ელექტროენერგია დაერიცხებათ. ელექტროენერგიის ეს რაოდენობა "ეი-ი-ეს თელასმა" ელემენტარული არითმეტიკის პრინციპით დაიანგარიშა. მთელი თვის განმავლობაში

დედაქალაქში მოხმარებული ელექტროენერგიის რაოდენობა იყოფა ამერიკული კომპანიის აბონენტების საერთო რაოდენობაზე, მიღებული მაჩვენებელი მოხმარების საშუალო კოეფიციენტია, რომელიც, ბუნებრივია, ყოველთვიურად შეიცვლება. "ეი-ი-ეს თელასში" ირწმუნებიან, რომ ამ წესით უმრიცხველო მომხმარებელი ყველანაირად მოგებული დარჩება და ნებისმიერ შემთხვევაში ელექტოენერგიის საფასურს მოხმარებულზე გაცილებით ნაკლებს გადაიხდის.

"სტატისტიკის მიხედვით, გაუმრიცხველიანებელ უბნებში ელექტროენერგიის მოხმარება ყოველთვის მეტია ვიდრე გამრიცხველიანებულში, რადგან აქ მომხმარებელი დენს ყოველთვის ეკონომიურად ხარჯავს", - აცხადებენ ამერიკულ კომპანიაში.

და მაინც, თუკი მომხმარებელი თვლის, რომ ელექტროგამანაწილებელი კომპანიის დარიცხული კილოვატსაათები მის მიერ მოხმარებულ ელექტროენერგიაზე გაცილებით ბევრია, აბონენტს შეუძლია მიმართოს "ეი-ი-ეს თელასის" შესაბამისი რაიონის ბიზნეს ცენტრს, გააკეთოს სპეციალური განაცხადი და მას მოხმარებული ელექტროენერგიის საფასურს ამერიკული კომპანიის თანამშრომლები ოთახებში დადგმული ელექტროტექნიკის სიმძლავრეების მიხედვით უანგარიშებენ. საანგარიშო ცხრილი ამერიკულ კომპანიას ენერგეტიკის მარეგულირებელმა კომისიამ ჯერ კიდევ 2001 წელს დაუმტკიცა, რომელსაც ყველა მომხმარებელი "ეი-ი-ეს თელასის" ნებისმიერ ბიზნეს ცენტრში შეძლებს გაეცნოს.

პირობითი დარიცხვა და დადგმული სიმძლავრეების მიხედვით მოხმარებული ელექტროენერგიის საფასურის ამოღებაც დროებითი ღონისძიებაა, რომელიც თითოეული აბონენტისთვის მრიცხველის დადგმისთანავე შეწყდება.

მრავალსართულიანი სახლები - უსუსური ქვეყნის ერთადერთი გამოსავალი

ძველი თუ ახალი?

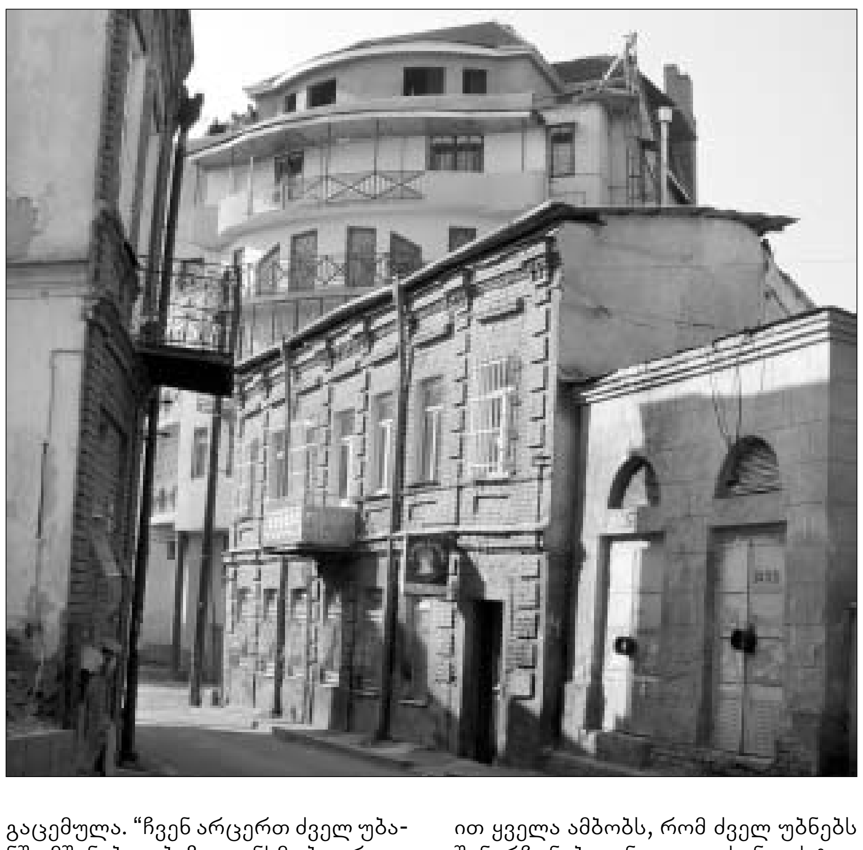

დედაქალაქის საკრებულოს არქიტექტურისა და ქალაქმშენებლობის დროებითი კომისიის თავმჯდომარე მანუჩარ მაჩაიძე იმ კანონის წინააღმდეგია, რომელიც თბილისის ძველ უბნებში მრავალსართულიანი სახლების მშენებლობას კრძალავს. მის მოსაზრებას ქალაქის მთავარი არქიტექტორიც იმის გამო ემხრობა, რომ ჩვენი უსუსური ქვეყნისათვის ერთადერთ გამოსავლად ძველ უბნებში კერძო ინვესტორების შესვლას მიიჩნევს.

თამარ დვალი

"თბილისის ტერიტორიაზე განაშენიანების რეგულირების ნორმატიული რეგლამენტი გერმანული კანონმდებლობიდან არის ნათარგმნი და თბილისისათვის სრულიად შეუფერებელია. ქალაქის ნაგებობათა 50 პროცენტი ავარიულ მდგომარეობაშია. ავლაბარში, დიდუბეში, სოლოლაკში 100 წლის სახლებია, რომლებიც გამაგრებას აღარ ექვემდებარება. ძველი უბნების არქიტექტურული სტილის შენარჩუნება მრავალსართულიანი შენობების აშენების შემდეგაც არის შესაძლებელი. ხოლო გასულ საუკუნეებში ნაშენი უხარისხო და მიწისძვრით დაზიანებული შენობების გადარჩენაზე საუბარიც ზედმეტია. სამარცხვინო არ არის ოცდამეერთე საუკუნეში ისეთი სახლების შენარჩუნებაზე ვიბრძოლოთ, სადაც რამდენიმე ოჯახს ერთი აბაზანა აქვს?" - აცხადებს მაჩაიძე და საკრებულოს მიერ 2001 წელს მიღებული იმ ნორმატიული რეგლამენტის შეჩერებას ითხოვს. რომელიც, დედაქალაქის ტერიტორიაზე განაშენიანების რეგულირების საკითხს ეხება.

როგორც გაირკვა, ქალაქში მიმდინარე ყველა მშენებლობებზე თანხმობა დიდი ხნის წინაა გაცემული და ბოლო 5,6 თვის განმავლობაში მშენებლობის არცერთი ნებართვა არ გაცემულა. "ჩვენ არცერთ ძველ უბანში მშენებლობაზე თანხმობა არ გაგვიცია, ამას კანონი გვიკრძალავს. თუმცა, მივიჩნევთ, რომ არაფერი არ დაშავდება თუკი, მჭიდროდ დასახლებულ უბნებში, სადაც ავარიული სახლებია კერძო ფირმები ახალ სახლებს ააშენებენ. უკანონოდ მივიჩნევთ მხოლოდ იმ მშენებლობებს, რომლებიც ტყეების გაჩეხვის ხარჯზე ხდება. ეგრეთწოდებული, ელიტარული საზოგადოება ჩემი მოთხოვნის წინააღმდეგია. თუმცა ისინი საქმის ვითარებას არ იცნობენ და მხოლოდ მაღალფარდოვანი სიტყვებით შემოიფარგლებიან. ადამიანი, რომელიც ავარიულ სახლში ცხოვრობს სხვანაირად უყურებს ამ საკითხს. მისთვის მთავარია ცხოვრების პირობები გაიუმჯობესოს,"- აცხადებს მაჩაიძე.

ქალაქის მთავარი არქიტექტორი ირაკლი როსტომაშვილი ამ საკითხთან დაკავშირებით, ამბობს, რომ ძველ უბნებში კერძო ინვესტორების შესვლა ჩვენი ღარიბი ქვეყნისათვის ერთადერთი გამოსავალია, "სიტყვით ყველა ამბობს, რომ ძველ უბნებს შენარჩუნება უნდა და ისინი ისტორიული ძეგლებია, მაგრამ, სამწუხაროდ, სახელმწიფო მათ შენარჩუნებას ვერ ახერხებს. ავარიული სახლების უმეტესი ნაწილი მთაწმინდის ტეროტორიაზეა. მე იქ წლების განმავლობაში ვმუშაობდი გამგებლად და ჩემზე კარგად არავინ არ იცის, თუ რა დღეშია მოსახლეობა. მათ სახლები თავზე ენგრევათ და სახელმწიფო ვერანაირ დახმარებას ვერ უწევს. მოქალაქეები კერძო ინვესტორის შესვლის მომხრეები არიან. თუმცა, კანონით ამ ტერიტორიაზე კერძო ინვესტორის შესვლა იკრძალება. რის გამოც, მოქალაქე გამოუვალ მდგომარეობაში ვარდება. მე მომხრე ვარ, რომ ქალაქმა ძველი იერსახე შეინარჩუნოს. მივესალმები თუკი სახლების სიმაღლე 3-4 სართულს არ აღემატება. მაგრამ რეალურად ეს არ ხერხდება. დროა ამ პრობლემას უფრო რეალურად შევხედოთ", - განაცხადა "24 საათთან" საუბრისას ქალაქის მთავარმა არქიტექტორმა.

დსთ-ს ძალოვნებმა საერთო ენა გამონახეს

პირველი გვერდიდან

შემაჯამებელი პრესკონფერენცია სასტუმრო "მერიოტში".

დსთ-ს სივრცისთვის უკანონო მიგრაციის პრობლემა უმთავრესად ცნეს საქართველოსა და რუსეთის შინაგან საქმეთა მინისტრებმა. როგორც კობა ნარჩემაშვილი აცხადებს, უკანონო მიგრაცია დსთ-ს სივრცისთვის უპირველეს პრობლემას წარმოადგენს, ვინაიდან ჩინეთიდან, პაკისტანიდან, ავღანეთიდან და ერაყიდან დსთ-ს ტერიტორიების გავლით ბოლო ხანებში უამრავი მიგრანტი ხვდება როგორც ევროპის, ისე თანამეგობრობის წევრ ქვეყნებში. მეტიც, ბორის გრიზლოვის განცხადებით, უკანონო მიგრაციის პრობლემა სახელმწიფოებრივ დონეზე უნდა იქნას განხილული. თუმცა, მანამდე თბილისში შეკრებილმა შინაგან საქმეთა მინისტრებმა გადაწყვიტეს, რომ დაქვემდებარებული უწყებების თანამშრომლობის ფარგლებში მნიშვნელოვნად გააძლიერონ ბრძოლა ამ პრობლემის წინააღმდეგ.

რაც შეეხება უკანონო მიგრაციის თემას საქართველოსთან მიმართებაში, კობა ნარჩემაშვილის თქმით: **"შესაძლოა, ეს პრობლემა დღეისათვის ჩვენთვის იმდენად აქტუალური არ იყოს, მაგრამ სამომავლოდ უკანონო მიგრაციის საფრთხე ჩვენი ქვეყნის წინაშეც დადგება. ამიტომაც ამისთვის მზად უნდა ვიყოთ".** მზადყოფნა კი, შინაგან საქმეთა მინისტრის თქმით, უკვე ძალისხმევას მოითხოვს, რადგან **"საქართველოს არ გააჩნია ნორმალური საკანონმდებლო ბაზა და სათანადო ფინანსები იმისთვის, რომ უკანონო მიგრაცია დაძლიოს. შენობაც კი არ გვაქვს გამოყოფილი, სადაც სადეპორტაციო პირს მოვათავსებთ. მე ვფიქრობ, რომ ყოველივე დროულად მოსაგვარებელია, მოსაძიებელია სათანადო ფინანსები, შესაქმნელია ადეკვატური საკანონმდებლო ბაზა, უნდა ამუშავდეს დიპლომატიური არხებიც".**

საბჭოს სხდომის დასრულების შემდეგ გამართულ პრესკონფერენციაზე საქართველოსა და რუსეთის შინაგან საქმეთა მინისტრებმა კმაყოფილებით აღნიშნეს, რომ წინა, ბაქოში ჩატარებული შეხვედრის შემდეგ საქართველოში ბევრი რამ შეიცვალა. კერძოდ, საუბარია პანკისის ხეობაზე.

"პანკისის პრობლემა იარსებებს მანამდე, სანამ რუსეთ-ჩეჩნეთის კონფლიქტი გრძელდება; თუმცა, პრობლემა ძველებურად მწვავე აღარ დგას. ბაქოს შეხვედრის შემდეგ 50-ზე მეტი ძებნილი დავაკავეთ ხეობაში, - აღნიშნა კობა ნარჩემაშვილმა, - **მიუხედავად ამისა, გვაქვს ინფორმაცია, რომ პანკისს ჯერაც აფარებს თავს რამდენიმე ოდიოზური პიროვნება, რომელთა დაკავებით, ჩვენს გარდა, რუსეთიცა და ამერიკაც არიან დაინტერესებულნი".**

ეს სიტყვები, ბორის გრიზლოვმაც დაადასტურა. მისი თქმით: **"ბაქოს შეხვედრაზე ჩვენ დავსახეთ ერთობლივი ღონისძიებები და ამან რეალური შედეგიც გამოიღო. რუსეთის შინაგან საქმეთა სამინისტროს თანამშრომლები რამდენჯერმე ჩამოვიდნენ საქართველოში, სადაც პანკისის ხეობაში მყოფი ბანდიტების და დამნაშავეების ძებნაში იღებდნენ მონაწილეობას და ეს კონკრეტული ოპერაციები წარმატებით დასრულდა. ამჯერადაც რუსეთი და საქართველო ერთობლივად მონაწილეობენ პანკისში დარჩენილი დამნაშავეების გამოვლენის პროცესში".**

რა ექნებათ სათქმელი ერთმანეთისთვის რუსეთისა და საქართველოს შინაგან საქმეთა მინისტრებს საბჭოს მომავალ შეხვედრაზე, ჯერჯერობით, ძნელი სათქმელია, გუშინ კი კობა ნარჩემაშვილი ოპტიმისტურად აცხადებდა: **"არ ვიცი, რამდენად ამართლებს დსთ, როგორც პოლიტიკური ორგანო, მაგრამ ჩვენი გაერთიანება კარგად მოქმედებს".**

დსთ-ს ქვეყნების შინაგან საქმეთა მინისტრთა საბჭოს მორიგი შეხვედრა სექტემბერში, დუშანბეში გაიმართება და იქ კობა ნარჩემაშვილი საბჭოს თავმჯდომარის უფლებამოსილებას მასპინძელ მინისტრს გადასცემს.

ინტერპოლი ქართველ პოლიციელებს ქსელში გაბმას უპირებს

თბილისში დსთ-ს ქვეყნების შინაგან საქმეთა მინისტრთა საბჭოს 24-ე სხდომის ჩატარებას ინტერპოლის ახალდანიშნული გენერალური მდივნის კენეტ ნობლის ჩამოსვლაც დაემთხვა. სამხრეთ კავკასიის ქვეყნებში გაცნობითი ვიზიტით მყოფი ნობლი საქართველოში კონკრეტული წინადადებებით ჩამოვიდა. კერძოდ, ინტერპოლის გენერალურ მდივანს თავისი იდეების განხორციელებისათვის მხარდაჭერა სჭირდება- კენეტ ნობლს ახალი საკომუნიკაციო სისტემების დანერგვა სურს, რაც ცხადია, შესაბამის ფინანსურ საშუალებებთან არის დაკავშირებული. ამიტომაც, საქართველო 100 ათასი ევროს ოდენობით გრანტს მიიღებს. ოღონდ, ეს არ იქნება ნაღდი ფულით დახმარება – საქართველო გრანტს ტექნიკური დახმარების სახით მიიღებს. შედეგად კი, უახლოეს ხანებში ყველა პოლიციური დანაყოფი საქართველოს ეროვნული ბიუროს ინტერპოლის ქსელში ჩაერთვება და ქართველ სამართალდამცველებს შეეძლებათ, ერთ წუთში მათ ხელთ არსებული ინფორმაცია 181 ქვეყანას გადასცენ.

ამ გრანტის სრულად ათვისების შემდეგ ქართველი ძალოვნები სხვა ქვეყნების კოლეგებთან 24-საათიანი კავშირის რეჟიმში იმუშავებენ.

"24 საათი"

მკვლელობა ელიავას ბაზრობაზე

გუშინ, შუადღისას, ელიავას ბაზრობის ტერიტორიაზე, საკმაოდ ხალხმრავალ ადგილას, საზარელი მკვლელობა მოხდა. ბაზრობაზე მყოფი 22 წლის შოთა ტყრაიშვილი ორმა უცნობმა ჯერ დანით დაჭრა, შემდეგ კი ცეცხლსასროლი იარაღით დაცხრილა.

მიუხედავად იმისა, რომ მკვლელობის უამრავი მომსწრე ჰყავდა, სამართალდამცველებს მომხდარის შესახებ დეტალური ინფორმაციის მოპოვება საკმაოდ გაუჭირდათ. საზარელი მკვლელობის თვითმხილველები პოლიციას თავს არიდებდნენ და ჩვენების მიცემაზე კატეგორიულ უარს აცხადებდნენ. "არაფერი დამინახავს, არაფერი გამიგია", - აცხადებდნენ ნანახით შეშინებული მყიდველ-გამყიდველები.

სამართალდამცველებს მკვლელობაში ეჭვმიტანილები, ჯერჯერობით, არ ჰყავთ და მკვლელობის არანაირი ვერსიაც არ არსებობს. ის, რაც კანონდამცველებისთვის გუშინ გახდა ცნობილი, მხოლოდ ის გახლავთ, რომ ტყრაიშვილის მკვლელები "ჯიპით" იყვნენ. მათ მისვლამდე კი ტყრაიშვილი საკმაოდ ემოციურად ესაუბრებოდა ვიღაცას მობილური ტელეფონით და ბაზრობაზე შეხვედრას იბარებდა.

ჩვენი ინფორმაციით, გუშინდელი მკვლელობა მორიგი კრიმინალური გარჩევის შედეგია.

გორში მომხდარი ყაჩაღობა მკვლელობით დასრულდა

წუხელ, გვიან ღამით გორში მომხდარი მორიგი ყაჩაღობა მკვლელობით დასრულდა. ოთხი შეიარაღებული ნიღბიანი პირი მამა-შვილს, კოსტანტინე ბესტავაშვილს და გიგა კარიჭაშვილს თავს მაშინ დაესხა, როცა მათ საკუთარი ავტომანქანა ავტოფარეხში შეჰყავდათ. თავდამსხმელებმა ავტომატური და "მაკაროვის" სისტემის ცეცხლსასროლი იარაღებიდან ოჯახის წევრებს ცეცხლი გაუხსნეს. სროლის შედეგად კოსტანტინე ბესტავაშვილი შემთხვევის ადგილზევე გარდაიცვალა. 18 წლის გიგა კარიჭაშვილი კი, უმძიმესი მდგომარეობით თბილისის მე-4 საავადმყოფოში გადაიყვანეს.

თავდასხმის მოტივად ავტომანქანის გატაცების მცდელობა სახელდება. თუმცა, გამოძიების ამ ეტაპზე სამართალდამცველები გიგა კარიჭაშვილის გატაცების მცდელობის ვერსიასაც არ გამორიცხავენ.

გორის რაიონის პროკურორი რომან გვიძიანი აცხადებს, რომ არსებობს გარკვეული ინფორმაცია სავარაუდო დამნაშავეთა შესახებ, თუმცა კონკრეტული ინფორმაციის დასახელებისაგან თავს იკავებს. ამ ეტაპზე, ჯერჯერობით, დაკავებული არავინაა.

გორის რაიონში ბოლო ერთი კვირის განმავლობაში მომხდარი ეს უკვე მეოთხე მკვლელობაა.

პრეზიდენტს გადაწყვეტილების მიღება უჭირს

პრეზიდენტის წარმომადგენლის საოლქო სასამართლოში გამოუცხადებლობის გამო უკვე სამჯერ ჩაშლილი სასამართლო პროცესი, რომელზეც ჩეჩენი პატიმრებისთვის თავშესაფრის მიცემა-არმიცემის საკითხი უნდა გადაწყვეტილიყო, გუშინ კიდევ ერთხელ გადაიდო. საქმე ის გახლავთ, რომ რუსეთ-საქართველოს საზღვრის დამრღვევი ჩეჩენი პატიმრების წარმომადგენლების, არასამთავრობო ორგანიზაცია "კონსტიტუციის 42-ე მუხლის" წევრების მიერ ორი თვის წინ სასამართლოში შეტანილი ადმინისტრაციული სარჩელის მიხედვით, ედუარდ შევარდნაძე მოპასუხედ ითვლება. ისევე, როგორც ქვეყნის პრეზიდენტი, მისი წარმომადგენელიც ამ ორი თვის განმავლობაში საოლქო სასამართლოში არავის უნახავს. საოლქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ პალატას კი ამ ხნის განმავლობაში ჯერ კიდევ ვერ გადაუწყვეტია, მიიღოს თუ არა წარმოებაში ზემოხსენებული სარჩელი.

ხათუნა ჯანგირაშვილი

ჩეჩენმა პატიმრებმა, რომელთაც უზენაესმა სასამართლომ რამდენიმე დღეში განაჩენი უნდა გამოუტანოს, ოთხი თვის წინ, ქვეყნის პირველი პირის სახელზე დაწერილ წერილში პოლიტიკური თავშესაფარი ითხოვეს. ეროვნული უშიშროების საბჭოში შესული ჩეჩნების მოთხოვნა, მაშინვე გადაეგზავნა ლტოლვილთა და განსახლების სამინისტროს. ამ უწყების სპეციალისტებს კი დასკვნა უნდა წარმოედგინათ. თუმცა ამ დასკვნის შესახებ, ისევე, როგორც პრეზიდენტის გადაწყვეტილების შესახებ, ჯერ კიდევ არაფერია ცნობილი. პრეზიდენტი ჩეჩენთათვის პოლიტიკური თავშესაფრის მიცემა-არმიცემის საკითხს კვლავ უპასუხოდ ტოვებს.

"საერთაშორისო კონვენციებითა და ხელშეკრულებებით, ასევე ევროსასამართლოს პრეცედენტული სამართლის მიხედვით, არავითარ შემთხვევაში არ შეიძლება საზღვარზე გადმოსული პირი დააკავო მანამ, სანამ არ შეიტყობ მის მოთხოვნას თავშესაფრის მიცემის თაობაზე. საზღვრის დამრღვევმა ჩეჩნებმა საზღვარზე გადმოსვლისთანავე მიმართეს მესაზღვრეებს და აუხსნეს, რომ საქართველოში თავშესაფრის საძებნელად გადმოვიდნენ. საერთაშორისო ნორმების მიხედვით, სახელმწიფოები ვალდებულნი არიან, ზედმიწევნითა და გულისხმიერებით განიხილონ ამგვარი საკითხები. ქვეყნის პრეზიდენტი კი საზღვრის დამრღვევთათვის თავშესაფრის მიცემაზე არც "ჰოს" ამბობს და არც – "არას", - აცხადებენ "კონსტიტუციის 42-ე მუხლის" წევრები და ირწმუნებიან, რომ მათ მიერ საოლქო სასამართლოში შეტანილი სარჩელის განხილვის შემთხვევაში, პრეზიდენტს სამართლის წესით მოუწევს გადაწყვეტილების მიღება.

"კანონის მიხედვით, იმ შემთხვევაში, თუ ადმინისტრაციული ორგანო მისთვის წაყენებულ მოთხოვნაზე გადაწყვეტილებას არ მიიღებს, პასუხის მომლოდინეს, რომელსაც არც "ჰოს" ეუბნებიან და არც – "არას", შეუძლია სასამართლოს მიმართოს და ადმინისტრაციული აქტის გამოცემა მოითხოვოს", - აცხადებენ "კონსტიტუციის 42-ე მუხლის წარმომადგენლები. მათივე განმარტებით, პოლიტიკური თავშესაფრის საკითხის გადაწყვეტა (კონსტიტუციისა და მოქალაქეობის შესახებ კანონის მიხედვით) მხოლოდ ქვეყნის პირველი პირის კომპეტენციაა. **"პრეზიდენტს სასამართლოს წესით მოუწევს გადაწყვეტილების მიღება – ან თანხმობის, ან უარის თქმა, ჩვენ მას საკუთარ უფლებამოვალეობებს შევახსენებთ",** - ასეთია ადმინისტრაციული სარჩელის ავტორების პოზიცია. ჩეჩენ პატიმართა წარმომადგენლები დარწმუნებულები არიან, რომ საოლქო სასამართლო მათი სარჩელის წარმოებაში მიღებას შეგნებულად აჭიანურებს. **"არანაირი საბაბი იმისთვის, რომ მართლმსაჯულებამ ადმინისტრაციული სარჩელი დაგვიწუნოს, არ არსებობს. რასაც კი ადმინისტრაციული კანონმდებლობა ითხოვს, სარჩელში ყველაფერი სრულყოფილად არის წარმოდგენილი",** - ამბობენ მომჩივანი არასამთავრობო ორგანიზაციის წევრები და საოლქო სასამართლოსგან ჩეჩენ პატიმართათვის თავშესაფრის მიცემის თაობაზე ადმინისტრაციული აქტის გამოცემას ელოდებიან.

ვეტერანი პატიმრების შეწყალების საკითხს სპეციალური ჯგუფი სწავლობს

ვეტერანი პატიმრების შეწყალების საკითხთან დაკავშირებით, სახალხო დამცველმა ნანა დევდარიანმა, უშიშროების საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილემ რუსუდან ბერიძემ და პარლამენტარმა გია ყარყარაშვილმა 50 პატიმრის პირადი საქმე უკვე შეისწავლეს. რამდენიმე დღის განმავლობაში აღნიშნული ჯგუფი 700-მდე პატიმრის საქმეს ბოლომდე განიხილავს და შეწყალების პროექტს პრეზიდენტს წარუდგენს.

"ერთიან პრინციპებზე შეთანხმების მიღწევას შევეცდებით", - აცხადებენ ჯგუფის წევრები.

აღნიშნული ჯგუფის შეკრება სასჯელაღსრულების სხვადასხვა დაწესებულებებში მყოფი ვეტერანი პატიმრების პროტესტმა განაპირობა. ომის მონაწილე მსჯავრდებულები 2001 წლის 20 აპრილს პარლამენტის მიერ მიღებული დადგენილების შეუსრულებლობას აპროტესტებენ. აღნიშნული დადგენილებით, პატიმრებს დარჩენილი სასჯელის ვადა უნდა შემცირებოდათ და ისინი ვადაზე ადრე უნდა გათავისუფლებულიყვნენ.

სასჯელაღსრულების დაწესებულებებში შიმშილობის აქცია დაიწყო

თამარ კაციტაძე

გუშინ სასჯელაღსრულების დეპარტამენტის დაწესებულებებში ერთდროულად ათასზე მეტმა პატიმარმა უვადო შიმშილობა გამოაცხადა.

სასჯელაღსრულების თბილისის №1, №5, ქუთაისის №2 დაწესებულებებში და ქსნის ტუბზონაში დაწყებულ აქციას დღის ბოლოს თითქმის ყველა საპატიმრო შეუერთდა. მოშიმშილენი პრეტენზიებს აცხადებენ პროკურატურის, შს საგამოძიებო დეპარტამენტისა და სასამართლოს მიმართ. აქციის მონაწილეთა განცხადებით, მათ მიმართ გაჭიანურებულია წინასწარი და სასამართლო გამოძიება. ის მსჯავრდებულები კი, რომლებიც სასჯელს, უკვე რამდენიმე წელია, იხდიან, დღეს წლების წინ გამოტანილ განაჩენებს აპროტესტებენ და ირწმუნებიან, რომ მათი ბრალდებები „შეთითხნილი“ და დამძიმებულია.

"პატიმართა მხრიდან შიმშილობის დაწყების მიზანია, ხელახლა გადაისინჯოს მათი საქმეები. ამისათვის აქციის მონაწილენი მოითხოვენ შეიქმნას კომისია, რომლის შემადგენლობაშიც იქნებიან არასამთავრობო ორგანიზაციების, სახალხო დამცველის აპარატის და მასმედიის წარმომადგენლები, და რომელიც შეისწავლის მსჯავრდებულთა საქმეებს, აგრეთვე, რეკომენდაციებს გაუწევს მათ შესაბამის ორგანოებში," – აღნიშნა პატიმრებთან შეხვედრის შემდეგ არასამთავრობო ორგანიზაციის "ყოფილი პოლიტპატიმრები ადამიანის უფლებებისათვის" წარმომადგენელმა ნანა კაკაბაძემ.

როგორც კაკაბაძემ გვითხრა, პატიმრებმა მას გადასცეს მიმართვა მასმედიისა და არასამთავრობო ორგანიზაციებისადმი, რომელსაც მათ დღეს პრესკონფერენციაზე გააცნობს. ადამიანთა უფლებების დამცველს შესაძლებლად მიაჩნია ისეთი კომისიის შექმნა, რომელიც შეძლებს პატიმართა 7 ათასამდე საქმის შესწავლას, რომელიც შესაძლოა, მომავალში სასამართლო მსჯელობის საგანიც გახდეს.

სასჯელაღსრულების დაწესებულების ხელმძღვანელობა და არასამთავრობო ორგანიზაციის წარმომადგენლებიც ვარაუდობენ, რომ აქცია გარედან იმართება. ამის საბაბს იძლევა ის, რომ ყველა კოლონიაში აქცია ზუსტად ერთ და იგივე დროს დაიწყო. კონკრეტულად, ვინ მართავს პატიმრებს, ამ ეტაპზე არც ერთი მხარე არ აკონკრეტებს.

„არ არის გამორიცხული, რომ პატიმართა მიერ საპყრობილეებში დაწყებული აქცია გარედან იმართებოდეს“, – აცხადებს იუსტიციის მინისტრის მოადგილე კახა კობერიძე. თუმცა, კობერიძე აქციაში პოლიტიკოსთა მონაწილეობას კატეგორიულად გამორიცხავს.

ჩვენი ინფორმაციითაც , სასჯელაღსრულების დაწესებულებებში დაწყებული აქციის უკან კრიმინალური სამყაროს წარმომადგენლები დგანან, რომლებიც სამართალდამცველებს გარკვეულ ულტიმატუმებს უყენებენ. არ არის გამორიცხული, რომ ისინი ცოტა ხნის წინ დაპატიმრებული ე.წ. კანონიერი ქურდების გათავისუფლებას მოითხოვდნენ.

საპყრობილეებში და კოლონიებში დაწყებული მასობრივი პროტესტი სასჯელაღსრულების დეპარტამენტის ხელმძღვანელობისთვის მოულოდნელი არ ყოფილა, რადგან პატიმრებმა ამის შესახებ განცხადება მასმედიის საშუალებით, რამდენიმე დღით ადრე გააკეთეს.

ვინაიდან პროტესტის ნებისმიერი ფორმით გამოხატვა პიროვნებისთვის კონსტიტუციით მინიჭებული უფლებაა, ამიტომ სასჯელაღსრულების დეპარტამენტის ხელმძღვანელობას მხოლოდ ისღა დარჩენია, რომ საპყრობილეებში სამედიცინო პერსონალის მობილიზება მოახდინოს და მოშიმშილეთა ჯანმრთელობაზე იზრუნოს.

მოკლედ

თბილისი. გურჯაანის პოლიციამ და ძებნის მთავარი სამმართველოს თანამშრომლებმა განსაკუთრებით მძიმე დანაშაულისთვის ძებნილი ნიკოლოზ შიოშვილი დააკავეს, რომელიც ძმასთან, კახა შიოშვილთან ერთად ეჭვმიტანილია 2001 წლის 22 დეკემბერს საგარეჯოს რაიონის უბნის ინსპექტორის ქართლოს ობოლაშვილის მკვლელობაში. როგორც გურჯაანის რაიონის პოლიციის მთავარ შტაბში აცხადებენ, დაკავებულის ძმის, კახა შიოშვილის ძებნა გრძელდება. **პრაიმ-ნიუსი**

■ ■ ■

თბილისი. შს სამინისტროს ხანძარსაწინააღმდეგო სამსახურში ბოლო ერთი კვირის განმავლობაში ქვეყნის მასშტაბით სახანძრო შეტყობინების 40 შემთხვევა დაფიქსირდა.

როგორც „მედია-ნიუსს“ ხანძარსაწინააღმდეგო სამსახურის პრესცენტრში აცნობეს, დაიწვა შვიდი სახელმწიფო ნაგებობა, თორმეტი საცხოვრებელი სახლი, ერთი ავტომობილი, ათი კი ფიქტიური გამოძახება იყო. **მედია-ნიუსი.**

■ ■ ■

მოსკოვი. საქართველოს მიერ მიმდინარე წლის 17 აპრილს რუსული მხარისთვის გადაცემულ ჩეჩენი საველე მეთაურის რუსლან გელაევის რაზმის მებრძოლს ამირხან ლიგიდოვს რუსეთის ფედერაციის სისხლის სამართლის კოდექსის 8 მუხლით აქვს ბრალდება წაყენებული. ყაბარდო-ბალყარეთში მცხოვრებ 22 წლის ამირხან ლიგიდოვს ბრალად ედება ბანდიტიზმი, სამართალდამცველი ორგანოების თანამშრომლის სიცოცხლის ხელყოფა, იარაღის უკანონოდ ტარება, სახელმწიფო საზღვრის უკანონოდ გადაკვეთა და ყალბი დოკუმენტების გამოყენება. რუსული მასმედიის ცნობით, 1999-2002 წლებში ამირხან ლიგიდოვი რაზმ "ჯამაათის" წევრი იყო, რომელიც ჩრდილოკავკასიის რამდენიმე რესპუბლიკაში შეიარაღებულ ამბოხებას ამზადებდა. იგი ხანგრძლივი დროის განმავლობაში პანკისის ხეობას აფარებდა თავს. გასული წლის აგვისტოში იგი რუსლან გელაევის რაზმთან ერთად აფხაზეთში შეჭრას ცდილობდა. ამ უშედეგო გამოხდომის შემდეგ კი რაზმის წევრები ჩრდილოეთ კავკასიაში გადასვლას შეეცადნენ, - წერს რუსული პრესა. **პრაიმ-ნიუსი**

არასამთავრობო ორგანიზაციები ტელეკომპანია „ოდიშის“ დასაცავად

გუშინ ტელეკომპანია "ოდიშის" დარბევასთან დაკავშირებით ქუთაისის საქალაქო სასამართლოში პროცესი გაიმართა, რომელზეც სამეგრელო-ზემო სვანეთის შინაგან საქმეთა მთავარი სამხარეო სამმართველოს უფროსის მოადგილის რევაზ ჩიქობავას ადვოკატმა მოსამართლის აცილების შუამდგომლობა დააყენა. ამის მიზეზი კი, მოპასუხის განცხადებით, ქუთაისის საქალაქო სასამართლოს თავმჯდომარის შალვა ხაჭაპურიძის ტენდენციურობაა.

თეა ხოფერია

როგორც მოპასუხის ადვოკატი ლერი ღურწკაია განმარტავს, მოსამართლის სუბიექტურობა პროცესის მიმდინარეობისას გამოთქმულ რეპლიკებში აშკარად შეიმჩნევა. არის თუ არა თავმჯდომარე პროცესის დროს სუბიექტური, ეს, ალბათ, საკამათო საკითხია, თუმცა, სხვა მხრივ, მოპასუხე მხარის შეშფოთება, ალბათ, გასაგებია. წინა დღით ამ პროცესისა და ზოგადად სიტყვის თავისუფლების მხარდასაჭერად ქუთაისის საქალაქო სასამართლოს თბილისიდან საერთაშორისო და ადგილობრივი არასამთავრობო ორგანიზაციების მთელი ამალა ეწვია. რაც შეეხება გუშინდელ პროცესს, შალვა ხაჭაპურიძემ პროცესზე დაყენებული შუამდგომლობა არ გაიზიარა და სასამართლო პროცესი დღეს გაგრძელდება.

თავდაპირველად, ქუთაისის საქალაქო სასამართლოში სარჩელი ტელეკომპანია "ოდიშის" ხელმძღვანელობამ შეიტანა. მათი მოთხოვნა მაუწყებლობის დარბევასთან დაკავშირებით შეწყვეტილი საქმის განახლება და გამოძიების კანონიერად წარმართვაა. უფრო კონკრეტულად კი მოსარჩელე მხარე ითხოვს საქმის გადაცემას თავდაპირველი საგამოძიებო სტრუქტურისთვის - სამეგრელო-ზემო სვანეთის საოლქო პროკურატურისთვის.

ტელეკომპანიის დარბევაში ეჭვმიტანილმა მხარემ, სამეგრელო-ზემო სვანეთის შინაგან საქმეთა მთავარი სამმართველოს უფროსის მოადგილემ რევაზ ჩიქობავამ კი სასამართლოში საპასუხო სარჩელი შეიტანა. რევაზ ჩიქობავამ სამეგრელო-ზემო სვანეთის საოლქო პროკურატურის დადგენილება გაასაჩივრა. ამ დადგენილების თანახმად, ჩიქობავა თანამდებობრივი უფლების გადამეტებაში დადანაშაულდა და სამსახურიდან გათავისუფლდა.

"რევაზ ჩიქობავა სამსახურიდან გათავისუფლდა არა იმ მიზეზით, რითაც უნდა გათავისუფლებულიყო. ჩიქობავას არ მიუძღვის არანაირი დანაშაული, ამიტომ ჩვენ პროკურატურის დადგენილებას ვასაჩივრებთ,"- აცხადებს რევაზ ჩიქობავას ადვოკატი ლერი ღურწკაია.

როგორც ცნობილია, 2002 წლის 28 სექტემბერს ზუგდიდის ტელეკომპანია "ოდიშში" მივიდნენ ყაჩაღური თავდასხმის დროს მოკლული ჯემალ ნარმანიას ჭირისუფლები. ისინი მკვლელობაში ეჭვმიტანილ პირთა შესახებ ტელეკომპანიის საშუალებით გადაცემული ინფორმაციის წყაროს დასახელებას ითხოვდნენ. სტუმრები უკიდურესად აგრესიულად იყვნენ განწყობილნი. ტელეკომპანიის პრეზიდენტის გრიგოლ ქობალიას განცხადებით, ამ დროს "ოდიშში" საკუთარი ინიციატივით მივიდნენ ზუგდიდის შინაგან საქმეთა სამმართველოს თანამშრომლები; მათ შორის იყო სამეგრელო-ზემო სვანეთის მთავარი სამხარეო სამმართველოს უფროსის მოადგილე რევაზ ჩიქობავა.

"იმის ნაცვლად, რომ ჩიქობავას სიტუაცია განემუხტა, მოქალაქეთა და ტელეკომპანიის თანამშრომელთა უფლებები დაეცვა, მან სიტუაცია კიდევ უფრო უმართავი გახადა. ჩიქობავამ სიტყვიერი და ფიზიკური შეურაცხყოფა მოგვაყენა მე და ჩემს შვილებს. ყველაფერი ვიდეოფირზე იყო აღბეჭდილი, მაგრამ ვიდეოგადამღები ერთ-ერთმა სამართალდამცველმა ძალის გამოყენებით წაგვართვა, დაამტვრია და ვიდეო- კასეტა გაიტაცა," - განმარტავს გრიგოლ ქობალია.

"ტელეკომპანიის პრეზიდენტი პროვოკაციაზე წავიდა. მან რევაზ ჩიქობავას სიტყვიერი შეურაცხყოფა მიაყენა. სხვათა შორის, გრიგოლ ქობალიას ბევრ სისხლის სამართლის დანაშაულში "მიუძღვის წვლილი" და ეს შესაბამისი სამსახურების მიერ აუცილებლად გამოსაძიებელია,"- აცხადებს რევაზ ჩიქობავას ადვოკატი ლერი ღურწკაია.

თუ როგორ წარიმართება ქუთაისის საქალაქო სასამართლოში აღნიშნული პროცესი, დღეს გაირკვევა.

"თუ დამნაშავეები არ დაისჯებიან, ეს ფაქტი, პოლიტიკური თვალსაზრისით, ძვირად დაუჯდებათ დარბევაში მონაწილე პირებს და არამარტო მათ. სამარცხვინო ფაქტია, როდესაც საზოგადოების თვალწინ დამოუკიდებელი მაუწყებლობის დარბევა ხდება,"-აცხადებს არასამთავრობო ორგანიზაცია "თავისუფლების ინსტიტუტის" ერთ-ერთი ლიდერი გიგა ბოკერია.

მკითხველს!

გაზეთი "24 საათი" თვეში ერთხელ მთავრობისადმი მიმართულ მოზარდთა წერილებს გაგაცნობთ.

ანტიკორუფციული პროგრამის ფარგლებში საქართველოს სკოლებში მუშაობს სამოქალაქო განათლების შინაარსის პროექტი "კანონიერების კულტურა". საქართველოს მოზარდები სწავლობენ კანონის უზენაესობის პრინციპებს- თუ რა მოვალეობებს აკისრებს მოქალაქეს კანონი და რა უფლებებს ანიჭებს.

მსგავსი პროექტი მექსიკასა და იტალიის სამხრეთით-სიცილიაში განხორციელდა.

მოზარდების წერილებმა შედეგი გამოიღო: მთავრობა წერილებს ყურადღებით კითხულობდა და ,გარკვეულწილად, სამუშაო გეგმასაც მათი მიხედვით ადგენდა. ალბათ, პალერმოში კორუფცია არ გადაშენებულა, მაგრამ ქალაქის მოსახლეობამ ბავშვების წერილების შედეგად, მთავრობის დამოკიდებულების შეცვლის ფაქტები რეალურად დაინახა.

" ჩვენ ვხედავთ და ვამჩნევთ, ჩვენს უფლებას ვიყენებთ და მოგმართავთ-ჯერი თქვენზეა: როგორ გრძნობთ თქვენს მოქალაქეობრივ მოვალეობებს და როგორ იყენებთ თქვენს თანამდებობრივ უფლებებს"?!

შეკითხვა

როგორ გავხდე „კანონიერი ქურდი„?

მე მინდა მდიდარი ვიყო. ალბათ, ყველას უნდა, მაგრამ არ იციან როგორ და ამისთვის რა უნდა ისწავლონ.

მართალია, რომ წყნეთში ცხოვრობს "კანონიერი ქურდი"?

თუ შეიძლება, ამიხსენით, რას ნიშნავს "კანონიერი ქურდი" და რა შუაშია ქურდთან სიტყვა კანონი. ნებისმიერ ქურდს ხომ კანონი უნდა სჯიდეს, აქ კი, ასე მგონია, ამ ქურდს კანონი იცავს. მას ძალიან მდიდრული სახლი აქვს და ისიც თქვეს, რომ ტელეარხების რაღაცნაირად დამონტაჟებაში 50 000 ლარიც გადაუხდია. წყნეთელებისთვისაც კარგ რამეებს აკეთებსო.

მე მინდა ვიცოდე, რატომ შეიძლება ქურდს ჰქონდეს ამდენი ფული, და თუ შეიძლება, მაშინ მე და ჩემი ამხანაგებიც სიამოვნებით გავხდებოდით კანონიერი ქურდები, ოღონდ როგორ?!

პრობლემა

ვეძისის პარკი მალე ნაგავსაყრელად გადაიქცევა

- თქვენ სად ყრით ნაგავს?

დამტვრეული მანქანები მოსახლეობამ ჯებირებად გამოიყენა

დღეს საქართველოს ერთ-ერთი უდიდესი პრობლემა ნაგავი და ნაგავსაყრელებია. შეიძლება, მალე ვეძისის პარკიც ადგილობრივ ნაგავსაყრელად იქცეს.

აქ წყლის საქაჩი ქარხანაა აშენებული. ქარხანა მერიას ეკუთვნის, თუმცა მერია ქარხნის მიმდებარე ტერიტორიას გულგრილად უყურებს და როგორც ჩანს, სულაც არ ადარდებს მისი ბედი. ქარხნის მიღმა მთაგორიანი ადგილებია, რომლებზეც ადრე მცენარეები ჰყვაოდნენ, მაგრამ ნაგავმა და ქიმიურმა ნივთიერებებმა ისინი გაანადგურა.

ამან გამოიწვია მიწის ჩამოშლა. მოსახლეობამ კი იქ დაყრილი დამტვრეული მანქანები ჯებირის სახით გა მოიყენა.

მოსახლეობისგან შევიტყვეთ, რომ ნარჩენებს საქონელს აჭმევენ და პლასტიკატისნაირ ნივთებს წვავენ. ჰგონიათ, რომ ამით კარგ საქმეს აკეთებენ, თუმცა ის კი არ იციან, რომ დამწვარი პლასტიკატი მავნებელია მათი ჯანმრთელობისთვის.

პირუტყვი იკვებება არა მარტო თავისი საკვებით, არამედ ნაგვითაც, რომლითაც დაბინძურებულია მიმდებარე ტერიტორია.

გარდა ამისა საქონელი სვამს წყალს, რომელიც ქარხნიდან გამონადენი ქიმიური ნარჩენებით არის დაბინძურებული. საქონლის ხორცს კი ჩვენ ვყიდულობთ და საკვებად ვიყენებთ.

უნდა დავფიქრდეთ, რამდენი პრობლემა შეიძლება შეუქმნას ნაგავმა ჩვენს ჯანმრთელობას.

123-ე სკოლის მე-8 კლასელთა ჯგუფი

იდეა

თბილისს ზღაპრული მერი სჭირდება

მარი ცომაია
ანი ბურნაძე
123-ე სკოლა, მე-8 კლასი

დღეს გარემოს დაცვა საქართველოს ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი პრობლემაა, ამიტომ აუცილებელია ბრძოლა იმ პროცესებთან, რომლებსაც ჩვენი ქვეყნის ბუნება და ხალხის ჯანმრთელობა კატასტროფულ მდგომარეობამდე შეუძლია მიიყვანოს. ძალზე მწვავედ დგას საქართველოში ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების საკითხი, რომლის გამომწვევი მიზეზი თავად ჩვენ ვართ. ჩვენ, რომლებიც არ ვუფრთხილდებით ჩვენს ჯანმრთელობას და ბუნებას. ვაბინძურებთ ქალაქს ნაგვით, რომლის ლპობადი მასა გამოყოფს მეთანს და კარბონდიოქსიდს; ამის გარდა ნაგვის გროვები ეპიდემიის წარმოშობის წყაროცაა, ნაგვით იკვებებიან ცხოველები: ძაღლები, რომლებიც ცოფით ავადდებიან, ასევე ქვეწარმავლები, ვირთხები, რომლებსაც გადააქვთ სხვადასხვა დაავადებები, მწერები, რომლებიც ზაფხულში შემოფრინდებიან ჩვენს სახლებში, საკვებს აჯდებიან და გვკბენენ. ეს რომ მოისპოს, **საჭიროა ნაგვის შემცირება**. დღეს მდგომარეობიდან გამოსავალად დაწვას მიიჩნევენ, მაგრამ ეს არასწორია, რადგან, წვის დროს ტოქსიკური ნივთიერებები, რომლებსაც ნაგავი შეიცავს, ჰაერში გამოიყოფა. ასევე, ქალაქის დაუსახლებელ ნაწილში გადაყრაც არ არის გამოსავალი, რადგან აქ შინაური ცხოველები იკვებებიან და ჩვენს ბაზრებში ასეთი საქონლის ხორციც შეიძლება ვიყიდოთ. განა ეს სასიამოვნოა და სასარგებლო?!

ასევე დიდ პრობლემას წარმოადგენს მანქანების გამონაბოლქვი, რომელსაც უხარისხო საწვავი გამოყოფს. ჩვენთვის, მოქალაქეებისთვის ამ პრობლემის მოგვარებაში წვლილის შეტანა ძალიან მნიშვნელოვანია და ამავე დროს, შესაძლებელიც. ეს ჩვენი ვალია. როგორ? მაგალითად, სანამ ნაგვის ურნაში გადავაგდებდეთ ერთჯერად ბოთლებს, მუყაოს ყუთებს, იქნებ დავფიქრდეთ, რომ მათგან მრავალი სასარგებლო ნივთის დამზადებაც შეიძლება. უფროსებმა, რომლებიც უშვებენ პროდუქციას, ეტიკეტებზე აუცილებლად დააწერონ ან დაახატონ ისე, როგორც საზღვარგარეთის პროდუქტებზეა მითითებული, რომ ნაგავი ჩაყარონ ურნაში. კიდევ **თითოეულმა ფირმამ, რომელსაც თავისი ნაწარმი გასაყიდად გამოაქვს, დადგას სანაგვე ურნები და შეიტანოს წვლილი წესიერი ნაგავსაყრელების მოწყობასა და ნაგავგადასამუშავებელი ქარხნის აშენებაში, რომელსაც, ამბობენ, რომ საკმაოდ დიდი თანხა სჭირდება. ასევე ფირმებმა უნდა იზრუნონ, რომ საკუთარი ნაწარმისთვის, რაც შეიძლება ნაკლები შესაფუთი მასალა გამოიყენონ.**

ქალაქში გამოსაჩენ ადგილზე **სიგარეტისა და სასმელის რეკლამების ნაცვლად სისუფთავის რეკლამები უნდა იყოს.** გაუშვან ტელევიზიაშიც სისუფთავის მოწოდება. ეკოლოგიურ პრობლემაზე სათქმელი ბევრია, თუნდაც ხე-ტყის მოჭრა ავიღოთ. ვახუშტი ბაგრატიონი ამბობდა "და არს ქვეყანა ფრიად ტყიანი, რამეთუ იშვიათ არს ველი", ახლა კი შეგვიძლია ასე ვთქვათ:**"და არს ქვეყანა ფრიად ბინძური, რამეთუ იშვიათ არს ტყენი"**. განა ეს კარგია?!

ჩვენი ზღაპრის ერთ-ერთმა გმირმა, სუსი-ფუსმა თავის მეგობრებთან ერთად შეძლო პრობლემის მოგვარება, წავიდა ქალაქის მერთან და სთხოვა დახმარება: მერიც კეთილი კაცი აღმოჩნდა, ყურადღებით მოუსმინა და ბრძანა: წადით და მთელ ქალაქს გადაეცით, ყველამ თავის ნათესავებს და მეგობრებს გადასცეს, რომ ყველას დედიკოებმა და მამიკოებმა, ბებიკოებმა და ბაბუკოებმა და ყველამ, ყველამ, დიდმა თუ პატარამ თვეში ერთხელ მაინც დაალაგონ ეზოები და სადარბაზოები. სუსი-ფუსისა და მისი მეგობრების მიერ ჩატარებულმა ღონისძიებამ შედეგი გამოიღო. ხალხი მიხვდა თავის შეცდომას და ნაგავს აღარ ყრიდა. აი, ასე გახდა ეს ქალაქი ყველაზე სუფთა ქალაქი დედამიწაზე. ეს ზღაპარი რეალობად გადაიქცევა თუ არა, ჩვენზეა დამოკიდებული.

ვინ ზრუნავს ქუჩის ბავშვებზე?

მე მწყინს და მაწუხებს ის ფაქტი, რომ ქვეყანაში ძალიან ბევრი უკანონო ბავშვია და ძალიან ბევრი მათხოვარი. ძალიან ხშირია ის ფაქტი, როდესაც ოთხი-ხუთი წლის ბავშვები იძულებულნი არიან, მათხოვრობით შეინახონ ოჯახი, ისინი დაჰყვებიან მეტროპოლიტენის მატარებლებს, დადიან ვაგონიდან ვაგონში და ხალხს გულისმომკვლელი ხმით სთხოვენ დახმარებას. ეს სულისშემძვრელი ფაქტი, სამწუხაროდ, რეალობაა. ზოგჯერ, როდესაც მიწისქვეშა ტრანსპორტით გადავწყვეტ მგზავრობას, მაშინვე მახსენდება, რომ ყოველი ჩემი მეტროში ჩასვლა, ჩემი გულისტკივილია, რადგან იქ ვხედავ უამრავ ჩემს თანატოლს, რომელიც იძულებულია, მათხოვრობით შეინახოს თავი. ამიტომაც, ჩემს გადაწყვეტილებას მყისვე ვცვლი და ვამჯობინებ "მიწისზედა" ტრანსპორტს.

მე მინდა თხოვნით მივმართო იმ ორგანოებს, რომლებსაც ევალებათ უპატრონო ბავშვების მოვლა-პატრონობა - მიხედონ მათ. მე მადლობელი ვიქნებოდი, თუ ეს ორგანიზაციები ჩემს თხოვნას დააკმაყოფილებენ.

ასეთი კაცები ქალაქში აქა-იქ გვხვდებიან. ხელში წვეტიანი ჭოხი უჭირავთ და ნაგავს "იჭერენ". ეს კაცი "ფორტუნა+"-ის მიერ არის დაქირავებული. თვეში 50 ლარს უხდიან, რომ ყოველ დილით დაასუფთაოს მიმდებარე ტერიტორია.

საზოგადოება, მოზარდები და პოლიცია

გვჭირდება მხარდაჭერა

ზურაბ გიორგაძე
მიხეილ არდია
57-ე სკოლა, მე-8 კლასი

ამ ბოლო დროს საქართველოში საგრძნობლად გახშირდა შემთხვევები, როდესაც პოლიციის მუშაკები უდანაშაულო ხალხს, უმიზეზოდ ჩხრეკის დროს, ჯიბეში უდებენ ნარკოტიკულ ნივთიერებებს, რის შემდეგაც იმ მოქალაქეს აკავებენ, რომ ფული გამოძალონ. დაკავებული პიროვნება ყველანაირად ცდილობს, რათა არ ჩაჯდეს ციხეში და ასრულებს პოლიციის მოთხოვნას, რაც გულისხმობს თავისუფლებისათვის ფულის გადახდას.

პოლიციელების წინააღმდეგ სასამართლოში სარჩლის შეტანას აზრი არ აქვს, რადგანაც სასამართლო ხელისუფლება მათ მხარეს დაიჭერს და მოსამართლე ამ შემთხვევაში ქრთამს დამნაშავეებისგან აიღებს.

ხშირია შემთხვევები, როცა დაკავებულ პიროვნებას, რომელსაც მძიმე დანაშაული აქვს ჩადენილი, პოლიცია ათავისუფლებს, რაც საფრთხეს უქმნის მშვიდობიან მოსახლეობას და სახელმწიფოს, რადგან არ სრულდება კანონი.

ჩვენს ქვეყანაში პოლიცია მაღალი რანგის წარმომადგენლებს, რომლებიც ჩართულები არიან კორუფციაში, არ აკავებს, რადგან პოლიციის მუშაკებს ეშინიათ სამსახურის დაკარგვის და ასრულებენ თავიანთი უფროსების ბრძანებებს, რაც ნიშნავს დამნაშავე, კორუმპირებული ჩინოვნიკების დაცვას. მას შემდეგ, რაც დამნაშავე, ფულის გადახდის მეშვეობით, გათავისუფლდება, იგი კვლავ ჩაიდენს დანაშაულს იმ იმედით, რომ იმავე მეთოდით დაიძვრენს თავს პოლიციიდან.

ასე იცავს ჩვენი პოლიცია კანონს და საზოგადოებას დამნაშავეებისგან და ზემოთ ნახსენები მოქმედებებით თვითონ ხდება დამნაშავე.

თუ ჩვენ დავიწყებთ ანტიკორუფციულ მოძრაობას, ჩვენ მხარს საზოგადოების უმცირესობა დაგვიჭერს, ხოლო უმეტესობა, მთავრობისა და პოლიციის ჩათვლით, კორუმპირებულებს მიემხრობა.

ჩვენ ვხედავთ, რომ აკაკი გოგიჩაიშვილის "60 წუთი" ყველა ღონეს ხმარობს, რათა ამხილოს დამნაშავე პოლიციელები ნარკობიზნესსა და კორუფციაში. ისინი ფარული კამერით აფიქსირებენ იმ მოქმედებებს, სადაც ასახულია პოლიციელების ურთიერთობა ნარკოტიკებთან, თუ როგორ ითრევენ ისინი უდანაშაულო მოქალაქეებს იძულებით. "60 წუთმა" სასამართლოში აღძრა საქმე იმ პოლიციელების წინააღმდეგ, რომლებიც მათ მიერ გადაღებულ ფირზე არიან ასახული დანაშაულის ჩადენის დროს, მაგრამ მოსამართლე არ აკმაყოფილებს მათ მოთხოვნას მტკიცებულების უქონლობის გამო- "60 წუთის" მტკიცებულებები არ ითვლება!

ასე რომ, **ჩვენ გვჭირდება ხალხის უმეტესობის მხარდაჭერა და მაღალი რანგის წარმომადგენელი, რომელიც სათავეში ჩაგვიდგება და დაგვეხმარება კორუფციის წინააღმდეგ ბრძოლაში.**

საიდან ჩნდებიან "ქუჩის ბიჭები"

მარიამ ცხოიძე
57-ე სკოლა, მე-8 კლასი

ხშირია მოზარდებზე პოლიციის ზეწოლა. მე ერთ-ერთი ფაქტის მომსწრე გავხდი.

ბაღში ვიყავი, სადაც ჩემი ასაკის ბიჭები კამათობდნენ. მათგან ერთს ვიცნობდი, უბრალოდ ჩემი ნაცნობი იყო და მეტი არავინ. ამ დროს პოლიციაც გამოჩნდა და დავინახე, რომ გაშველების ნაცვლად, პოლიციამ მოზარდების ცემა დაიწყო. სასტიკად ურტყამდნენ ხელკეტებს. შემდეგ დავინახე, რომ ჩემს ნაცნობს პოლიციელმა ჯიბიდან მობილური ამოუღო და გულის ჯიბეში ჩაიდო. მერე კვლავ ძალით ჩაუყო ჯიბეში ხელი და რაღაც პატარა კოლოფი ამოუღო. თავში წამოარტყა, პანღურიც ამოსცხო და მანქანაში ჩააგდო. დაქოქეს მანქანა და სწრაფად წავიდნენ.

ამბის შემდეგი ნაწილი გადმოცემით ვიცი. ჩემი ნაცნობი პოლიციაში წაუყვანიათ და ნარკოტიკი აღმოუჩენიათ ჯიბეში. იგი ამბობდა, რომ ჩაუდეს, მას არ ჰქონია. ამის გამო ის სასტიკად სცემეს. შემდეგ გამოიძახეს მშობელი და ქრთამი მოითხოვეს. რა თქმა უნდა მშობელმა ქრთამი გადაიხადა, რადგან შვილს ცემით ხომ არ მოაკვლევინებდა, ან ციხეში ხომ არ გაუშვებდა. პოლიციიდან დახსნის შემდეგ მშობლებმა შვილისგან პასუხი მოითხოვეს. ბიჭს ახლა მშობლებისთვის უნდა აეხსნა და საკუთარი უდანაშაულობა უნდა დაემტკიცებინა.

ასეთი ამბის შემდეგ ბიჭის ფსიქიკა ირღვევა, მას ალბათ, შურისძიების წყურვილიც უჩნდება და "ქუჩის ბიჭადაც" ჩამოყალიბდება –აქედან იწყება მკვლელობა, ქურდობა და სხვა კრიმინალური დანაშაული.

პოლიცია სიტუაციას ართულებს

სალომე გურგენიძე
57-ე სკოლა, მე-8 კლასი

მოზარდების და პოლიციის ურთიერთობა ძალიან დაძაბულია. პოლიცია სასტიკად ექცევა ახალგაზრდებს. ამ მხრივ ჩვენს უბანშიც განუკითხაობაა.

როცა ბავშვები ჩხუბობენ და პოლიცია მოდის, ნაცვლად იმისა, რომ დაარეგულიროს, სიტუაციას კიდევ უფრო ართულებს.

სამარშრუტო ტაქსში, ჩემს მეგობარს, დაურეკეს . ჩვენს წინ სამი კაცი იჯდა, დაახლოებით 35-40 წლის. ერთ-ერთი მოუბრუნდა დათოს და ტელეფონი სთხოვა, მაგრამ ჩვენ ვუთხარით რომ კრედიტი არ გვქონდა. ამ კაცმა თავისი არ დაიშალა: აუცილებლად უნდა დავრეკო და თუ ანგარიშზე ფული არ გაქვთ, ჩემს "კარტას" ჩავდებ, რადგან ჩემი აპარატი დაჯდაო. რა გზა გვქონდა, ვათხოვეთ. ამ დროს მეორემ მარშრუტკა გააჩერებინა და გაიქცნენ.

პოლიციაში განვაცხადეთ. მჯერა, რომ პოლიცია იპოვიდა, მაგრამ ალბათ, ტელეფონი მოეწონათ და დაიტოვეს. ასეთი შემთხვევები ძალიან ხშირია. დათოს არც განცხადება არ დააწერინეს, რაც მერე გავიგეთ, რომ პოლიციისგან კანონის დარღვევაა.

www.24hours.ge 24 B

ნომრის პერსონა

„თუ საქართველოს არ უნდა უცხოური ინვესტიციები, მაშინ ასეც უნდა თქვას"

უილიამ უოკერი კორპორაცია ეი-ი-ეს-ის საგარეო ურთიერთობათა სამსახურის უფროსია. სანამ ეი-ი-ეს-ში დაიწყებდა მუშაობას, ბატონი უოკერი 40 წლის მანძილზე მუშაობდა სახელმწიფო დეპარტამენტში, ძირითადად, ლათინური ამერიკის ქვეყნებში. 1997-98 წლებში იგი იყო გაერო-ს გენერალური მდივნის სპეციალური წარმომადგენელი ხორვატიაში, 1998-99 წლებში კი - ეუთო-ს მისიის ხელმძღვანელი კოსოვოში. „24 საათთან" მისი საუბარი ორი ნაწილისაგან შედგება. პირველი ნაწილი ეხება ეი-ი-ეს-ის საქმიანობას საქართველოში და, საერთოდ, აქ არსებულ საინვესტიციო გარემოს.
მეორე ნაწილი კი კონფლიქტების დარეგულირებაში გაერო-სა და ეუთო-ს როლს და ამ სფეროში ბატონი უოკერის პირად გამოცდილებას ეთმობა.

შოთა უტიაშვილი

– როგორ შეაფასებდით საქართველოში არსებულ საინვესტიციო გარემოს?

– ეს მუდმივი პრობლემების გარემოა. მე სულ 48 საათია, აქა ვარ და უკვე რამდენიმე პრობლემას წავაწყდი. ბოლო 24 საათის განმავლობაში ჩვენი საბანკო ანგარიშები დააყადაღეს, ისე, რომ არავის აუხსნია, რას გვერჩოდნენ.

საინვესტიციო გარემო, მართლაც, ძალზე რთულია. მთელი ცხოვრება დიპლომატიურ სამსახურში გავატარე, თანაც, ძირითადად, ისეთ ქვეყნებში, სადაც მუდმივად პრობლემები იქმნებოდა, ხანდახან ომებიც ხდებოდა. თუმცა, ასეთი არასახარბიელო გარემო არსად მინახავს. ეი-ი-ეს-მა საქართველოში ძალიან დიდი ფული ჩადო, რომელიც მისი ინვესტორების ჯიბიდან ამოიღო. ჩვენ იმ იმედით მოვედით, რომ ხელს შევუწყობდით უფრო უკეთესი ენერგეტიკული სისტემის შექმნას, ვიდრე აქამდე არსებობდა, რომ ჩვენ მოვიტანდით ახალ ტექნოლოგიებს, ბიზნესის წარმართვის ახალ მეთოდებს. ჩვენ ვერ შევძელით ყველა მიზნის შესრულება.

- რას მიაწერთ ამას, ბიუროკრატიას, საშინაო პოლიტიკას, თუ საბჭოურ მემკვიდრეობას?

– მე მგონი, თქვენ სწორად აღწერეთ პრობლემები. ლათინური ამერიკის ქვეყნებში, რომელსაც მე კარგად ვიცნობ, არის პრობლემები, რომლებიც უკავშირდება კორუფციას, ბიუროკრატიას, საქართველოში ამას ემატება საბჭოური მემკვიდრეობა. როგორც ვხვდები, უფროსი თაობის ზოგიერთ სახელმწიფო მოღვაწეს, უბრალოდ, არ ესმის, რა სჭირდება ბიზნესს. თუ ამ ყველაფერს შევაჯამებთ, მივიღებთ ვითარებას, რომელიც ლათინური ამერიკის ქვეყნების გაუარესებულ ვარიანტს წარმოადგენს.

- საქართველოში ბიზნესმენობა თითქმის პოლიტიკოსობას ნიშნავს...

– ამერიკაში ფიქრობენ, რომ ბიზნესი სხვაა და პოლიტიკა - სხვა. ისინი სხვადასხვა კანონებით იმართება. მე გეთანხმებით, რომ აქ ბიზნესის კეთებაში, ისევე როგორც სხვა ქვეყნებში, პოლიტიკა დიდ როლს თამაშობს. იგი უდიდეს გავლენას ახდენს თამაშის წესებზე. საქართველოში კომპანიის ყოველდღიურ საქმიანობაშიც გიწევს იმის გათვალისწინება, ვინ ვინ არის, ვის რა პოლიტიკური ძალა აქვს და რაში შეუძლია ხელი შეგიშალოს. მე მგონი, ეი-ი-ეს-ი სწავლობს – თუმცა, მწარე გაკვეთილებით - ასეთ გარემოში ოპერირებას.

- თქვენს ბიზნესს ზოგი არათუ პოლიტიკის, გეოპოლიტიკის ნაწილადაც თვლის, რომელსაც ზოგი ქვეყანა ებრძვის, ზოგი მხარს უჭერს.

– მე სხვა სიტყვებით ვიტყოდი. ბუნებრივია, ჩვენ დიდ დახმარებას გვიწევს ამერიკის საელჩო. საქართველო-ამერიკას ურთიერთობები აქვთ ბევრ სხვა სფეროში, რომელიც სცილდება ბიზნესს. ის, რომ საქართველოში ეი-ი-ეს-ს ამდენი პრობლემები ექმნება, არ შეიძლება არ აისახოს ურთიერთობებზე სხვა სფეროებში. ყველა, ვინც ვაშინგტონიდან მოდის საქართველოში, აუცილებლად სვამს კითხვას: რატომ ხვდება ამერიკელ ინვესტორებს ამდენი პრობლემები საქმის კეთებაში.

მე მესმის, რამ გამოიწვია უკმაყოფილება მოსახლეობაში. ხალხს, რომელიც მთელი ცხოვრება თითქმის უფასო ენერგიას იღებდა, გაუჭირდა იმასთან შეგუება, რომ მას შუქში ფული უნდა გადაეხადა, მით უმეტეს, როდესაც მისი შემოსავალი არც თუ ისე დიდია. ასე რომ, მე მესმის ხალხის რეაქცია, მაგრამ არ მესმის მთავრობის რეაქცია, რომელიც ყველაფერში კომპანიას ადანაშაულებს, მათ შორის - ფასების ზრდაში, მაშინ როდესაც თავად ფლობს მარეგულირებელ მექანიზმებს და ესმის, რომ ფასები დარგის მდგომარეობით განისაზღვრება. ჩვენ არ გვესმის, როდესაც კონფისკაციას უკეთებენ ჩვენს საბანკო ანგარიშებს. ჩვენ არ გვესმის საკონსტიტუციო სასამართლოს გადაწყვეტილება, რომელმაც კომპანიას ჩამოართვა უფლება, გონივრული ტარიფი დაეწესებინა.

- როგორ წყვეტთ მსგავს პრობლემებს სხვა ასეთ ქვეყნებში?

– ჩვენ ურთიერთობას ვიწყებთ ქვემოდან და მივდივართ ზემოთ, ხანდახან - სახელმწიფო მეთაურამდეც, და ვუხსნით, რომ თუ პროგრესი არ იქნა, ჩვენ მოგვიწევს ავწონ-დავწონოთ, რამდენად ღირს ქვეყანაში დარჩენა. როგორც წესი, სანამ უმაღლეს დონეზე მივალთ, მინისტრის დონეზე ან უფრო ქვემოთ ვიღაცას აუცილებლად ესმის, რომ ბიზნესისაგან არ შეიძლება მუდმივად მოითხოვო ძალიან შეღავათიანი ფასები. ბიზნესმა თავისი შრომისათვის უნდა მიიღოს შესაბამისი, სამართლიანი ანაზღაურება, მთავრობის ჩარევის გარეშე.

მე არ ვამბობ, რომ ჩვენს პრობლემებს ყველა ქვეყანაში ვაგვარებთ. კვლავინდებურად პრობლემები იქმნება ლათინური ამერიკის ქვეყნებში, მაგრამ ეს, ძირითადად, მათი ეკონომიკის არასახარბიელო მდგომარეობიდან გამომდინარეობს.

თავად კომპანიას ჰქონდა ლიკვიდურობის კრიზისი. ჩვენი აქციების ფასი 70 დოლარიდან 1 დოლარამდე შემცირდა, მაგრამ ახლა ის ისევ იზრდება. ეს ქმნის ბიზნეს-პრობლემებს. მაგალითად, ბრაზილიაში პრობლემები შეგვექმნა დაგროვილი ვალების გადახდასთან დაკავშირებით, მაგრამ აქ ჩვენ ასეთი დაბრკოლებები არა გვაქვს., სამაგიეროდ, გვაქვს სულ სხვა სახის სირთულეები. მუდმივი ხელის შეშლა, მუდმივი ცალმხრივი გადაწყვეტილებები, მუდმივი მცდელობები, რომ ჩვენზე ფული გააკეთონ, ჩვენთვის გარემოს უკიდურესად ართულებს.

- თუ თანამშრომლობს ეი-ი-ეს-ი საქართველოში სხვა კომპანიებთან, რომელთაც ანალოგიური პრობლემები აქვთ?

– ჩვენ, ამერიკული გამოთქმა რომ ვიხმარო, ნახევარტონიანი გორილა ვართ. აქ ჩვენ იმხელა ინვესტიცია ჩავდეთ, რომ ახლოს ვერავინ მოვა. ჩვენ გვაქვს ურთიერთობა რამდენიმე უცხოელ ინვესტორთან, რომლებიც აქ მუშაობენ, მაგალითად, ბპ-სთან.

რაც მაწუხებს, და რაც ქართველებსაც უნდა აწუხებდეთ, არის ის, რომ, ალბათ, არის უამრავი ინვესტორი, რომელიც სასურველ ბაზარს ეძებს. მე მითხრეს, რომ საქართველოს სურს ტურისტული ინფრასტრუქტურის განვითარება, რაც, პირველ რიგში, უცხოური გამოცდილებისა და კაპიტალის შემოსვლას გულისხმობს. ყველა, ვინც გაიგებს, რა პირობებში უხდება ეი-ი-ეს-ს მუშაობა, წინააღმდეგი იქნება აქ ფულის ჩადებისა. თუ ქვეყანას ცუდი საერთაშორისო რეპუტაცია აქვს, მისი შეცვლა უზარმაზარ მცდელობებს მოითხოვს. გაცილებით უფრო ადვილია, თავიდანვე კარგად დაიწყოს.

თუ საქართველოს არ უნდა უცხოური ინვესტიციები, მან ასეც უნდა თქვას.

ჩემი დაკვირვებიდან შემიძლია ვთქვა, რომ ეკონომიკის ბევრ სექტორში ვითარების გასაუმჯობესებლად მნიშვნელოვანი პოტენციალი არსებობს. აღორძინებისათვის ენერგეტიკული სექტორი განსაკუთრებით, მნიშვნელოვანია.

უილიამ უოკერი

წესით, მთავრობა განსაკუთრებით უნდა იყოს დაინტერესებული, ყველას აჩვენოს, რომ საქართველოში ენერგეტიკა სტაბილურია და რომ ის უცხოურ კომპანიებს სამართლიანად ექცევა. ეს მას კარგ რეპუტაციას შეუქმნიდა. ამ ორი ფაქტორიდან ერთ-ერთის გარეშე სერიოზული უცხოური ინვესტორების მოზიდვა შეუძლებელია. მე სერიოზულ ინვესტორს ვგულისხმობ, თორემ ბევრია ისეთი, რომლებსაც უნდათ, სწრაფად იშოვონ ფული და სწრაფად წავიდნენ. მაგრამ, თუ ეი-ი-ეს-ი წავიდა, არც ერთი სერიოზული ინვესტორი საქართველოში დიდი ხნის მანძილზე არ შემოვა.

- თქვენს პრაქტიკაში, ალბათ, ყოფილა ქვეყნები, რომლებმაც მოახერხეს არასახარბიელო საინვესტიციო გარემო შეეცვალათ და უფრო მიმზიდველად ქცეულიყვნენ. როგორ მოახერხეს მათ ეს?

– მე მიმუშავია ქვეყნებში, სადაც მთავრობებს არ აინტერესებდათ ინვესტიციები. მე სამი წელი ვიმსახურე ბოლივიაში, სადაც მთავრობას მხოლოდ ის აინტერესებდა, რაც შეიძლება მეტი კოკაინი გაეყიდა ამერიკაში. მათ ვერ გააგებინებდი, რომ ქვეყნის წარმატება უცხოურ ინვესტიციებზე იყო დამოკიდებული. მადლობა ღმერთს, ბოლოს ბოლივიელი ხალხი მიხვდა, რომ არ შეიძლებოდა მაფიოზების მართულ ქვეყანაში ცხოვრება და მთავრობა დაამხო.

მე ვმსახურობდი იუგოსლავიაში, სადაც მილოშევიჩი კი იყო დაინტერესებული უცხოურ ინვესტიციებში, მაგრამ მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ თვითონ წილს მიიღებდა.

- საქართველოში რამდენად მსგავსია სიტუაცია?

– არა, არა, მოდით, მილოშევიჩს დამსახურებას ნუ დავუკარგავთ. ის მსოფლიო კლასის მაფიოზი იყო, რომელსაც შეეძლო ყოველგვარი საშინელება ჩაედინა. ეს აშკარად სხვა მასშტაბია. თუმცა, მე ბევრი ისტორია მოვისმინე, რომ მთავრობის მოხელეები უფრო საკუთარი გამდიდრებით არიან დაინტერესებულნი, ვიდრე საკუთარი ქვეყნის ბედით. რაღაც მსგავსება არის, მაგრამ განსხვავება მაინც დიდია.

მე ძალიან მაშფოთებს ის, თუ რა მიმართულებით მიდის საქართველო საინვესტიციო გარემოს შექმნის თვალსაზრისით, რომელშიც ხალხს პატიოსანი ბიზნესის კეთება და აქედან ფულის მიღება შეუძლია. როდესაც საქართველოში შემოვდიოდით, გვეგონა, რომ ასეთი გარემო დაგვხვდებოდა. მაგრამ აღმოვაჩინეთ, რომ ეს მცდარი პოზიცია იყო.

- რას ელით ახალი არჩევნებიდან, განსაკუთრებით, მემარცხენე პარტიების გააქტიურების ფონზე?

– მე აქაურ ვითარებაში კარგად ვერ ვერკვევი, მაგრამ შემიძლია ვთქვა, რომ არჩევნების წინა პერიოდში „უცნაური რაღაცეები" უფრო ხშირად ხდება, ვიდრე სხვა დროს. პარტიებს ფული და საარჩევნო ხმები სჭირდებათ. ამ დროს ყველა გადარეულია. ეს ჩვენ აქამდეც არ გვაკლდა, მაგრამ ყველა გვეუბნება, რომ არჩევნების წინ კიდევ უფრო უარესს უნდა ველოდოთ, თუ ამაზე უარესი კიდევ შეიძლება არსებობდეს.

- არსებობს მოსაზრება, რომ ამერიკას შეუძლია უფრო მეტად შეუწყოს ხელი საინვესტიციო გარემოს გაუმჯობესებას და დემოკრატიის განმტკიცებას, თუ უფრო აქტიურად იმუშავებს?

– მე ეს კარგად არ მესმის. სხვა ქვეყნებში, როდესაც ჩვენი დადანაშაულება უნდათ, ამბობენ, რომ ჩვენ მეტისმეტად ვერევით მათ საქმეებში. მე ორჯერ შევხვდი მაილსს. იგი აკვირდება ვითარებას, და საჭირო რჩევებსაც იძლევა. ის აქტიურად მონაწილეობს ჩვენი პრობლემების გადაჭრაში, ამის შესახებ პრეზიდენტსაც ესაუბრა. ეს რაც შეეხება ბიზნესს, მაგრამ სხვა სფეროებში რა ხდება, არ ვიცი.

- თავად ეი-ი-ეს-ში რა ხდება?

– მდგომარეობა ნელ-ნელა უმჯობესდება. როდესაც ამერიკული კომპანიის შეფასება გინდა, მნიშვნელოვანია არა იმდენად აქციების ფასი, რამდენადაც ტენდენცია. ბოლო თვეების მანძილზე ტენდენცია პოზიტიურია. გასული წლის დეკემბერში ჩვენი აქციების ფასი მინიმუმამდე დაეცა, თუმცა, შემდეგ ზრდა დაიწყო.

ჩვენს შტაბ-ბინაში ბევრი რამე შეიცვალა. ზოგიერთი ქცევის წესი, რომლითაც ერთ დროს იოლად გავდიოდით, ახლა უკვე მიუღებელი გახდა. მე კომპანიაში ახალი კაცი ვარ, ის, ვინც არაფერი იცის ბიზნესში, მაგრამ ერკვევა მთავრობის წრეებში, პოლიტიკაში და მსგავს საქმეებში. ეს იმის ნიშანია, რომ კომპანია თავის შეხედულებებს იცვლის.

- რა ურთიერთობები არსებობს შტატებში ბიზნესსა და პოლიტიკას შორის?

– როგორც ზემოთ ვთქვით, ორ სფეროს შორის დიდი ურთიერთქმედება არსებობს და ბიზნესისა და პოლიტიკის განცალკევება შეუძლებელია. ეი-ი-ეს-ი ყოველთვის პოლიტიკისაგან განზე დარჩენას ცდილობდა. ბევრი ამერიკული კომპანიისაგან განსხვავებით, ჩვენ არ ვაფინანსებდით პოლიტიკოსების წინასაარჩევნო კამპანიებს. მაგრამ, აშშ-ში ბევრი კომპანია საკმაოდ აქტიურია პოლიტიკურ არენაზე.

ვფიქრობ, ამ ურთიერთქმედებაში ცუდი არაფერია.

პრობლემები მაშინ იწყება, როდესაც პოლიტიკოსები უყურებენ ბიზნესს, როგორც უძირო ჯიბეს თავიანთი საარჩევნო კამპანიების დასაფინანსებლად. ეს ძალიან ცუდია.

– სამშვიდობო ოპერაციები ბალკანეთში...

– აღმოსავლეთ სლავონიაში (ხორვატია) მისია 1997 წელს, ომის პიკის გადავლიდან 6 წლის შემდეგ შეიქმნა იმიტომ, რომ სერბების ანკლავი ხორვატიის არმიის შესაძლო აგრესიისაგან დაცული ყოფილიყო, მანამდე, სანამ ისინი კვლავინდებურად შეძლებდნენ ერთად ცხოვრებას. ორი წლის შემდეგ მე, როგორც მისიის ხელმძღვანელმა, განვუცხადე კოფი ანანს, რომ მისიამ თავისი ფუნქცია ამოწურა, რადგან შეიქმნა საჭირო ინსტიტუტები და საჭირო კანონები. მისიაში ეს მოსაზრება ბევრს არ მოეწონა, ისინი ამბობდნენ: სანამ ამ ხალხს ერთმანეთი სძულდა, მისია ერთი-ორი წლით უნდა გაგრძელებულიყო. მე ვფიქრობდი, რომ გაერო-მ გააკეთა, რაც შეეძლო. ახლა უკვე სერბებსა და ხორვატებს უნდა გადაეწყვიტათ, ერთად ცხოვრება ერჩიათ, თუ ერთმანეთის გაჟლეტა. გაერო-ს არაფრის შეცვლა აღარ შეეძლო.

თანაც, მისიის შენახვა ძალზე ძვირი ჯდებოდა. ჩვენ გვყავდა 5000 ჯარისკაცი რუსეთიდან, ბელგიიდან, ლიბანიდან და პაკისტანიდან და 2500 სამოქალაქო უცხოელი დიპლომატი. ჩვენ ყველას კარგად გვიხდიდნენ, გვქონდა ძალიან მაღალი ხელფასები, ბინები, მანქანები.

- იქნებ, მისიის წევრებს ამის გამოც არ უნდოდათ მისი დასრულება.

– ზოგიერთი მათგანი თავს მეტისმეტად კომფორტულად გრძნობდა და ამის გაგრძელება უნდოდა. თუმცა, ბევრი რეალურად იყო შეშფოთებული რეგიონის მომავლით. ეს მისია წარმატებულად გამოცხადდა, რაკი ჩვენ შევძელით გამოვსულიყავით, და ხალხისათვის მიგვეცა საშუალება, თავად გაერკვიათ, როგორ უნდოდათ ცხოვრება.

- თუ ეს საკითხი არ იყო გადაწყვეტილი, მაშინ რითი განისაზღვრება წარმატება?

– წარმატება იმაში მდგომარეობდა, რომ არ ყოფილა ძალადობის აფეთქება. რამდენიმე წელიწადში ვერ ხერხდება იმ ზიზღის დაძლევა, რომელიც მხარეებს უჩნდებათ ერთმანეთის მიმართ. ამიტომ, გაერო-ს არ შეეძლო მათი შერიგება, მას შეეძლო სამართლიანი წესების შემოღება. თუ სერბებსა და ხორვატებს არ სურდათ შერიგება, მათი იძულება შეუძლებელი იქნებოდა.

წარმატება იმაში გამოიხატა, რომ ჩვენს შემდეგ ეუთო შემოვიდა, გაცილებით უფრო მცირე მისიით, ჯარების გარეშე, მაგრამ შეიარაღებული დაპირისპირება მაინც არ ყოფილა. სერბები დარჩნენ ხორვატიაში და მიიღეს ხორვატული პასპორტები.

კოსოვოში საქმე სრულიად განსხვავებული იყო. თუ ადრე მე სერბებს ვიცავდი, ამჯერად უკვე ალბანელები უნდა დამეცვა სერბებისაგან. მილოშევიჩს ეს კარგად არ ესმოდა. კოსოვოში პრობლემა ამ რეგიონის საბოლოო სტატუსის განსაზღვრაში მდგომარეობს. მე ვფიქრობ, რომ კოსოვო ბელგრადის იურისდიქციაში აღარასოდეს დაბრუნდება.

მილოშევიჩის რეჟიმმა იმდენი შეცდომა დაუშვა, მან თითქმის ყველა არასერბული ჯგუფი განდევნა ქვეყნიდან.

ეუთო-ს მისია მაშინ წარუმატებელი გამოდგა. ჩვენ ვერ შევძელით მშვიდობის შენარჩუნება, მიუხედავად იმისა, რომ ეს უზარმაზარი მისია იყო. მილოშევიჩი ჩვენ საქმის კეთების საშუალებას არ გვაძლევდა.

გაერო-სა და ეუთო-სთან დაკავშირებით, მე შერეული გრძნობები მაქვს. პირადად, ეუთო-ში მუშაობას ვამჯობინებდი, რადგან ეს ევროპული ინსტიტუტია. ეუთო-ში იცოდნენ, რომ კოსოვოს სურდა, ევროპის ნაწილი ყოფილიყო. მისიის წევრებს შეეძლოთ ელაპარაკათ იმაზე, როგორ კეთდება საქმე ევროპაში და არა - ნიგერიაში ან ბანგლადეშში.

აღსანიშნავია, რომ ჩვენი მისია სლავონიაში საყოველთაო მხარდაჭერით სარგებლობდა. თავიდან ასე იყო კოსოვოშიც. რუსები ფიქრობდნენ, რომ მათ საკმარისი წონა ჰქონდათ ამ ორგანიზაციაში, რათა არასასურველი მოვლენები თავიდან აეცილებინათ. თუმცა, როდესაც მე მილოშევიჩი დავადანაშაულე ხოცვა-ჟლეტაში, ვითარება შეიცვალა. ამ ბრალდებას დიდი რეზონანსი მოჰყვა. მილოშევიჩმა სცადა ჩემი "პერსონა ნონ გრატად" გამოცხადება, რამაც ამ ფაქტს კიდევ უფრო მეტი ყურადღება მიაპყრო. ამას ბელგრადის უარი, ნატო-ს სამხედრო ოპერაცია და მილოშევიჩის სასამართლო მოჰყვა.

- ერაყის ომის შემდეგ ამერიკამ განაცხადა, რომ გაერო-ს ხელმძღვანელობით ერაყის აღდგენა არაეფექტური იქნებოდა. თუ ეთანხმებით ამ არგუმენტს?

– გაერო-ს უშიშროების საბჭოში ძალიან ბევრი წინააღმდეგობა არსებობს. თითოეული მნიშვნელოვანი საკითხის გადასაწყვეტად უშიშროების საბჭოში წასვლა და ყველაფრის შეთანხმება ფრანგებთან, ჩინელებთან და სხვებთან ძალიან რთული საქმეა. გაერო-ს ბევრი ნაკლოვანება აქვს, თუმცა ამხელა ორგანიზაციის შეცვლა ძალიან ძნელია.

როდესაც წავედი გაერო-ში, მე ვფიქრობდი, რომ კოფი ანანს ამ ორგანიზაციაში დიდი ძალაუფლება ჰქონდა. თუმცა, აღმოჩნდა, რომ გაერო-ს უამრავი სტრუქტურა, მაგალითად, ლტოლვილთა კომისარიატი ან იუნესკო, თითქმის დამოუკიდებელია გენერალური მდივნისაგან.

გაერო-ს უზარმაზარი ბიუროკრატია ჰყავს - ალბათ, 10 ათასამდე კაცი და როდესაც მე მისიის ხელმძღვანელი ვიყავი, მექმნებოდა შთაბეჭდილება, რომ თითოეული მათგანი ჩემთვის ჭკუის სწავლებას ცდილობდა, რაც საქმეს ძალიან ართულებს. შედარებისათვის, ეუთო-ს ბიუროკრატია სულ 200-ოდე ადამიანისაგან შედგება.

- თქვენ, როგორც მისიის ხელმძღვანელი, ვის აბარებდით ანგარიშს?

– გენერალურ მდივანსა და უშიშროების საბჭოს წევრებს.

- ვინ ახდენს მთავარ გავლენას გაერო-ში გადაწყვეტილების მიღების პროცესზე?

ყველაზე მთავარი, რა თქმა უნდა, უშიშროების საბჭოა. გენერალური ასამბლეა უფრო სადისკუსიო კლუბს წააგავს.

„ქართული სახლი“ - აწმყოსთან შეკავშირებული უძველესი ტრადიცია

ნანა ბასილაშვილი

გუშინ „ქარვასლას“ ერთ-ერთი საგამოფენო დარბაზი დამთვალიერებელს ვერ იტევდა. საკმაოდ მრავალფეროვან სტუმრებს (პოლიტიკოსებს, მხატვრებს, არქიტექტორებს, რეჟისორებს და ა.შ.), ერთდროულად რამოდენიმე ორგანიზაცია მასპინძლობდა. ახალი და საკმაოდ საინტერესო პროექტის, „ქართული სახლის“ ავტორები არიან: არქიტექტურისა და სამშენებლო მენეჯმენტის კომპანია „არსი“, კულტურის სამინისტრო, სამაუწყებლო კომპანია „რუსთავი 2“, მუზეუმი ღია ცის ქვეშ და არქიტექტურის ინსტიტუტი.

ფართო საზოგადოებისათვის თითქმის უცნობია ის საუკუნოვანი ხელოვნება, რასაც ქართული ტრადიციული არქიტექტურა ჰქვია. ჩვენამდე მოღწეული საერო არქიტექტურის ნიმუშები, ისევ და ისევ ჩვენი უყურადღებობის შედეგად ნელ-ნელა იკარგება. საერო არქიტექტურის თანამედროვე დიზაინის ადაპტირება და ამ ტრადიციებზე დაყრდნობით, ახალი ქართული არქიტექტურის იდეას ქადაგებს პროექტი „ქართული სახლი“, რომლის პრეზენტაციაც გუშინ გაიმართა. ვიზუალურად ეს იდეა მისმა ავტორებმა საგამოფენო დარბაზში, ქართული სახლის დიზაინისა და არქიტექტურის თემაზე შექმნილი ფოტოგამოფენით წარმოადგინეს. ქართული სახლის უნიკალური ნიმუშების ამსახველი ფოტომასალა პროექტის კოორდინატორმა ნანა მეფარიშვილმა ღია ცის ქვეშ არსებულ მუზეუმში მოამზადა. ნანა მეფარიშვილის თქმით, ამ მუზეუმში ერთადაა თავმოყრილი საქართველოს სხვადასხვა კუთხისათვის დამახასიათებელი სახლები და პირველ ობიექტადაც სწორედ ამიტომ აირჩია. ამას გარდა, მისივე თქმით, მუზეუმში უამრავი პრობლემაა და იგი სასწრაფოდ შველას საჭიროებს. პროექტის სამი ძირითადი მიმართულებიდან ერთ-ერთი, სწორედ ღია ცის ქვეშ მუზეუმის ფიზიკური და მორალური რეაბილიტაციაა.

„ჯერ ისეთი არაფერი არ გაგვიკეთებია, საპრეზენტაციო გვაქვს მხოლოდ იდეა. გამოფენის მომზადების პორცესში უამრავი თანამოაზრე გაგვიჩნდა. კულტურის სამინისტრო, „რუსთავი2“ და ა.შ. ყველანი მხარში ამოგვიდგნენ და დიდი ენთუზიაზმით გვეხმარებიან. ვფიქრობთ, რომ საერო არქიტექტურა არის ჩვენი განძი, რომელიც დღეს დაკარგვის და გაპარტახების პირასაა, ჩვენი ვალია, რომ ეს გადავარჩინოთ. გვინდა პოპულარიზაცია გაუწიოთ ქართული ტრადიციული არქიტექტურის თემას, მთავარია ეს იყოს გათავისებული პროფესიონალებში, დამკვეთებში და, რაც ყველაზე მთავარია, თანამედროვე ქართულ არქიტექტურაში“, - აღნიშნავს კომპანია არსის დირექტორი გია აბულაძე.

„ქართული სახლის“ პოპულარიზაციისა და ღია ცის ქვეშ მუზეუმის რეაბილიტაციის გარდა, პროექტის მიზანია საქართველოს უმაღლესი სასწავლებლების სპეციალიზებულ ფაკულტეტებზე სასწავლო კურსის, „ქართული სახლის დიზაინის“ ჩამოყალიბება და დანერგვა. საქართველოს ტექნიკურ უნივერსიტეტში ამ მიმართულებით მუშაობა უკვე მიმდინარეობს.

პროექტის კონკრეტული მიზანია აღდგეს საცხოვრებელი სახლების შენების უძველესი ტრადიცია, რომლის არსებობის შესახებ ან არაფერი ვიცით, ან მივიწყებული გვაქვს. როგორ განვითარდება მომავალში „ქართული სახლის“ პროექტი და წინასწარ რთულია ამის განსაზღვრა. ამ ეტაპზე მთავარია აღნიშნული თემის

სესილი გოგიბერიძე და გია აბულაძე

გაშუქება და პოპულარიზაცია. „ტრადიციული არქიტექტურის თანამედროვე დიზაინში ადაპტირება ბანიანი ან ერდო-გვირგვინიანი სახლების, არც ორნამენტების ბრმად „გადამღერებას“ გულისხმობს. მასალა უნდა იყოს ახალი - მინა, ბეტონი, მაგრამ მთავარია იგრძნობოდეს ქართული სული ანუ საფირმო ნიშანი უნდა იყოს ქართული“, - აღნიშნა ნანა მეფარიშვილმა.

როგორც გუშინ აღინიშნა, „ქართული სახლის“ პროექტი ღიაა და იმდენი მიმართულება ექნება, რამდენი ადამიანიც ჩაერთვება მასში, რომლებიც შემდეგ, შესაძლოა, პროექტის ავტორებიც გახდნენ. კულტურის სამინისტრო, მუზეუმი ღია ცის ქვეშ, სამაუწყებლო კომპანია „რუსთავი 2“ და არქიტექტურის ინსტიტუტი სწორედ ამ გზით გახდნენ „ქართული სახლის“ თანაავტორები.

კომპანია „არსი“ სამომავლოდ ბევრი საინტერესო პროექტის განხორციელებას გეგმავს. რაც შეეხება მათ მიერ პირველი ქართული სახლის აშენებას, მოთხოვნილების გაჩენისთანავე საქმეს შეუდგებიან. თუმცა, პირველი ხის სახლი უკვე შენდება, იდეა „ქართული სახლისა“ სწორედ ამ შეკვეთის შემდეგ დაიბადა.

მაქს ბეკმანი „ტეიტ მოდერნში“

სენსაციურად წარმატებული გამოფენის “პიკასო-მატისის” შემდეგ ლონდონის “ტეიტ მოდერნში” მე-20 საუკუნის ერთ-ერთ ყველაზე დიდი გერმანელი მხატვრის, მაქს ბეკმანის გამოფენა გაიხსნა.

მაქს ბეკმანის გამოფენა ხმაურიანად არ გახსნილა, მაგრამ მუზეუმის 14 დარბაზს დამთვალიერებელი არ აკლია, თუმცა, წინა გამოფენასავით, ხალხმრავლობა არ ჩანს - იქ მოხვედრა და შედევრების მშვიდად დათვალიერება თავისუფლად შეიძლება.

დამთვალიერებელთა შედარებითი სიმცირის მიზეზი რეკლამის სისუსტე ნამდვილად არ არის - ლონდონის მეტროს ყოველ სადგურზე გამვლელებს კედლიდან, საკუთარი “ავტოპორტრეტიდან” უმზერს თავად მაკს ბეკმანი. მუზეუმის დარბაზებში უჩვეულო სიხალვათე, ალბათ, უფრო იმის ბრალია, რომ მაქს ბეკმანი “ვარსკვლავად” არ იქცა და მისი სახელი პიკასოსთან და მატისთან შედარებით ნაკლებ პოპულარულია.

არადა, ბეკმანის პიროვნება ნამდვილად ატარებს “ლეგენდარულობის” ნიშნებს. იგი არც კომუნისტი ყოფილა და არც – ებრაელი. მან საპატიო ადგილი მოიპოვა გამოფენაზე “დეგენერატული ხელოვნება”, რომელიც 1937 წელს ჰიტლერმა მოაწყო. ამის გამო, ბეკმანი იძულებული გახდა, ემიგრაციაში წასულიყო. ის რევოლუციონერი არასდროს ყოფილა, თუმცა მისმა შემოქმედებამ მე-20 საუკუნის მთელი ტრაგიზმი ასახა. ბეკმანი აღარ დაბრუნებულა გერმანიაში - სიცოცხლის ბოლომდე ამერიკაში დარჩა, სადაც სამუშაოც ჰქონდა და დიდებაც ეწვია. ის, ბერტოლდ ბრეჰტივით, არც გდრ-ში გადასახლებულა.

...ბეკმანის შემოქმედებითი გზა გერმანიაში დაიწყო. მხატვარმა თავის დროზე პარიზის ცდუნებას ვერ გაუძლო და რამდენიმე წელიწადი თავის პარიზულ სახელოსნოში მუშაობდა, თუმცა იქაც გერმანული ტრადიციის, ექსპრესიონიზმისა და “ახალი საგნობრიობის” ერთგული რჩებოდა...

მიქელანჯელო - გრაფიტის ოსტატი

ფლორენციაში 30-წლიანი რესტავრაციის შემდეგ გაიხსნა სარდაფი, რომელიც უნიკალური ესკიზებითაა დაფარული. სარდაფის კედლები დიდმა მიქელანჯელომ მოხატა, როცა ის ქალაქის ალყის დროს იმალებოდა.

პაპებმა, ლეო X-მ და კლემენტ VII-მ, რომლებიც წარმოშობით მედიჩების საგვარეულოს განეკუთვნებოდნენ, მიქელანჯელო დაიქირავეს, რათა მას ქანდაკებებით შეემკო ამ ოჯახის წარმომადგენელთა საფლავები მათ საგვარეულო, სან ლორენცოს ეკლესიაში. 1527 წელს კი მიქელანჯელომ მხარი დაუჭირა მედიჩების ჩამოგდებას და რესპუბლიკის გამარჯვებას. იგი ქალაქის გამაგრების ხელმძღვანელადაც კი დანიშნეს.

სამი წლის შემდეგ ფლორენციის რესპუბლიკას კარლ V-ის ჯარებმა შემოარტყეს ალყა. მხატვარი, რომელიც იმ დროისთვის 50 წელს იყო გადაცილებული, ნანობდა კიდეც, რომ პოლიტიკაში გაყო თავი. 1530 წლის ზაფხულში მიქელანჯელო თვენახევრის განმავლობაში სან ლორენცოს სარდაფში იმალებოდა და დრო ნახშირით კედლებზე ხატვით გაჰყავდა.

ადგილი, სადაც მიქელანჯელო იმალებოდა იყო პატარა, ნესტიანი და ბნელი. მაგრამ მიუხედავად ყველაფრისა, აგვისტოს ცხელ დღეებში მან სანახევროდ კარიკატურულ სტილში 56 ნახატი და ესკიზი შექმნა, მათ შორის მედიჩების კაპელის ქანდაკებების, რომის სიქსტის კაპელის ესკიზები და ავტოპორტრეტიც კი დახატა.

აღსანიშნავია, რომ მედიჩების რესტავრაციის შემდეგ მიქელანჯელოს აპატიეს და მან მუშაობა განაგრძო მედიჩების კაპელაში.

როგორც ხელოვნების ისტორიკოსმა ვინჩენცო სანსონეტიმ აღნიშნა, მიქელანჯელო იყო “ყველა დროის გრაფიტის საუკეთესო ოსტატი”.

სან ლორენცოს სარდაფს, რესტავრირებული ესკიზებით ყველა მსურველი ვერ იხილავს. სარდაფს მხოლოდ მეცნიერები და ტურისტები (წინასწარი შეთანხმების შედეგად) ნახავენ.

ტოკიოს დისნეილენდი 20 წლისაა

ტოკიოს დისნეილენდი დაარსების ოცი წლისთავს ზეიმობს. პარკი, სადაც ხორცი ესხმებათ ზღაპრულ და ჯადოსნურ ისტორიებს, ერთ დროს თავად უოლტ დისნეიმ უწოდა “ყველაზე ბედნიერი ადგილი დედამიწაზე”. ამას კი ტოკიოს დისნეილენდიც ადასტურებს, რომლის წარმატება და პოპულარობა არ ცხრება აგერ უკვე ორი ათეული წელია.

„დისნეის ზღვის“ გარდა, რომლის მშენებლობა ორი წლის წინ დასრულდა, ტოკიოს დისნეილენდი უზარმაზარ კულტურულ-გასართობ კომპლექსს წარმოადგენს, რომელსაც ყოველდღიურად ასი ათასობით ადამიანი სტუმრობს. 20 წლიანი არსებობის მანძილზე ტოკიოს დისნეილენდს 300 მილიონზე მეტი ადამიანი ეწვია.

დისნეილენდის ადმინისტრაცია ძალღონეს არ იშურებს, რომ სიხარული მიანიჭოს დამთვალიერებლებს. პარკის მთავარი დევიზია “სისუფთავე ყველგან და ყოველთვის”, ამიტომ ნაგავი მიწიდან 15 წუთის განმავლობაში ქრება. უოლტ დისნეი გაოცებული დარჩებოდა, რომ ენახა რამდენად ორიგინალურად და თავისებურად არის რეალიზებული თემატური პარკის პროექტი ტოკიოში.

დისნეილენდის ხელმძღვანელობა ცდილობს პარკს გამორჩეულად იაპონური იერი მიანიჭოს. ყველა შოუ და მასობრივი სანახაობა ისეა გათვლილი, რომ წელიწადის ოთხ დროს შეესაბამებოდეს და სკოლის არდადეგებს ემთხვეოდეს. ამ ბოლო დროს ტოკიოს დისნეილენდში ყველაზე პოპულარულ კერძად “გიოდძა დოგი” იქცა.

როცა 1992 წელს პარიზში დისნეილენდი გაიხსნა, ბევრი ფრანგი ამ ფაქტს ნეგატიურად შეხვდა და პარკი ამერიკული კულტურის ექსპანსიად აღიქვეს. მაგრამ იაპონიაში დისნეილენდს იოპონიის ნაციონალური კულტურისათვის არანაირი ზიანი არ მიუყენებია. დისნეილენდის უნიკალური კულტურული ტრადიცია მშვენივრად მოირგეს იაპონელებმა და ხალხი პარკს მხიარული და მიმზიდველი ფანტაზიის სამყაროდ აღიქვამს.

ტოკიოს დისნეილენდი უამრავ ხალხს იზიდავს აზიის ქვეყნებიდან, ისევე როგორც პარიზის დისნეილენდი ევროპის ქვეყნებიდან.

მალე საკუთარი დისნეილენდი ჩინეთშიც გაჩნდება – 2005 წელს მისი მშენებლობა ჰონკონგში დასრულდება. ჰონკონგის დისნეილენდის შექმნა ქვეყნის საბაზრო ეკონომიკის განვითარების საერთო გეგმის ნაწილს წარმოადგენს.

ერაყის ომმა დიდი პროტესტი გამოიწვია როგორც ევროპაში, ისევე აზიაში. თუმცა, არაბულ სამყაროში ამერიკული კულტურის ისეთი ელემენტები, როგორიცაა მაკ დონალდსი და კოკა-კოლა, უკვე დიდი ხანია ყოველდღიური ცხოვრების ატრიბუტებად იქცნენ. ასე რომ, საშიში არ უნდა იყოს, რომ დისნეილენდი მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყანაში ჩნდება.

ლიტერატურა ბავშვებისთვის და სხვა ადამიანებისთვის

პირველი ნიდერლანდურენოვანი წიგნი ქართულად, ანუ პრეზენტაცია ავტორის თანდასწრებით

ვერა ნეფარიძე

გუშინ ნიდერლანდების სამეფოში ეროვნულ დღესასწაულს ზეიმობდნენ. “დედოფლის დღე” თბილისში დროებით და მუდმივად მცხოვრებმა საქმიანმა ჰოლანდიელებმაც აღნიშნეს. სწორედ მათი ძალისხმევით, ეროვნულ დღესასწაულს თბილისში თანამედროვე ნიდერლანდელი საბავშვო მწერალი იოკე ვან ლეეუვენიც შეხვდა.

ვიდრე ნიდერლანდებში პირველი ქართული წიგნი გამოვა, ქართველი მკითხველი გაეცნობა ქართულ ენაზე პირველად ნათარგმნ ნიდერლანდურ ლიტერატურულ ნაწარმოებს. ერლომ ახვლედიანის “ვანო და ნიკოს” გამოცემა ნიდერლანდებში შემოდგომაზეა დაგეგმილი, თბილისში კი უკვე დაიბეჭდა ნიდერლანდელი საბავშვო მწერლის იოკე ვან ლეეუვენის მოთხრობა.

“ჰიპ!”, - ასე ჰქვია ქართულად ნათარგმნ პირველ ნიდერლანდურ წიგნს, რომლის პრეზენტაციაც გუშინ “უცხო ენებში” გაიმართა. სამ მაისს ამ წიგნის მიხედვით სამეფო უბნის თეატრში დათო საყვარელიძის დადგმული სპექტაკლის პრემიერაა დაგეგმილი. გუშინდელი პრეზენტაცია კი იმით იყო მნიშვნელოვანი, რომ მას თავად ავტორი, ევროპის ლიტერატურულ წრეებში კარგად ცნობილი საბავშვო მწერალი იოკე ვან ლეეუვენიც ესწრებოდა.

წიგნის გამოცემის, მწერლის სტუმრობისა და მასთან დაკავშირებით დაგეგმილი სხვადასხვა ღონისძიებების ორგანიზატორი ნიდერლანდური ენისა და კულტურის ცენტრის (რომელიც ილია ჭავჭავაძის ენისა და კულტურის უნივერსიტეტში მდებარეობს) ხელმძღვანელი ინგრიდ დეხრავეა; პროექტის მხარდამჭერთა შორის არიან: საქართველოს მინისა და მინერალური წყლების კომპანია, ნიდერლანდების საელჩო საქართველოში, ლიტერატურული ნაწარმოებებისა და თარგმანის ნიდერლანდური ფონდი, ნიდერლანდური ლიტერატურის ფონდი. ეს ორგანიზაციები მესამე წელიწადია აქტიურად აახლოებენ ქართველ-ნიდერლანდელ ლიტერატორებსა და მკითხველებს. ყოველ შემთხვევაში, ამ მიზნით, მათ რამდენიმე პროექტი განახორციელეს. მათ შორისაა ნიდერლანდელი მწერლების ჩამოყვანა, “ნიკო და ვანოს” ნიდერლანდურ ენაზე თარგმნასთან დაკავშირებული გამოფენის გახსნა, რომელიც შარშან “ქარვასლაში” მოეწყო და სადაც რამდენიმე წამყვანი თანამედროვე ქართველი მხატვარი იღებდა მონაწილეობას. წელს პროექტში მონაწილე ხელოვანთა არეალი, როგორც ჩანს, გაიზარდა და მასში თეატრალებიც შევიდნენ.

იოკე ვან ლეეუვენი, მთარგმნელი დავით ღოლოჯაშვილი, ნიდერლანდების ელჩი ჰარი მოლენარი და სანდრა რულოვსი

თუ რატომ შეაჩერეს არჩევანი პროექტის ორგანიზატორებმა კონკრეტულად იოკე ვან ლეეუვენზე, ძნელი მისახვედრი არაა. როგორც თავად ნიდერლანდელები – ნიდერლანდების სამეფოს ელჩი საქართველოში ჰარი მოლენარი და ორგანიზაცია SOCO-ს ხელმძღვანელი სანდრა რულოვსი (რომლებიც გუშინდელ პრესკონფერენციასაც ესწრებოდნენ) ამბობენ, იოკე ვან ლეეუვენ ამჟამად ნიდერლანდებში ერთ-ერთი ყველაზე პოპულარული ავტორია; მის ნაწარმოებებს თითქმის ყველა ადგილობრივი ლიტერატურული პრიზი აქვთ მოპოვებული და ნათარგმნია მრავალ ენაზე. ნიდერლანდელი მწერლის საქართველოში მოწვევა სანდრა რულოვსის ინიციატივაა. “ჩემს ბავშვს ძალიან მოსწონს მისი წიგნები და ესეც იყო ჩემი ინიციატივის მიზეზი. თანაც, ინტერნეტში წავიკითხე იოკე ვან ლეეუვენის ერთ-ერთი ინტერვიუ, სადაც იგი ამბობს, რომ ძალიან უნდა უპატრონო ბავშთა სახლების მონახულება, და გავიფიქრე, საქართველოში ამის მეტი რა არისთქო”, - მწერლის საქართველოში ჩამოსვლის პრეისტორიას გვიყვება სანდრა რულოვსი. ორი წლის წინათ მას წერილობით მიუმართავს ლეეუვენისთვის, ჩამოსულიყო საქართველოში, რაზეც მწერალს უპასუხია, ახლა არ მცალია, ორ წელიწადში კი აუცილებლად ჩამოვალო.

მწერალი თბილისში რამდენიმე დღეს დარჩება. სანდრა რულოვსთან ერთად მოინახულებს ქუჩის ბავშვთა თავშესაფარს, ასევე სამტრედიაში ძნელად აღსაზრდელთა სკოლას, დაესწრება საკუთარი ნაწარმოების მიხედვით დადგმულ თეატრალურ პრემიერას და ქართულად ნათარგმნი წიგნის პრეზენტაციას მაღაზია “პარნასში”. “შემდეგ ჩამოსვლაზე კი მას აუცილებლად დავათვალიერებინებ საქართველოს სხვა მხარეებსაც”, - ამბობს სანდრა რულოვსი.

წიგნი ახალმა გამომცემლობა Link-მა გამოსცა და მას ავტორისეული ილუსტრაციები აქვს დართული. საერთოდ, იოკე ვან ლეეუვენი ვიზუალურად ყოველთვის თვითონ აფორმებს საკუთარ წიგნებს. “ამით ისეთ რამეებს გამოხატავ, რის გამოხატვასაც სიტყვით ვერ შეძლებ. რასაკვირველია, შეიძლებოდა მათ ნაცვლად ტექსტი გამომეყენებინა, მაგრამ ნახატი საშუალებას იძლევა, სხვა კუთხით შეხედო მოთხრობას”, - გვეუბნება ავტორი, რომელიც ერთდროულად არის პროფესიონალი მწერალი, მხატვარი და პერმორმანსის მსახიობი. ნიდერლანდელ საბავშვო მწერალს ქართველი ბავშვები შაბათს “პარნასში” შეხვდებიან, თავად მწერალი კი დათო საყვარელიძის სპექტაკლის ნახვას ბავშვებთან ერთად, მოზრდილებსაც ურჩევს.

ნეოკლასიკური ბალეტი და რომანტიზმი

ნათია ვადაჭკორია

ნეოკლასიკური ბალეტის საღამო, რომელიც გუშინ თბილისის ოპერისა და ბალეტის თეატრში ჩატარდა, თეატრის საბალეტო დასის ხელმძღვანელის, ქორეოგრაფ გოგი ალექსიძის დადგმას წარმოადგენს. თავად ბატონი გოგი ამჟამად თბილისში არ გახლავთ, როგორც მისმა მეუღლემ - თეატრის საბალეტო დასის გარმგემ მარინა ალექსიძემ გვაუწყა, ბატონი გოგი პეტერბურგში იმყოფება და ერმიტაჟის ულამაზეს თეატრში, პეტერბურგის ცეკვის აკადემიის სტუდენტთა მონაწილეობით, ბალეტ “სილვიას” დგამს, რომლის პრემიერა 7 მაისს შედგება.

რაც შეეხება საერთოდ ნეოკლასიკას, რომელიც დღევანდელ ქორეოგრაფიას კლასიკურისგან მხოლოდ იმით განასხვავებს, რომ გარკვეული ახალი ნიუანსი შეაქვს დადგმაში, ოდნავ განსხვავებული მოძრაობა, რიტმი და მუსიკის სხვანაირი აღქმა ახასიათებს, უფრო ზუსტად რომ ვთქვათ, კლასიკაა თანამედროვე გადასახედიდან. მისი ყველაზე თვალსაჩინო წარმომადგენლები დღეისათვის მორის ბეჟარი, როლან პეტი და სხვანი არიან. მოძრაობათა სინატიფის და თანამედროვე ელემენტების დამატება-გამდიდრებით საბალეტო ხელოვნებამ ახალი – ნეოკლასიკად წოდებული სტილი მიიღო.

გოგი ალექსიძე რეპეტიციაზე

გოგი ალექსიძის მიერ დადგმული იოზეფ ჰაიდნის სიმფონია N 88, რომელშიც ლაშა ხოზაშვილი, გიორგი ტაბატაძე, ირაკლი შენგელია, მარიამ ალექსიძე და სხვანი მონაწილეობენ, მკაცრ კლასიკურ ფორმაში მოქცეული თამამი ჟღერადობაა და წმინდა ჰარმონიის გვერდით მისტიურ თეატრალური ხილვებს, სულის თავისუფლებისაკენ სწრაფვას წარმოადგენს. სწორედ ამას შეიგრძნობთ ამ სანახაობის ხილვისას.

რაც შეეხება მეორე ნაწილს – ანტონინ დვორჟაკის სერენადა სიმებიანი ორკესტრისათვის, მასში მონაწილეობენ: ნინო ოჩიაური, ანა ყიფშიძე, ედუარდ ბაბლიძე, ცისია ჩოლოყაშვილი და საბალეტო დასი. ორივე დადგმის მხატვარი იური გეგშიძე გახლავთ.

“ანტონინ დვორჟაკის მშვენიერმა მუსიკამ წარმოშვა რომანტიკული ბალეტის ნოსტალგია, სადაც ადამიანები თავიანთი მიწიერი ვნებებით კონტრასტს ქმნიან მშვენიერი, უსხეულო სულების ფანტასტიკურ სამყაროსთან.

რომანტიკოსების სწრაფვას იდეალური სილამაზისკენ, გამოგონილი სამყაროსაკენ, ყოველთვის ტრაგიკული დასასრული აქვს. ილუზია ნისლივით ქრება, როგორც კი მოინდომებ, მიუახლოვდე და მატერიალური გახადო ის. ჩვენ შევეცადეთ დაგვედგა ბალეტი-ფანტაზია, სადაც, ლამაზი სიზმრის მსგავსად, ჩნდებიან ბალეტის კეთილი და პოეტური პერსონაჟები, ხოლო მათ გვერდით თითქოს ჰოფმანის ზღაპრებიდან “გადმოსული” ექსტრავაგანტული “კლოუნები”. ეს მისტიკური “ოინბაზები” ჩვენს რომანტიკულ წყვილს ერთგვარ თამაშს სთავაზობენ – უკეთებენ მათ ნიღბებს, რის შემდეგ გმირები კარგავენ შებოჭილობას, ჭაბუკურ სიმორცხვეს და მიეცემიან მგზნებარე ემოციებს. მაგრამ ნიღბები მოშორებულია და გმირები კვლავ უმოწყალო რეალობის – სირთულეების, ცუდი წინათგრძნობის წინაშე აღმოჩნდებიან და კვლავ ჩნდება სურვილი, თავი შეაფარო ილუზიის სამყაროს, სადაც მიწიერი ღირებულებები კარგავენ ძალას და მხოლოდ სიყვარულს, სილამაზეს და სიკეთეს აქვს ჭეშმარიტი მნიშვნელობა.

სპექტაკლის ბოლოს ჟღერს თემა, რომელიც ახლოსაა რომანტიკულ ხელოვნებასთან: ადამიანი-თოჯინა, თოჯინა-ადამიანი. ბედისწერა თამაშობს ადამიანებით, როგორც მარიონეტებით და მათ ცხოვრების საიდუმლო გზებით ატარებს” – ასეთია გოგი ალექსიძის თვალსაზრისი.

შეავსეთ ანკეტა და გამოგვიგზავნეთ

გთხოვთ, შეავსოთ გარკვევით. ბლანკი უფასოა.

სამაუწყებლო კომპანია "რუსთავი 2" არ არის ვალდებული, გაცნობოთ მიიღებთ თუ არა მონაწილეობას შოუში "ხალხის პირისპირ". თქვენი შერჩევის შემთხვევაში, დაგიკავშირდებათ გადაცემის კოორდინატორი ამ ანკეტის შევსებით თქვენ ეთანხმებით შოუს "ხალხის პირისპირ" წესებსა და პირობებს.

ანკეტა გამოგვიგზავნეთ ფოსტით ან მოიტანეთ მისამართზე:

სამაუწყებლო კომპანია "რუსთავი 2",
ტელევიქტორინა "ხალხის პირისპირ",
ვაჟა-ფშაველას 45, 300077 თბილისი

კონკურსანტები ტელევიქტორინისთვის "ხალხის პირისპირ" შეირჩევიან ანკეტის საფუძველზე, ამიტომ გთხოვთ, ყურადღებით შეავსოთ ანკეტა.

სახელი და გვარი

მისამართი:

საფოსტო ინდექსი:

საკონტაქტო ტელეფონის ნომრები:

ასაკი:

დამხმარე კატეგორია: (მიუთითეთ კატეგორია, რომელშიც კარგად ერკვევით, შეგიძლიათ აირჩიოთ ნებისმიერი. მაგალითად, საფეხბურთო კლუბი "არსენალი" ან ევროპის ქვეყნების დედაქალაქები, ან 60-იანი წლების მუსიკა, და ა.შ.)

ოჯახური მდგომარეობა:

დაქორწინებული, დაუქორწინებელი, გაყრილი, ქვრივი

შვილები: (თუ გყავთ)

განათლება:

საშუალო, უმაღლესი, ტექნიკური

პროფესია:

სამუშაო ადგილი

შინაური ცხოველები: (თუ გყავთ)

გთხოვთ, დააკრათ ახლანდელი ფოტოსურათის, სასურველია ზომით 3/4, თუ ამ ზომის ფოტოსურათი არ გაქვთ, შეგიძლიათ დააკრათ ნებისმიერი ზომის, რომელზეც მხოლოდ თქვენ ხართ გადაღებული. ფოტოსურათზე სახე გარკვევით უნდა ჩანდეს. გთხოვთ, ფოტოსურათს უკან მიაწეროთ თქვენი სახელი და გვარი.

თქვენი ინტერესები და ჰობი:

შეხვედრიხართ თუ არა, პირადად, ცნობილ ადამიანს? ვის, სად და როდის?

როგორ გაატარებდით თქვენს იდეალურ დასვენების დღეს?

გიყვართ თუ არა მოგზაურობა? (თუ გიმოგზაურიათ საქართველოს გარეთ და სად?)

არჩევანი რომ გქონდეთ, რომელ ცნობილ ადამიანთან ისურვებდით შეხვედრას, სად წახვიდოდით მასთან ერთად და რატომ?

რომელი სატელევიზიო გადაცემები მოგწონთ და რატომ?

არჩევანი რომ გქონდეთ, სად წახვიდოდით სამოგზაუროდ და რატომ?

რომ შეგეძლოთ მხოლოდ ერთი რამის შეცვლა საკუთარ გარეგნობასა ან ხასიათში, რას შეცვლიდით და რატომ?

რომელია თქვენი საყვარელი მწერალი და საყვარელი ლიტერატურული ნაწარმოები?

გაქვთ თუ არა მიზანი, რომლის მიღწევაზეც ოცნებობთ?

რომ შეგეძლოთ მხოლოდ ერთი ნატვრის ასრულება, რას ინატრებდით და რატომ?

როგორი მუსიკა გიტაცებთ და თავად გაქვთ თუ არა მუსიკალური ნიჭი?

მიგიღწევიათ ან გაგიკეთებიათ თუ არა ისეთი რამ, რითაც ამაყობთ?

თქვენი აზრით, რომელ ზღაპრულ პერსონაჟს ჰგავხართ ყველაზე მეტად და რატომ?

რა ჟანრის ფილმები მოგწონთ და რომელია თქვენი საყვარელი ფილმები?

გაქვთ ან გქონიათ თუ არა რაიმე მეტსახელი? კონკრეტულად რა?

ფილმი რომ გადაეღოთ თქვენზე, რომელი ცნობილი მსახიობი შეასრულებდა თქვენს როლს?

გამოსულხართ თუ არა ტელევიზიით? (თუ კი, როდის და რა ამპლუაში?)

გაქვთ თუ არა უჩვეულო ნიჭი? (მაგალითად, შეგიძლიათ თუ არა სტვენით ბეთჰოვენის "მთვარის სონატის" შესრულება, ან ასკინკილით მარათონული დისტანციის გავლა?)

ყველაზე უხერხული სიტუაცია თქვენს ცხოვრებაში:

რატომ გინდათ მიიღოთ მონაწილეობა ჩვენს თამაშში?

უჩვეულო ან საინტერესო რამ თუ გადაგხდენიათ თავს? კერძოდ რა?

ყველაზე ცუდი სამუშაო თქვენს ცხოვრებაში:

დღეს რომ მოგცენ 2000 ლარი, რას გააკეთებდით?

ფეხბურთი

ეს გამარჯვება საქართველოს სჭირდებოდა!

საქართველოს ნაკრები

რუსეთის ნაკრები

პირველი გვერდიდან

საქართველო 1:0 რუსეთი

საქართველო: *ლომაია, ხიზანიშვილი, ხიზანეიშვილი, კალაძე, კვირკველია, ცქიტიშვილი, ნემსაძე, ბურდული (შაშიაშვილი 80`), ასათიანი (დიდავა 75`), დემეტრაძე, აშვეთია (ალექსიძე 84`).*
რუსეთი: *მანდრიკინი, ნიჟეგოროდოვი, იგნაშევიჩი (ევსიკოვი 14`), სმერტინი, სემაკი, ალდონინი (სიჩოვი 79`), ონოპკო, ალეინიჩევი, ტიტოვი, იზმაილოვი (კერჟაკოვი 46`), კარიაკა.*
გოლი: *მალხაზ ასათიანი (11`).*
გაფრთხილება: *ნიჟეგოროდოვი (60`), ნემსაძე (71`), აშვეთია (82`).*
მსაჯი: *ფრანც-ხავიერ ვაკი (გერმანია).*

სად არის შოთა?

საინფორმაციო საშუალებების ინფორმაციებით, გულშემატკივრების ერთმა ნაწილმა უკვე იცოდა, რომ შოთა არველაძე ამ მატჩში არ მიიღებდა მონაწილეობას, თუმცა, ზოგიერთები მაინც სვამდნენ კითხვას – სად არის შოთა?

პრესლოჟაში კი ამ თემაზე უკვე გაცხარებული ბჭობა მიმდინარეობდა. გამოიკვეთა ჭეშმარიტებასთან საკმაოდ მიახლოებული *(როგორც შემდეგ გაირკვა)* ვერსიაც: შუშაკი ძირითად შემადგენლობაში შოთას დაყენებას არ აპირებდა, მხოლოდ და მხოლოდ 18-კაციან სიაში შეიყვანა და მას მხოლოდ და მხოლოდ მეორე ტაიმში თუ გამოიყვანდა მოედანზე. შოთა არველაძეს ეს ეწყინა და თამაშის დღეს, ვარჯიშზე აღარ გამოცხადებულა. ასეა თუ ისე, შოთა არც ძირითად შემადგენლობაშია და არც სათადარიგოთა სკამზე.

თავდამსხმელთა დუეტი დემეტრაძე-აშვეთიაა. მეკარე, ცხადია, ლომაიაა – ეს ისედაც ვიცოდით. შუშაკი სამი მცველით იწყებს თამაშს: კალაძე, ხიზანეიშვილი, ხიზანიშვილი – გასაგებია. საყრდენ ნახევარმცველებად კაპიტანი ნემსაძე და ლევან ცქიტიშვილი არიან გამწესებული. ფლანგებზე კი "დინამოელები": მარჯვენაზე ლადო ბურდული, ხოლო მარცხენაზე დავით კვირკველია. და ბოლოს - მალხაზ ასათიანი ნახევარდაცვის ცენტრში. ასეც ვიცოდით, შუშაკი ხომ ძალიან აფასებს ამ "ბიჭს". საქართველოს ნაკრების "დირიჟორად" ხორვატმა მწვრთნელმა სწორედ ასათიანი დანიშნა – ეს მისი პირველი მატჩია ეროვნული ნაკრების შემადგენლობაში.

"ჯობდა, რომ შუქი ჩამქრალიყო"

- არა, არა, ეს ჩემი აზრი არ არის! შუქის ჩაქრობას რუსი ჟურნალისტები ნატრულობდნენ!

"გამარჯვების გოლი მე-11 წუთზე მოსკოვის "ლოკომოტივის" ნახევარმცველმა, მალხაზ ასათიანმა გაიტანა. ალბანეთში განცდილი მარცხის შემდეგ, რუსეთის ნაკრების მთავარი მწვრთნელი, ვალერი გაზაევი იძულებული იყო, რომ საკუთარი ტრადიციების წინააღმდეგ წასულიყო და თბილისში აშკარად დაცვაზე ორიენტირებული შემადგენლობა გამოიყვანა მოედანზე. პირველივე წუთებიდან მხოლოდ ერთი ადამიანი ათამაშა, რომელსაც შეგიძლია, რომ თავდამსხმელი უწოდო – სერგეი სემაკი.

მატჩის დებიუტშივე ტრავმა მიიღო იგნაშევიჩმა, ხოლო მის ნაცვლად გამოსული ევსიკოვი, რბილად რომ ვთქვათ, არც თუ ისე საიმედოდ გამოიყურებოდა. თუმცა, გოლის გაშვება სტუმრებმა ჯერ კიდევ ამ შეცვლამდე მოახერხეს. დემეტრაძის დიდებული პასის შემდეგ, უმეთვალყურეოდ დარჩენილმა ასათიანმა უნაკლოდ გაისროლა მანდრიკინისგან ახლო კუთხეში.

ამ ამბავმა, რაც არ უნდა გასაკვირი იყოს, რუსების გააქტიურება არ გამოიწვია. სტუმრები ულიმღამოდ აკონტროლებდნენ მატჩს და საქართველოს ნაკრების კართან ვერავითარ ხიფათს ვერ ქმნიდნენ. გაზაევი ვერც კერჟაკოვის და სიჩოვის მოედანზე გამოყვანამ გადაარჩინა. ალბანეთში განცდილი კოშმარი საქართველოშიც გაგრძელდა", - ეს არის შემოკლებული ვარიანტი იმ სტატიისა, რომელიც მატჩის დასრულებისთანავე გამოაქვეყნა ერთ-ერთმა რუსულმა ინტერნეტ-გამოცემამ, Gazeta.ru-მ და რომლის სათაურიც იყო სწორედ - "ჯობდა, რომ შუქი ჩამქრალიყო".

ივო შუშაკი...

ცხადია, გუშინდელი მატჩი რუსების და ქართველების თვალით სხვადასხვაგვარად ჩანდა. ალბათ, ჩვენ უფრო მეტი საგოლე მომენტი "დავინახეთ" რუსების კართან, ვიდრე თავად ჩვენმა სტუმრებმა, ალბათ, ჩვენ უფრო დიდი წარმოდგენა გვაქვს ჩვენს გუნდზე, ვიდრე რუსებს, მაგრამ ერთის თქმა კი დანამდვილებით შეგვიძლია: გუშინდელ მატჩში ჩვენმა ნაკრებმა გამართული, კარგი ფეხბურთი, უდიდესი თავდადება, და რაც მთავარია, შედეგი – დადებითი შედეგი აჩვენა.

ივო შუშაკი, მან ხომ სულ რაღაც ერთი თვის წინათ ჩაიბარა საქართველოს ნაკრები. გუშინდელი მატჩისათვის მოსამზადებლად კი მხოლოდ სამი დღე ჰქონდა. მატჩის შემდეგ პრესკონფერენციაზე კომპანია **OPT**-ს კომენტატორთან, ვიქტორ გუსევთან მომიხდა შეხვედრა. იცით, რა მითხრა მან? - "ვინ არის ეს შუშაკი, გენიოსია? თუ თქვენ ხართ ესეთი უცნაურები, მარტო ჩვენთან გინდათ გამარჯვებაო". არ ვიცი, გენიოსია თუ არა შუშაკი, თუმცა... რა მნიშვნელობა აქვს. მთავარი ის არის, რომ საქართველოს ნაკრების მწვრთნელი უმაღლესი დონის საფეხბურთო სპეციალისტია. ტყუილია, რომ არ გვყავს კარგი ფეხბურთელები! არ არის მართალი, რომ მათ "ჯიგარი" არ აქვთ! გაიხსენეთ ზურაბ ხიზანიშვილის თამაში! გაიხსენეთ მალხაზ ასათიანი! დემეტრაძე, კალაძე, კვირკველია... ალბათ, სწორედ ეს არის შუშაკის დამსახურება - ფეხბურთელებმა თავიანთი შესაძლებლობების გამოვლენა მოახერხეს.

აპლოდისმენტები საქართველოს ნაკრებს!

გაიხსენეთ, უკანასკნელად როდის უკრავდით ტაშს საქართველოს ნაკრებს? გახსოვთ, როდის გავიმარჯვეთ ბოლოს? არა, ასეთი ხანმოკლე არ არის ჩვენი მეხსიერება – უკანასკნელად ეს ერთი წლის წინათ მოხდა...

აზრი არ აქვს ჩემი პირადი ემოციების გადმოცემას, გუშინდელი მატჩის შემდეგ ეს თითოეულმა ჩვენთაგანმა "საკუთარ ზურგზე" გამოსცადა. რაში გჭირდებათ ჩემი მოყოლა მაშინ, როდესაც გუშინ ღამე ჩემზე მეტად ზეიმობდით, ქეიფობდით, მე ხომ მაგ დროს ამ სტატიას ვწერდი...

მსაჯის საფინალო სასტვენის შემდეგ "ლოკომოტივის" სტადიონის საპრესკონფერენციო დარბაზს მივადექით, თუმცა, დაცვის სამსახურმა დაახლოებით ნახევარი საათით შეგვაყოვნა – ჯერ მთავრობის წევრები უნდა გამოსულიყვნენ ლოჟიდან. დაცვას მძიმე ჯაფა დაადგა: ერთი სული გვაქვს, როდის ვნახავთ და ტაშს დავუკრავთ შუშაკს, ჩვენი რუსი კოლეგები კი მოითხოვენ, რომ იქნებ გაზაევის თვალებში ჩახედვა მოახერხონ. მაგრამ რა შუაშია აქ დაცვა, მათ ხომ უბრძანეს...

როგორც იქნა, გამოჩნდა შუშაკი, ტაში! მასთან ერთად, როგორც იქნა, ჩვენც მოვახერხეთ დარბაზში შეღწევა და პრესკონფერენციაც დაიწყო. ჩვენ ისევ ტაშს ვუკრავთ, შუშაკი კი სიგარეტს აბოლებს და ქართულ ენაზე მადლობას გვიხდის.

"არ ვიცი, როგორ გამოვხატო ჩემი სიხარული. ეს გამარჯვება ჩემი ბიჭების და იმ გულშემატკივრების დამსახურებაა, რომლებიც ნამდვილი მეთორმეტე მოთამაშე იყვნენ ჩვენთვის, დიდი მადლობა მათ. თავიდანვე დარწმუნებული ვიყავი, რომ ჩემი ფეხბურთელები ამ მატჩში ბოლომდე დაიხარჯებოდნენ, თუმცა, არ ვიყავი დარწმუნებული გამარჯვებაში. მაგრამ როდესაც დაიწყო მატჩი და დავინახე, თუ როგორ თამაშობდნენ ბიჭები, მივხვდი, რომ გამარჯვება რეალური იყო. უნდა ვაღიარო, რომ ეს გამარჯვება ერთ-ერთი უდიდესია ჩემს ცხოვრებაში. ფეხბურთელებმა დაამტკიცეს, რომ მათ იციან ფეხბურთის თამაში და, ამასთანავე, გამარჯვების სურვილი, აქვთ. მათ დაანახეს საქართველოს, რომ გული და სული აქვთ. ეს გამარჯვება არა მარტო გუნდს, არამედ მთელ ერს სჭირდებოდა," - განაცხადა შუშაკმა და კვლავ გაისმა მხურვალე აპლოდისმენეტები.

შემდეგ კი საქმეში ქართველი და რუსი ჟურნალისტები ჩაერთვნენ და შუშაკს კითხვები მიაყარეს.

- რა იყო დღევანდელი გამარჯვების მთავარი საწინდარი, რომელი კომპონენტი იყო გადამწყვეტი?

- მოწინააღმდეგის შესახებ ამომწურავი ინფორმაცია გვქონდა. ვიცოდით, რომ ისინი ერთი თავდამსხმელით ითამაშებდნენ, თუმცა, თამაში მოწინააღმდეგის ტაქტიკაზე არ აგვიწყვია. მატჩის მსვლელობისას მხოლოდ და მხოლოდ დაცვის ხაზში შევიტანეთ მცირე კორექტივები. სწორი იყო, რომ სამი მცველით ვითამაშეთ. მეორე ტაიმში რუსებმა კიდევ სამი თავდამსხმელი გამოიყვანეს და ჩვენ კონტრშეტევებზე თამაშის კარგი შანსები მოგვეცა. ჩემმა ბიჭებმა მთელი 90 წუთის მანძილზე სტაბილურად ითამაშეს და არც ერთი წუთით არ მოდუნებულან, მე მათით კმაყოფილი ვარ.

- ძირითად შემადგენლობაში თქვენ ასათიანი დააყენეთ. ამ ფეხბურთელს მოსკოვის ლოკომოტივის შემადგენლობაში, ჯამში 30 წუთი აქვს ნათამაშები.

- ასათიანს მე უკეთ ვიცნობ, ვიდრე მოსკოვის "ლოკომოტივის" მწვრთნელი. მგონი, შეცდომა არ დამიშვია, ძირითად შემადგენლობაში რომ დავაყენე.

- რა ხდება შოთა არველაძესთან დაკავშირებით, რატომ არ იყო ის შემადგენლობაში?

- ახლა არ არის ამ თემაზე საუბრის დრო, თუმცა, გეტყვით, რომ დღეს დილით, გუნდის შეკრებაზე არველაძე არ გამოცხადდა. ეს ფეხბურთელი ნაკრების 18-კაციან შემადგენლობაში შევიყვანე, თუმცა, პირველივე წუთიდან მოედანზე მის გამოყვანას არ ვგეგმავდი. არ ვიცი, რატომ არ გამოცხადდა.

- ფიქრობთ, რომ ევროპის ჩემპიონატზე გასვლის შანსი კიდევ გაქვთ?

- ჩვენი ამჟამინდელი სატურნირო მდგომარეობა შემდეგ ეტაპზე გასვლაზე ფიქრის საშუალებას არ გვაძლევს. ჩვენი მიზანი ამ კონკრეტული მატჩის მოგება იყო. სწორედ ეს გამარჯვება იქნება ათვლის წერტილი. შემდეგ შეხვედრებში თავს არ დავზოგავთ და მაქსიმალური შედეგებისათვის ვიბრძოლებთ, თუმცა წინასწარ რაიმეს თქმა შეუძლებელია, ღმერთმა იცის.

- ამ მატჩში დისკვალიფიცირებული კობიაშვილი და რეხვიაშვილი გაკლდათ, ათამაშებთ მათ შემდეგ შეხვედრებში?

- ნაკრების კარი ყველასათვის ღიაა. კობიაშვილი და რეხვიაშვილი მაღალი დონის ფეხბურთელები არიან და საქართველოს ნაკრებს ისინი სჭირდება. კონკრეტულ თამაშებში ის ფეხბურთელები იქნებიან მოწვეული, ვინც იმ მომენტისათვის იქნებიან საუკეთესოები. საქართველოს ნაკრებში ადგილი არავის აქვს ნაყიდი, აქ მხოლოდ საუკეთესოები ითამაშებენ.

- მოგილოცავთ თუ არა გამარჯვება ვალერი გაზაევმა?

- ეს ბედნიერება არ მქონია, მატჩის შემდეგ გაზაევს არ შევხვედრივარ.

დარბაზში კვლავ გაისმა ტაში და ოვაციები და პრესკონფერენცია ამით დასრულდა.

სად იყო გაზაევი?

ალბათ, დაგებადათ კითხვა, თუ სად იყო ამ დროს რუსეთის ნაკრების თავკაცი. პრესკონფერენციაზე ის არ გამოცხადებულა. ცხადია, მისი არყოფნით ყველანი დავინტერესდით. სფფ-ს პრესატაშეს, მამუკა კვარაცხელიას თქმით, მისი მცდელობების მიუხედავად, გაზაევმა პრესასთან შეხვედრას თავი აარიდა და სასწრაფოდ გაუჩინარდა.

მახსოვს, ბაზელში, როდესაც საქართველოს ნაკრებმა შვეიცარიელებთან 1:4 წააგო, ალექსანდრე ჩივაძე მატჩის შემდეგ პრესკონფერენციაზე არ დარჩა. საქართველოს ნაკრების მაშინდელი თავკაცი ასევე მოიქცა ერთი თვის წინათ, ირლანდიასთან მატჩის შემდეგ. უკანასკნელ ხანს, ძირითადად მოწინააღმდეგე გუნდების გამარჯვებული მწვრთნელების მოსმენა გვიწევდა. გუშინ ყველაფერი პირიქით მოხდა: საქართველოს ნაკრების თავკაცი დიდი სიამოვნებით იღებდა მილოცვებს, ხოლო მოწინააღმდეგე გუნდის, რუსეთის ნაკრების მწვრთნელი, ვალერი გაზაევი სადღაც გვემალებოდა... ალბათ, ასეც უნდა ყოფილიყო, ჩვენ ხომ გავიმარჯვეთ!

სატურნირო მდგომარეობა მე-10 ჯგუფში

შვეიცარია	8
რუსეთი	6
ალბანეთი	5
ირლანდია	4
საქართველო	**4**

ივო შუშაკი

ვალერი გაზაევი

ვაკის პარკში

თავისუფლების მოედანზე

ალპინიზმი

მფრინავი კარვები და ქირვეული ევერესტი

ბიგა გურასაშვილი

ჩრდილოეთიდან ევერესტი პირველად 1960 წლის 25 მაისს დალაშქრეს. პირველამსვლელებად ჩინელებისა და ტიბეტელებისგან შემდგარი ერთობლივი ექსპედიციაა მიჩნეული. მიჩნეული იმიტომ, რომ ერთნი ამ ექსპედიციის წარმატებას ეჭვით უყურებენ. ეჭვის საბაბად კი მწვერვალზე გადაღებული ფოტოების არარსებობაა. ასეა თუ ისე, 43 წლის წინათ მათ მიერ გაკვალული მარშრუტი დღეს კლასიკურად იწოდება. მას შემდეგ ევერესტი ჩრდილოეთიდან, ანუ კლასიკური მარშრუტით, არაერთმა ექსპედიციამ დალაშქრა. მათ შორის ქართველებმაც. თუმცა, ორივე მხრიდან (ჩრდილოეთიდან და სამხრეთიდან) ქართველთაგან აქამდე არავინ ასულა. სავსებით შესაძლებელია, ბიძინა გუჯაბიძემ ეს დანაკლისიც აგვინაზღაუროს. წარმატების შემთხვევაში გუჯაბიძე გახდება პირველი ქართველი მთამსვლელი, რომელსაც ევერესტი ორივე მხრიდან ექნება დაპყრობილი.
გუჯაბიძე ამჟამად ევერესტს რუსების 12-კაციან ექსპედიციასთან ერთად მისდგომია. საბოლოო იერიშამდე საიერიშო ბანაკების მოწყობითაა დაკავებული. ვაგრძელებთ ექსპედიციის ხელმძღვანელის ალექსანდრ აბრამოვის დღიურების სერიათა გამოქვეყნებას.

20 აპრილი: ღამით საბაზოში მოთოვა. ნაშუადღევს, 12 საათზე, ჩინეთის ცენტრალური ტელევიზიიდან გვეწვივნენ. ხმა გავრცელდა, თითქოს ორი რუსი მთამსვლელი ნაპრალში ჩაიჩეხა. 6 მეტრის სიღრმის ნაპრალში ჩავარდა ესტონელთა ექსპედიციის წევრიც, თუმცა, არ დაშავებულა. თოვლი აღარაა, სამაგიეროდ ძალიან ცივა. ალბათ, ექსპედიციის სხვა წევრებიც ავად გახდებიან.

21 აპრილი: საბაზო ბანაკში ჯდომას ისევ მაღლა, მთებში ასვლა ჯობს. დღეს ესტონელებს შევხვდით და ჩინური ლუდი ვსვით, ესტონურ "ვობლასაც" გავუსინჯეთ გემო. დილიდან საშინელი ამინდია. საბაზო ბანაკში ქარიშხალია. იმაზე ვფიქრობთ, როგორმე კარვები არ გაფრინდეს. საღამოსთვის ქარბუქი მინელდა. გამოჩნდა ევერესტიც. "ეიშენ ტრეკინგი" (ექსპედიციათა მომსახურე ერთ-ერთი ფირმა. - რედ.) 23 რიცხვისთვის ჟანგბადის ბალონებს ამოტანას გვპირდება.

22 აპრილი: გადავწყვიტეთ, ვიბანაოთ. სააბაზანო კარავიც მოვაწყვეთ. თუმცა, მხოლოდ სერგეი ლარინმა, სერგეი კაიმაჩნიკოვმა და გუჯაბიძემ იბანავეს. დანარჩენებმა გადაწყვიტეს, უკეთეს ამინდს დალოდებოდნენ. ტიბეტელები საერთოდ არ ბანაობენ, არც თმას ივარცხნიან.

24 აპრილს საშუალედო ბანაკისკენ გავემართებით, იქიდან - 7000 და 7500 მეტრზე ბანაკებში. ძალიან გვინდა, ბანაკი 7900 მეტრზეც მოვაწყოთ, თანაც, 1 მაისამდე მოვასწროთ. ამ შემთხვევაში წარმატება, პრაქტიკულად, გარანტირებული გვექნება.

23 აპრილი: ვაშა! 48 ბალონი ჟანგბადი მოგვიტანეს. დღეს დასვენების ბოლო დღე გვაქვს. თბილოდა, მზე ანათებდა. ხვალ, დილის 9 საათზე, საშუალედო ბანაკისკენ მივდივართ.

24 აპრილი: საბაზოდან საშუალედო ბანაკამდე მანძილი ერთ დღეში გმირულად გავიარეთ. ეს არის 1300 მეტრის ვარდნილობები და 20 კილომეტრზე გადაჭიმული მანძილი. აღმა-დაღმა სიარულს მდგომარეობიდან გამოვყავართ. გგონია, აი, უკვე ბანაკთან ხარ, რომ კიდევ ერთ ქვიან მინდორს ხედავ. როგორც შევიტყვეთ, ზევით ამინდი გაუარესდა. ძლიერი ქარი კარვებს ფლეთს. ცარიელი კარვები უმისამართოდ მიფრინავს. გეგმა ასეთი გვაქვს: ავიდეთ 7000 მეტრზე, შემდეგ - 7500 მეტრზე და, თუ გაგვიმართლა, ღამე 7900 მეტრზე გავათენოთ. მაგრამ ასეთ ამინდში ამის გაკეთება ნაკლებ რეალურად გვეჩვენება.

25 აპრილი: ღამით ძალზე ციოდა. ჩვენსა და შერპებს შორის 19 აპრილს გაფუჭებული ურთიერთობის გამო გადავწყვიტეთ, გაუგებრობისთვის ბოლო მოგვეღო (ექსპედიციის წევრები შერპთა მუშაობით უკმაყოფილონი იყვნენ, რადგან მათ მითითებებს უგერგილოდ, ან საერთოდ არ ასრულებდნენ. შერპებს კი, მოგეხსენებათ, ბარგის თრევა ევალებათ. - რედ.). შერპებს ვუთხარით, რომ პრემიებს აღარ მიიღებდნენ (პრემიალური თანხა დაახლოებით 100 ათასია), ამიტომ გუდა-ნაბადი აეკრათ და ნეპალში წასულიყვნენ. ეს იმას ნიშნავს, რომ მათთვის სეზონი დასრულებულია. მუქარამ გაჭრა. ხვალ ისინი უნაგირზე და უფრო ზევით ასვლასა და მუშაობას აპირებენ.

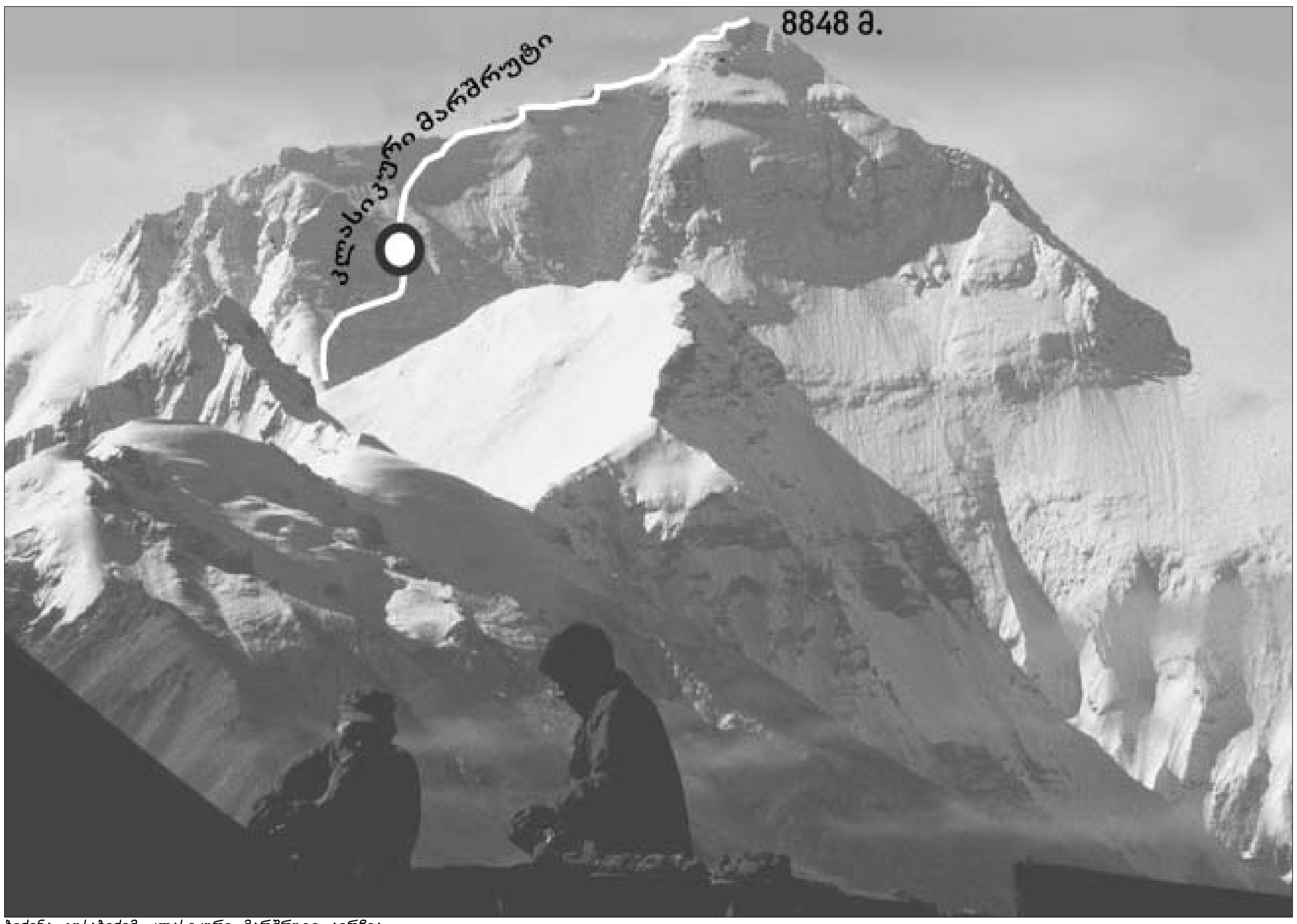

ბიძინა გუჯაბიძემ კლასიკური მარშრუტი აირჩია

26 აპრილი: დღეს ოთხი ჩვენიანი - ბიძინა გუჯაბიძე, სერგეი კაიმაჩნიკოვი, იგორ ცარევი, ვლადიმირ პუშკარევი და სამი სასიმაღლო შერპი ჩრდილო უნაგირზე გავიდნენ. ღამესაც იქ გაათევენ. ხვალ, გეგმის მიხედვით, კარავი 7500 მეტრზე უნდა დადგან. ხვალვე უნაგირზე (7000 მ.) მეორე ოთხეულიც (აბრამოვი, სერგეი ლარინი, სლავა პაშკოვი და ალექსანდრ სერგეევი) უნდა ავიდეს. ეს ყველაფერი იმისთვის კეთდება, რომ 30 აპრილისთვის 7900 მეტრზე ღამის გასათევი ბანაკი გვქონდეს.

სადილის შემდეგ ამინდი მკვეთრად გაუარესდა. საშუალედო ბანაკში მინუს 15 გრადუსია; თოვს, ქარი უბერავს. ტუალეტის კარავი, ნაგვიანად, სადღაც გაფრინდა.

27 აპრილი: რადიოკავშირით შევიტყვეთ, რომ ზევით ყველაფერი კარგადაა. პირველმა ოთხეულმა ბანაკი 7500 მეტრზე გაშალა. მეორე ოთხეული კი უნაგირზეა.

28 აპრილი: დილის 8 საათი. კავშირი აბრამოვთან, უნაგირზე და ბანაკში, გუჯაბიძესთან. "დილა მშვიდობისა. თავს როგორ გრძნობთ? რა გეგმები გაქვთ?" პასუხი: "7500 მეტრზე საზიზღარი ამინდია. კარვიდან თავს ვერ ვყოფთ". - "მაშინ ერთ საათში შეგეხმიანებით".

(ამასობაში უნაგირზე სასიმაღლო შერპებთან კავშირისას ირკვევა, რომ ეს უკანასკნელნი დაშვებას აპირებენ. - რედ.)

9 საათი. კავშირი აბრამოვთან და გუჯაბიძესთან.

აბრამოვი: "ცუდი ამინდია. შერპებს ვერ ვაკავებთ. ქვევით მოემართებიან. 7900 მეტრზე ბანაკის გაშლაზე კატეგორიულ უარს ამბობენ".

ბიძინა: "თუ ასეა, მაშინ ჩვენც დავეშვებით. უნაგირს ზევით ქარბუქია. რამდენიმე მთამსვლელმა 7500 მეტრზე მაღლა ასვლა სცადა. მათი ბედი ჯერაც გაურკვეველია".

თბილისის ილია ჭავჭავაძის სახელობის ენისა და კულტურის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ფილოსოფიისა და სოციალურ მეცნიერებათა ფაკულტეტი

ა ც ხ ა დ ე ბ ს

სტუდენტთა მიღებას 2003-2004 სასწავლო წლისათვის.
ფაკულტეტზე მომავალი სტუდენტების მიღების პროცესი დასრულდება 2003 წლის 10 ივნისს.
ფაკულტეტზე ჩარიცხულ სტუდენტთა სია გამოქვეყნდება არა უგვიანეს ა.წ. 15 ივნისისა.
საბუთების მიღება 2003-2004 სასწავლო წლისათვის დამთავრდება ა.წ. 15 მაისს.
მიღების წესები იხილეთ www. dphss.org ან მიაკითხეთ ინფორმაციისათვის ფილოსოფიის და სოციალურ მეცნიერებათა ფაკულტეტის სამდივნოს.
მისამართი: თბილისი, ჭავჭავაძის 45, II სართული. ტელ. 223742

ქართულ ლიგაში გაწევრიანების მსურველებს გთხოვთ დაგვიკავშირდეთ შემდეგ ტელეფონებზე: 91-07-23; 91-07-45; ან მობრძანდეთ შემდეგ მისამართზე: წერეთლის გამზირი 118 (ყოფილი "კოსმოსი"-ს შენობა) ყოველდღე 9^{00}-დან 20^{00}-მდე.
"ქართული ლიგა" (საქართველოს ომის ვეტერანთა სამოქალაქო კავშირი)

თბილისის ეკონომიკურ ურთიერთობათა სახელმწიფო ინსტიტუტი აცხადებს კონკურსს რექტორის თანამდებობის ახალი ვადით დასაკავებლად

არჩევნებში მონაწილეობის მსურველთა განცხადებები, სათანადო საბუთებით, საორგანიზაციო კომიტეტის მიერ მიიღება კონკურსის გამოცხადებიდან ორი კვირის განმავლობაში. დამატებითი ინფორმაციისთვის მიმართეთ საორგანიზაციო კომიტეტს მისამართზე:

თბილისი, ქეთევან წამებულის ქ. 55.
ტელეფონი: 94 31 60

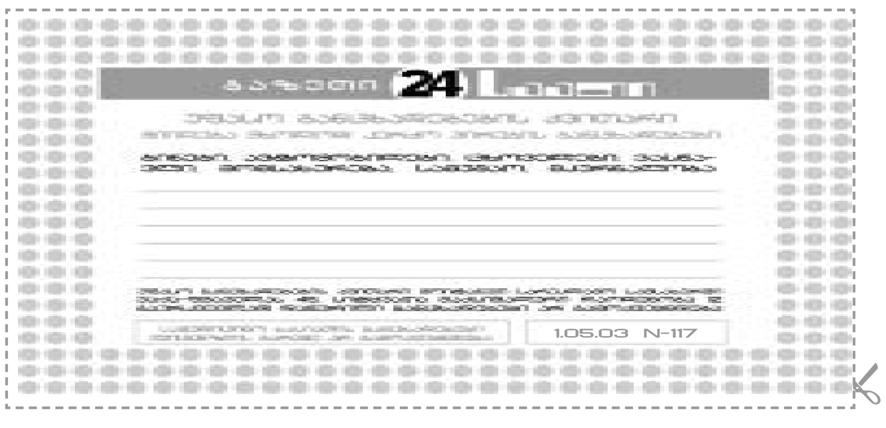

განათლების სამინისტროს საინფორმაციო ტექნოლოგიების ცენტრი „მზიური"
გთავაზობთ:
კომპიუტერის შემსწავლელ კურსს თემებით:
- კლავიატურაზე ბეჭდვის ათთითიანი მეთოდი,
- საქმიანი დოკუმენტაციის წარმოება – MS Word,
- აღრიცხვა-საბუღალტრო-ეკონომიკური ამოცანები – MS Excel,
- ლოკალური ქსელი,ინტერნეტი,ელ-ფოსტა,
- ოპერაციული სისტემა Windows.

ცენტრში მოქმედებს სხვა კურსებიც.
მისამართი: ი. ჭავჭავაძის №25 ტელ:29-48-61

აფიშა

საკონცერტო დარბაზები

რიყე
"მელოდია არტის" ორგანიზებული კონცერტი ცნობილი ქართველი მომღერლების შესრულებით, ღია ცის ქვეშ
დას: 22:00 სთ

თეატრები

თავისუფალი თეატრი
"ჯინსების თაობა (დაგვიანებული რექვიემი)", რეჟ. დათო დოიაშვილი
დას: 19:00 სთ; ფასი 3,7,10 ლარი

თეატრალური სარდაფი
"ბალზამინოის ქორწინება"
დას: 20:00 სთ; ფასი 5 ლარი

საგამოფენო დარბაზები

„ქარვასლა"
გიორგი რევაზიშვილის ნამუშევრების პერსონალური გამოფენა

ეროვნული გალერეა
გივი თოიძის ნამუშევრების პერსონალური გამოფენა

კინოთეატრები

„ამირანი"
"ფრიდა"
დას: 14:30; 22:00 სთ; ფასი 5-7 ლარი
"აგენტი ჯონი ინგლისში"
დას: 16:00; 18:00; 20;00 სთ; ფასი 6-8 ლარი

„რუსთაველი"
"ძალიან მაგარი ქალი"
დას: 15:00 სთ; ფასი 5 ლარი
"დეარ დევილი"
დას: 17:00; 21:30 სთ; ფასი 7,9 ლარი
"სახიფათო ადამიანის აღსარება"
დას: 19:00 სთ; ფასი 7 ლარი

„ელისო"
"სახიფათო ადამიანის აღსარება"
დას: 15:00 სთ; ფასი 5 ლარი
"ძალიან მაგარი ქალი"
დას: 17:00; 21:00 სთ; ფასი 5,7 ლარი
"დეარ დევილი"
დას: 19:00 სთ; ფასი 7 ლარი

ბინები

იყიდება

იყიდება ერთი ოთახი აღმაშენებლის 82-ში იტალიურ ეზოში I სართულზე, გამოდგება საოფისედ. ფასი: 5600$. ტელ: 34-06-65, 34-85-40, 899 266 221.

იყიდება 3-სართულიანი კერძო სახლი მცხეთაში, ფიქრის გორაზე - შიო მღვიმელის ქ. 4 ; 600 კვ. მ. მიწის ნაკვეთით. არის ბუნებრივი აირი, ტელეფონი თბილისის ნომრით, საცურაო აუზი და ავტოფარეხი ორი ავტომობილისათვის. სახლი აშენებულია 1992 წელს. დარეკეთ ტელეფონზე: ტელ: 94-12-12, იკითხეთ ლია.

იყიდება 2,5-იანი გარემონტებული სუფთა ბინა, რკინის კარით, პარკეტით, ბუნებრივი აირით, ორი აივნით, სათავსოებით, ორი სარდაფით, ავტოფარეხის ადგილით. ორხევი, მუხაძის 6/6, I სადარბაზო, III სართ. N7. ტელ: 76-87-48, 893 32-28-12, 893 20-75-91.

იყიდება 2,5-ოთახიანი, არასტანდარტული სუფთა ბინა მე-6 სართულზე. 40 კვ.მ. მიშენებით ქვედა ბახტრიონზე, N22-ში. ფასი 24 000. ტელ: 38-32-50

იყიდება ან ქირავდება 5-ოთახიანი ბინა მაღალ ბელეტაჟზე კეკელიძის №25-ში. ბინის საერთო ფართი 160 კვ.მ. ავტონომიური გათბობის სისტემით, ბარით, სარდაფით და ავტოფარეხით. გაქირავების ფასი 380 $, გაყიდვის ფასი 50 000 $. 23 40 68, 8(93) 32 32 74

იყიდება 3-ოთახიანი გარემონტებული კუთხის ნათელი ბინა კაპიტალურ ავტოფარეხთან ერთად. წერეთლის გამზირზე (გამოფენის პირდაპირ) 7(8). ფასი 22 000$. ტელ: 33-25-20.

იყიდება დოლიძის ქუჩაზე 5-ოთახიანი ნათელი ბინა 2(8) დარჩენილია კოსმეტიკური სამუშაო, ორი აივნით, დიდი სათავსით, მანქანის სადგომით. ფასი: 32 000$. ტელ: 23-11-38

იყიდება ჩეხური პროექტის 3-ოთახიანი ბინა რჩეულიშვილის ქუჩაზე, კაპიტალური სარდაფით, ავტოფარეხით, ტელეფონით, კონდიციონერით, წყლის გამაცხელებლით. ფასი 24 000$. ტელ 29-17-53, 899 548425

იყიდება 1500 კვ.მ. ხეხილიანი სააგარაკე მიწის ნაკვეთი. შემოღობილი. არის სარწყავი წყალი, დენი, კარგი გზა, სახლის ფუნდამენტი. თბილისიდან 20 კმ-ში გომბორის გადასახვევამდე. ფასი შეთანხმებით. ტელ: 23-11-38

იყიდება!
სასწრაფოდ, ოროთახიანი (გადაკეთებული 4-ად) არასტანდარტული მაღალჭერიანი (3.10მ) კუთხის ბინა 9(9) საბურთალოზე, ს. ზაქარიაძის ქუჩაზე (მ. "გოცირიძე"). საერთო ფართი135 კვ.მ. 3 აივნით, 2 ტუალეტით, 2 სათავსოთი, სარდაფით, ტელეფონით, ბ/ა. ფასი შეთანხმებით.
ტელ: 39-53-41 69-94-27 ბელა.

იყიდება 3-ოთახიანი არასტანდარტული, მაღალჭერიანი კუთხის ბინა ბუნებრივი აირით, გოგირდის წყლით, რკინის კარით, მუხის პარკეტით, ორმხრივი მიშენების პერსპექტივით, კეთილმოწყობილი სარდაფით, ავტომობილის გასაჩერებელი ადგილით "რუსთავი 2"- ის უკან. ფასი: 30 000$. ტელ: 39-30-54.

იყიდება ჩეხური პროექტის 3-ოთახიანი ბინა რჩეულიშვილის ქუჩაზე, კაპიტალური სარდაფით, ავტოფარეხით, ტელეფონით, კონდიციონერით, წყლის გამაცხელებლით. ფასი 24 000$. 29 17 53, 8(99) 54 84 25

განვადებით შევიძენ 2 ან 3 ოთახიან ბინას 3 000 დოლარის წინასწარ გადახდით. ტელ: 77-73-54, 77-75-73 კახა.

იყიდება 1-ოთახიანი ბინა ვაჟა-ფშაველას VII-კვარტალში, ფასი შეთანხმებით. 23-56-40; 899 900523

საშუამავლო ფირმა "კახი 98" დაგეხმარებათ ბინების ყიდვა, გაყიდვა, გაქირავება, დაგირავებაში. ტელ: 23-70-91, 877 710590.

საშუამავლო ფირმა "კახი 98" ისესხებს და გაასესხებს თანხებს 5%-ში, იპოთეკის წესით. ტელ: 23-70-91, 877 710590.

მიწის ნაკვეთი

იყიდება ფეშენებელური აგარაკი კოჯორში, შიგა კანალიზაციით, ყველა კომუნიკაციით და აუზით. 32-64-28, 899 920977

ბინები

ქირა, გირაო

ქირავდება!
სახლი აღმაშენებლის გამზ. N151 (24-ე სკოლასთან); ევრორემონტით. საერთო ფართი 200 კვ.მ. 6 ოთახი, 2 სველი წერტილით, ტელეფონით, გათბობით, ცხელი წყლით. 2 შესასვლელით. II სართული. გამოდგება საოფისედ. ტელ: 37-28-77; 93-16-11; 899 539097

ქირავდება 4-ოთახიანი ახალი ბინა მეტრო დელისთან, ზაქარიაძის ქ.8-ში ("პარლამენტის სახლში") მდებარე ახლადაშენებული სახლის მე-10 სართულზე, კარგი რემონტით, საერთო ფართი 160 კვ.მ. 3 საძინებლით, 3 სველი წერტილით, წყლით, გაზით. 4 აივნით. ბინა ცარიელია, გამოდგება საოფისედაც. ფასი შეთანხმებით. ტელ. 39.74.56 მამუკა.

გირავდება 3-ოთახიანი, ყველანაირად კეთილმოწყობილი ბინა ავეჯით, საბურთალოს ცენტრში. ფასი: 13000. ტელ: 877 766862, 877 710590.

ქირავდება 16 კვ.მ. ფართობი კომერციული საქმიანობისათვის პეკინზე. ფასი 350. 8(99) 19 44 33

მანქანები

იყიდება მერსედესი 123-200 D 1983 წლის გამოშვება დიზელზე, კარგ მდგომარეობაში. ფასი: 1900. 877 730866

იყიდება !
ა/მ AUDI 90 Coupe GT. 1988 სპორტული, ოქროსფერი, ძრავი 2,3 ხუთცილინდრიანი, ტყავის სალონი, გიდრავლიკა, ლუქი. კარგ მდგომარეობაში. საწყისი ფასი 1500$ ტელ: 899 16 28 68

იყიდება ვაზ-21011 1987 წლის გამოშვება. ფასი 700 ტ. 92-28-66, 63-57-54.

სწავლება

ლონდონში სტაჟირებული სპეციალისტი გთავაზობთ მხატვრულ ლიტერატურას, სამეცნიერო და სხვა სახის ნაშრომების მაღალი ხარისხის თარგმანებს. ქართულ-ინგლისურ, ინგლისურ-ქართულ, რუსულ-ინგლისურ ენებზე. ტელ: 96-64-12, 95-2034, 893 219442

ვასწავლი ფრანგულს, იტალიურს. ტელ: 38-15-97.

კომპანია "InterCor .comServis" გთავაზობთ შემდეგი სახის კომპიუტერულ მომსახურებას:
ინსტალაცია/მოწყობილობების გაუქმება, კომპიუტერის კონფიგურაცია კლიენტის მოთხოვნის შესაბამისად, სისტემის ოპტიმიზაცია, ინტერნეტში ჩართვა, ადგილობრივი ქსელების დაყენება და მომსახურება, მათი მუშაობის უზრუნველყოფა, ინდივიდუალური პროგრამების შედგენა. ყველა სამუშაო ჩატარდება ადგილზე, ელექტროენერგიის მიწოდების შეწყვეტის შემთხვევაშიც.
ტელ: 92 17 74, 98 22 87, 92 02 49

შევასწავლი გერმანულ ენას. 32 03 71, 8(99) 29 88 05

სხვადასხვა

სარეკლამო სააგენტო სამუშაოდ იწვევს თანამშრომლებს. ცნობებისათვის დარეკეთ: 55 21 02, 55 21 03

ვამზადებთ უმაღლესი ხარისხის მასიურ ავეჯს, კარ-ფანჯრებს და კიბეებს, ჯიქიას N8; 8(93) 319707 - რამაზი

იყიდება პრესტიჟული, მასიური ხის იტალიური საძინებელი. 96 32 07

გთავაზობთ უნიკალურ **ფრანგულ კოსმეტიკას**, რომელიც შესანიშნავია აგრეთვე მოზარდებისთვისაც.
საგაზაფხულო ფასდაკლება.
ჩაწერა წინასწარ
899 551722.

კაზინო "მუმიას" ესაჭიროება კვალიფიციური დილერები. მისამართი მეტროსადგურ "ვარკეთილი"-ის თავზე. ტელ: 899 216566

TV პროგრამა 1 მაისი

რუსთავი - 2

07.00 მუსიკა
07.30 სერიალი „დათვების ქალაქის ზღაპრები"
08.00 დილა მშვიდობისა
09.40 სერიალი „ქალთა ქვეყანა"
10.40 სერიალი „ალფი"
11.10 ხალხის პირისპირ
12.00, 15.00 კურიერი
12.15 სერიალი „დატყვევებული გულები"
13.30 მხ. ფილმი
15.20 მხ. ფილმი
17.05 სერიალი „ქალთა ქვეყანა"
18.00, 21.00, 02.20 კურიერი
18.20 სერიალი „დათვების ქალაქის ზღაპრები"
18.50 სერიალი „მაშველები"
19.50 სერიალი „დატყვევებული გულები"
22.00 ვის უნდა ოცი ათასი?
22.50 ღამის კურიერი
00.05 მხ. ფილმი „გურ:უაზიის მოკრძალებული ხიბლი" რ-ში: ფერნანდო რეი
02.30 კლასიკა

პირველი არხი

07.30 ალიონი
09.45 მულტსერიალი „ტრისტანი და იზოლდა"
10.10 დოკ. სერიალი „მსოფლიოს ქალაქები"
10.25 მხ. ფილმი „მკვდარ ზონაში"
12.00, 15.00, 20.00 მოამბე
12.15 „ქართული მთამსვლელობის ისტორია"
12.40 დოკ.სერიალი „ხელოვნების სცენარები"
13.00 ნაშუადღევს
14.05 ინგლისური ენის გაკვეთილი
14.30 დოკ. სერიალი „მსოფლიოს ბაზრები"
15.15 მხ. ფილმი „ჩემი სისულელის ამბავი"
16.40 ტელესერიალი „ძილის წინ"
17.00 შემეცნებითი ფილმი - მოგზაურობა დედამიწის გარშემო
17.25 თბილისი და თბილისელები
18.00 ვესტნიკი
18.20 დოკ. სერიალი „ლეგენდები მეცნიერების შესახებ"
18.30 ბასტი-ბუბუ
18.50 „ჯანმრთელობა"
19.20 ტელეთამაში „იმღერე რამე"
21.05 ტელესერიალი „ეშმაკუნა"
22.05 საქართველო არის ესე
22.35 ტელესერიალი „ძილის წინ"
23.00 „რა ხდება ?!"
23.55 მხ. ფილმი „ურჩხულთა მეჯლისი"

პირველი სტერეო

08.00 ტოროლა
11.00 განმ. ქართ. მუსათეული
11.45 ფილმი
14.00 ფილმი
16.00 ფილმი „სკარლეტი" 1-ლი ნ. მთ.რ-ში ჯოანა უოლი-კილმერი.
19.00, 20.00, 21.00, 22.00 ინფორმატორი
19.15 ქართული მუსიკა
19.30, 20.15 ვიდეორადიო
20.50 ათი ლექსი
21.15 უცხ. მუსათეული
22.35 მუსიკა
23.00 აბა გამოიცანი მელოდია
00.00 ბრავო „ნარკი" მთ. რ-ში რეი ლიოტა
02.00 ღამურა „გატაცო 60 წუთში"
03.45 პაუზის გარეშე

მეორე არხი

19.00, 22.00 „მოამბე" მეორე არხზე
19.10 მულტფილმი
19.30 სერიალი „რვაფეხა"
20.30 ისტორიანი
21.00 შვიდეული
22.10 ჰიტ. პარადი
22.20 მხ. ფილმი „ტუჩები განვადებით"

იბერია

08.00 ანონსი, აღსავალი
08.05 დიალოგი
10.30 მხ. ფილმი „სიყვარული არ იყიდება"
12.30 დოკ. ფილმი
13.00, 15.00, 17.00, 19.00 ახალი ამბები
13.10, 18.00 დოკ. სერიალი „ექსპედიცია"
15.15 მხ. ფილმი „რექვიემი"
17.20, 17.50, 18.30, 21.55, 23.30 მუსიკა
17.30 დოკ. სერიალი
18.45 ბუნების ფერები
19.30 კონცერტი
21.00 ტელე-სინე-ვიდეო (განმ.)
22.00 დიალოგი
23.45 მხ.ფ. „ფათერაკების მაძიებლები"
00.55 მხ.ფ. „მთვარის შუქის მილი"
01.55 მუსიკა

ევრიკა

10.30 ჩვენ ვსწავლობთ კომპიუტერს, რუსული ენის გაკვეთილი, ინგლისური ენის გაკვეთილი
12.00, 21.30 სალონი
13.30 საბავშვო მუსიკალური კოლაჟი
14.30 დოკ. ფილმი საქართველოზე
15.00, 21.00 ვესტი
18.00 ჩვენ ვსწავლობთ კომპიუტერს, რუსული ენის გაკვეთილი, ინგლისური ენის გაკვეთილი
19.30 „სპორტის სამყარო"
20.30 მულტფილმი
21.00 „ვესტი"
21.30 საგ. სატ. ფილმი „განძის მაძიებელნი"
23.35 ტელესერიალი „ყვავახანა"
23.50 მხ. ფილმი „ვნებათა ლაბირინთი"

მეცხრე არხი

09.30, 14.30, 17.30, 20.30, 00.00 დღის ამბები
09.50, 11.50, 17.50, 18.45, 19.50, 21.50, 23.45 მუსიკა
10.00 სერიალი „ალექს მაკის საიდუმლო სამყარო"
10.25 მულტსერიალი „განანების ზოოპარკი"
11.00 მხ. სერიალი „მოჯადოება"
12.00 მხ. სერიალი „გამანადგურებლები"
12.40 მხ. ფილმი „სისხლიანი დანაშაული"
14.20 „ტელემეტრი"
14.45 „ევროპის სტადიონებზე"
15.05 მხ. ფილმი „სამი ფერი ლურჯი"
16.35 დოკ. ფილმი „ნაციონალური გეოგრაფიული საზოგადოება"
18.00 მხ.სერიალი „ალექს მაკის საიდუმლო სამყარო"
18.25 მულტსერიალი „განანების ზოოპარკი"
19.00 მხ. სერიალი „მოჯადოება"
20.00 „ქართული ფეხბურთი"
21.00 მხ. სერიალი „გამანადგურებლები"
22.00 გადაცემა „აქსისი".
22.25 მხ. ფილმი „წნეხის ქვეშ"
00.20 მხ. სერიალი „თოჯინების ველი"
00.45 მხ. ფილმი „ჯილიანის დაბადების დღეზე"

იმედი

117.00, 00.15 იმედის მელოდიები
18.00, 20.55, 00.10 ახალი ამბების დაიჯესტი
18.05 სერიალი „იუდას ქალი"
19.00, 22.00 ქრონიკა
19.25 სპორტ. პროგრამა „ესტაფეტა"
19.55 ფანების კინო-კლუბი. მხ. ფილმი „ულმობელი მაგია" რ.ქროუ
21.00 მხ. ფილმი „ულმობელი მაგია" (გაგრძელება)
22.45 სერიალი „გაიხსენო ყველაფერი" 1-ლი ს.
23.40 სპორტ. პროგრამა „ესტაფეტა"

აჭარა

08.00, 03.00 საინფორმაციო დაიჯესტი
08.20 დოკუმენტური ფილმი
09.00, 12.00, 16.00 საინფორმაციო გამოშვება
09.15 სათავგადასავლო ფილმი „გავშვთა სამყარო"
10.50 მუსიკა
11.15 დეტექტივი „კონკიაზე ნადირობა" 9 ს.
12.10 კომედია „ურჩხული"
13.50 მელოდრამა „სიცოცხლე და მეტი არაფერი"
16.10, 19.20, 22.20, 00.20 „ნოვოსტი"
16.20 მულტფილმი
17.15 დრამა „უბრალო ისტორია"
19.00, 22.00, 00.00 „დღეს"
19.30 „პირისპირ"
20.25 თრილერი „ყინულოვანი მდუმარება"
22.30 კომედია „ქალბატონები იწვევენ კავალერებს"
23.40 მუსიკა
00.40 საინფორმაციო გამოშვება ინგლისურ ენაზე
00.45 საინფორმაციო გამოშვება გერმანულ ენაზე
00.50 საინფორმაციო გამოშვება ფრანგულ ენაზე
00.55 მხატვრული ფილმი „ზღვის ლომების ჯგუფი"
03.20 დოკუმენტური ფილმი
03.50 მელოდრამა „საბრალო, პატარა, მდიდარი გოგონა" 2 ს.

VII არხი

09.10 მელოდია
09.25 „აჩიკუდა"
09.45 მობილურები
10.10 სპორტული პროგრამა - „ევროპული ფეხბურთი" - ესპანეთის ჩემპიონატის მიმოხილვა - განმეორებით
11.00 მელოდია - მოკლე შეტყობინებები
11.45 საყოფაცხოვრებო ტექნიკა
12.30 „გიორითმი" - .
12.50 აუდიო-ვიდეო-ტელე
13.30 დისნეი და მისი მეგობრები
13.50 კომპიუტერული თამაშები
14.10 კომპიუტერული ტექნიკა
18.20 საყოფაცხოვრებო ტექნიკა
18.55 მოკლედ... უცხოეთი
19.00 „აჩიკუდა"
19.35 კომპიუტერული ტექნიკა
20.20 კომპიუტერული თამაშები
20.30 ღამის კაპრიზი" - თემა: „ „.
21.15 მობილურები
22.05 რაგბი - ზე12 - ოკლენდი-დურბანი
23.45 „კინოკლუბი „ - „ერთადერთი მოწმე". თრილერი.
01.05 აუდიო-ვიდეო-ტელე
01.50 „ბიორითმი" - .

ОРТ

08.00, 10.00, 11.00, 15.00 Новости
08.10 Худ.фильм „Три мушкетера. Подвески королевы"
10.10 Праздничный информационный канал
11.10 „Песня года", ч. 1
14.30 „Фабрика звезд 2"
15.10 Комедия „Муравей Антц"
16.50 Первомайский „Ералаш"
17.20 Худ.фильм „Самая обаятельная и привлекательная"
19.00 Вечерние новости
19.10 „Поле чудес". Праздничный выпуск
20.15 „Кривое зеркало". Е.Петросян представляет
22.00 Время
22.30 „Кривое зеркало" (продолжение)
00.20 Триллер „Незаконное вторжение"
02.25 Комедия „Господин Ошибка"

РТР

07.00 Худ.фильм „Большая семья"
08.45 Мультфильм „Астерикс в Галлии"
09.55 „Фитиль". Избранное
10.25 „Любимые ВИА 70-80-х"
12.25 Худ.фильм „Высота"
14.15 „Кино-истории Глеба Скороходова"
14.25 „В „Городке". Отчет за апрель
15.00, 21.00, 06.00 Вести
15.20 Мелодрама „Вокзал для двоих"
18.05 „Фитиль". Избранное
18.45 „Аншлаг" на Алтае"
21.25 „Аншлаг" на Алтае" (продолжение)
23.10 Юбилейный концерт „А.Пахмутова. Лучшие песни"
02.00 Комедия „Колесо любви"
03.50 Сериал „Твин Пикс"

НТВ

08.00 Фильм-детям „Остров сокровищ", 1 с.
09.00 Сегодня
09.05 Комедия „Волга - Волга"
11.00, 12.00, 13.00, 16.00 Сегодня
11.05 Сериал „Улицы разбитых фонарей"
12.05 Концерт „Десять песен о Москве". Ф.Киркоров, Л.Лещенко, Л.Вайкуле, Л.Зыкина
13.05 „Весь Жванецкий: в греческом зале..."
14.05 Мелодрама „Любить по-русски"
16.05 „Своя игра"
17.00 Сегодня
17.25 „Профессия - репортер". „Быстрее волн"
17.55 Комедия „Не послать ли нам... гонца?"
20.00 „Сегодня" с О.Беловой
20.30 Сериал „Улицы разбитых фонарей"
21.35 Концерт Е.Степаненко
23.55 Детектив „Парк Горького"
02.20 Комедия „Примадонна Мэри"
03.35 „Ночь"

პროგრამები იბეჭდება მედიასთან ურთიერთობის სააგენტო "ინფოზავრის" ნებართვით

თურქეთზე, ბაირამზე, საქართველოზე...

თამარ ხორბალაძე

1920 წლის 23 აპრილი. მსოფლიო ომში დამარცხებულ თურქეთში ათა-თურქის მეთაურობით დაწყებული ეროვნულ-განმათავისუფლებელი მოძრაობა წარმატებით გვირგვინდება და ანკარაში ყალიბდება ახალი მმართველი ორგანო - თურქეთის დიდი ნაციონალური კრება. ამ დღეს და, საერთოდ, ათა-თურქის მოღვაწეობას უკავშირდება თურქეთში დემოკრატიული ცვლილებები, ქვეყნის გამთლიანება, რესპუბლიკის ჩამოყალიბება...
თურქეთის საელჩოს ინიციატივით, თურქეთისთვის ამ, მართლაც, ღირშესანიშნავი თარიღიდან რვა ათეული წლის შემდეგ ქართველ ბავშვებში "გარეული" რამდენიმე ჟურნალისტი თურქეთის გზას ვადგებით, რათა მეზობლებიც გავიცნოთ და მათი სტუმართმოყვარეობით დიდი სიამოვნებით (მაგრამ - არა ბოროტად) ვისარგებლოთ.
23 აპრილს თურქეთში ბაირამია - ანუ დიდი დღესასწაული ბავშვებისთვის. როგორც აგვიხსნეს, ეს ზეიმი ათა-თურქმა აჩუქა პატარებს.

სარფში "გაჭრილ" კარს თურქეთი თითქმის დაუკაკუნებლად გვიხსნის.

პირველი შთაბეჭდილება სულაც არ არის ისეთი, როგორსაც მოველი: მიუხედავად წინაპართა საფლავების ყივილისა, მიუხედავად შენს გენში ჩადებული ისტორიული მეხსიერებისა, მიუხედავად იმისა, რომ სულ ერთი ნაბიჯი გაქვს გადადგმული თბილისელების მიერ ბოლო ხანს "ათვისებული" სარფის სანაპიროდან, მიუხედავად იმისა, რომ "მაგთი" და "ჯეოსელი" თურქულ სარფში ყოველგვარი "როუმინგების" გარეშეც იჭერს, აქ უკვე ნამდვილი თურქეთია. თურქეთი - თავისი მეჩეთებით, ხარისხიანი და ლარივით სწორი, მოასფალტებული გზით, ბოლო ათი წლის მანძილზე საოცრად მომრავლებული ახალი შენობებით და თავად ზღვით, რომელიც, გინდ დაიჯერეთ, გინდ არა, უკვე ნამდვილად არ ჰგავს ჩემსას, სანაპიროც სხვაგვარი აქვს - დიდლოდიანი, საოცრად წყნარიცაა - სიღრმეში შეჭრილი ღუზისმაგვარი ბარიერებით "შეკავებული", უჩვეულოდ გამჭვირვალეა - მოშავო ფსკერით...

ჩვენი "დანიშნულების პუნქტია" რიზე - თურქული პროვინციული ქალაქი.

ჩვენს თანამგზავრებთან - ცეკვის სახელმწიფო ანსამბლ "ჯორჯიას" 29 წევრთან (16 წლამდე მოზარდებთან), მათ ხელმძღვანელთან - გოგი ჩაჩავასთან და მუსიკოსებთან ერთად, თურქულ სასტუმროში დავბინავდით. სასტუმრო ძალზე ჰგავს კომუნისტების დროინდელ "ინტურისტს", ოღონდ თურქული გაფორმებით.

აქვე არიან ქართველი ბავშვები და მათი მასწავლებლები ფოთიდან, ბათუმიდან, გონიოდან, ხელვაჩაურიდან...

საერთოდ, ამ დღეებში თურქეთის სხვადასხვა ქალაქებს (ანტალია, ერზრუმი, ანკარა, იზმირი, სტამბოლი, ტრაპზონი, ართვინი და ა.შ.) 900 ქართველი ბავშვი სტუმრობს მთელი საქართველოდან. ეს თურქების ინიციატივითა და თურქული დაფინანსებით ხდება.

გვხვდებიან თურქი მასპინძლებიც - ბიზნესმენი ფიქრეთ არიფ ოღლი, რომელსაც საქართველოში იმდენი მეგობარი და საქმიანი პარტნიორი ჰყავს, რომ ცოტა ქართულიც უსწავლია, წარმატებული ბიზნესი საქართველოშიც აუწყვია და ჩვენს ხასიათსა და წეს-ჩვეულებებსაც ძალიან კარგად იცნობს; აგრეთვე - ჩვენი კოლეგა, ჟურნალისტი სელარათინ ბაკირი, რომელმაც, როგორც ყველა კარგმა ჟურნალისტმა, იცის რა სჭირდება ყველაზე მეტად უცხო ქვეყანაში ჩასულ ჟურნალისტს და ყოველთვის მზადაა დახმარებისთვის.

გვხვდებიან ქართველი ბავშვების გვარებით "შეიარაღებული" თურქი ბავშვებიც. პროგრამის თანახმად, ქართველ ბავშვებს თურქული ოჯახები, მათი თანატოლები მასპინძლობენ (მსგავსი პროგრამით თურქეთში მსოფლიოს მრავალი ქვეყნიდან ყოველ წელს ჩამოდიან პატარები).

პროგრამის მიზანი, როგორც მასპინძლებმა აგვიხსნეს, ძალიან მარტივი და, უდავოდ, მნიშვნელოვანია - **"ხომ უნდა ვიცნობდეთ ერთმანეთს, მით უმეტეს - მეზობლები?!"**

ჩვენი თანამგზავრი მოზარდებისთვის პროგრამის ასეთი პირობა მოულოდნელია – ენის ბარიერის გამო, შეშფოთებულნიც არიან, ლამისაა იტირონ. თურქი მოზარდები კი გვარებით ეძებენ სტუმარს, ხელს ჰკიდებენ, თავისკენ ექაჩებიან და უღიმიან. თურქეთში უთარჯიმნოდ ჩასულებს, ცოტა არ იყოს და - დაბნეულებს, მშველელად ბათუმის ჯგუფში მყოფი 21 წლის სოფო გვევლინება. თურქული ტელევიზიის ყურება და რამდენიმეთვიანი თურქული კურსები საკმარისია, რომ სოფომ 200-ზე მეტი ბავშვის და მათი მასწავლებლების თარჯიმნობა იკისროს, თანაც - აბსოლუტურად უანგაროდ.

სოფოს დახმარებით თითქმის ყველაფერი გასაგები ხდება და... პირველ დღეს ქართველი ბავშვები - ენის ბარიერის და უცხო ხალხთან ოჯახში მისვლის პერსპექტივით შეშინებულნი, ყურებჩამოყრილნი - მორჩილად მიდიან მასპინძლების სახლებში.

უკვე მეორე დღეს კი შთაბეჭდილებებით დახუნძლულნი მზად არიან ურთიერთობების დამყარების საკუთარი გამოცდილება გაგვიზიარონ:

"სულ მიღიმოდნენ და რაღაცას მელაპარაკებოდნენ თურქულად, მერე ძილი მინდა - მეთქი, ვანიშნე და ცალკე ოთახში გამიშალეს ლოგინი..." - გვიზიარებს ნაკლებად წარმატებულ გამოცდილებას ერთი.

"ჩემმა მასპინძელმა გოგომ ინგლისური იცის და ის უთარგმნის ხოლმე მშობლებს. იმდენი ტკბილეული გამომიტანეს... კომპიუტერზე მათამაშეს..." - ამბობს მეორე.

"ჩემს მეზობლად ერთი ბებია ცხოვრობდა, იმან იცოდა ძველი ქართული და ის დაგვეხმარა..." - გვიხსნის მესამე.

ქრისტიანული მონასტერი თურქეთში

ქართველი და თურქი ბავშვები

რიზეს სანაპირო

"იცით, მასწ, ფეხსაცმელები კარებთან გაგვახდევინეს და სახლში ფეხშიშველი შევედით... სახლის კარებთან იმდენი ფეხსცმელი ეყარა... ვკითხეთ - არ იპარავენ-თქო და არაო!" - გაოცებით აღნიშნავს მეოთხე...

"ჩვენს მასპინძელ ქალებს თავსაფარი არ აფარიათ... ასე გვითხრეს, იმის მიხედვით იფარებენ, ვინ უფრო ღრმად მორწმუნეა, ეს ჩვენი კულტურა არ არის, ირანიდან არის შემოსულიო..." - თურქების ტრადიციების შესახებ გვამცნობს მეხუთე.

"დილით ქალები სამსახურში მიდიან. აქ, თურმე, ქალებიც ისევე მუშაობენ, როგორც კაცები..." - თურქულ წესებზე სტერეოტიპებს ირღვევს მეექვსე.

ამასობაში საკუთარი შთაბეჭდილებებითაც იხუნძლები - ხედავ, როგორ მოუწყვიათ პატარა, მაგრამ სუფთა და ლამაზი ბოტანიკური ბაღი, როგორ მოუვლიათ რიზეს ციხისთვის, როგორ აუგიათ სათამაშოების ასევე პატარა, მაგრამ კოხტა ქალაქი და ცდილობ, აღარ გაიხსენო სულ ასიოდე თუ ორასიოდე კილომეტრით დაშორებული ქართული პროვინციული ქალაქები დანგრეული სახლებითა და გზით, შუშებჩამტვრეული ყოფილი რაიკომის შენობებით, ცენტრში მობალახე ძროხებით, გაუქმებული კინოთეატრებით...

ჟურნალისტური ცნობისმოყვარეობა მოსვენებას არ გაძლევს და უცერემონიოდ ინტერესდები მასპინძლების შემოსავლებით, სწავლის საფასურით, ცხოვრების ფასით...

საკვები და ტანსაცმელი აქ თითქმის იგივე ღირს, რაც საქართველოში.

საშუალო განათლება უფასოა, თუმცა, როგორც საქართველოში, მშობელს აქაც გარკვეული თანხა (ჩვენთან შედარებით, საკმაოდ ძვირი) უჯდება "უფასო სწავლება" - **"500 დოლარამდე ჯიბეში მიაქვთ,"** - გვიხსნიან თურქები.

საქართველოს მსგავსად აქაც არის ფასიანი კოლეჯები. მაგალითად, ჩვენი მასპინძლის ქალიშვილის კოლეჯში სწავლება წელიწადში 2 ათას 500 დოლარი ღირს...

განსაკუთრებით ძვირი ღირს ინგლისური ენის გაკვეთილები - 30 დოლარი ერთი საათი.

ჟურნალისტის ხელფასი პროვინციაში საშუალოდ 500 დოლარია, შედარებით წარმატებულის - 800, რედაქტორატის - 1000 და მეტი.

500 დოლარი აქვს სკოლის მასწავლებელს და სტაჟის მიხედვით ხელფასი ეზრდება.

თუმცა, საკმაოდ დიდია ბინისა და კომუნალური ხარჯები.

საქართველოსთან მოსაზღვრე რეგიონების ეკონომიკური წარმატება მნიშვნელოვნად გახლავთ დაკავშირებული საქართველოსთან გახსნილ საზღვარზე, ამაზე თუნდაც ისიც მოწმობს, რომ თურქულ მაღაზიებში თითქმის ყველგან ახერხებენ ქართულად საუბარს - საჭიროებამ ამ ხალხს ჩვენი ენა შეასწავლა.

თურქული ქართველებმაც იციან: სავაჭროდ ჩასულებმაც და იმათაც, ვისი "შიშითაც" ჩვენს მასპინძელს, თურმე, მანქანის კარები ღია ვერ დაუტოვებია: **"გაჩერდები თუ არა, მანქანაში გიხტებიან..."** - გვიზიარებს გამოცდილებას მასპინძელი თურქულ ტრასაზე გამომდგარი ქართველი ქალების დანახვისას და მერე თავადვე ცვლის საუბრის თემას...

23 აპრილს თურქეთში ბაირამია - ბავშვების ზეიმი.

23 აპრილს რიზეში მზემ გამოანათა და სხვა დღეებისგან განსხვავებით არ უწვიმია.

სადღესასწაულო ცერემონიამ, რომელიც რიზეს სტადიონზე გაიმართა, თავისი პომპეზურობით, დემონსტრაციით, დროშებითა და ნაციონალური ცეკვებით ჩვენი წარსული გაგვახსენა, ოღონდ - თურქულად შეფერილი... იყო ამაში რაღაც ნოსტალგიური, რაღაც სასიამოვნოდ მონატრებული...

ზეიმზე ქართველებმაც იცეკვეს - ფოთიდან, ბათუმიდან, თბილისიდან...

არ გვინდა მიკერძოებაში ჩაგვეთვალოს, მაგრამ საოცრად კარგები იყვნენ ქართველები "ჯორჯიიდან"... ქართულად ცეკვავდნენ, არა "რივერდანსულად", არა ვითომდა ორიგინალურად, არამედ ტრადიციულად.

იყო ამაში რაღაც ძალიან ქართული, სიამაყის მომგვრელი, წელში რომ გაგმართავს და ცრემლს მოგაძალებს...

და რაც კიდევ უფრო მთავარია, ჩვენი არ იყოს, თურქ მაყურებელსაც მოეწონა მოზარდების შესრულებული ცეკვა, განსაკუთრებით - ფარიკაობა...

"შეგიძლია, სამი სიტყვით მითხრა, რა ნახე თურქეთში? რა დაგამახსოვრდება?" - ჰკითხა ანსამბლ "ჯორჯიას" წევრს, ნინოს, ჩვენმა მასპინძელმა ჟურნალისტმა.

პატარა ნინომ პასუხი, ჩვენდა გასაოცრად, ერთ სიტყვაში ჩაატია: - **"ხალხი"!**

"ხომ უნდა ვიცნობდეთ ერთმანეთს?!. თბილისში ჩახვალ და ისევ იტყვი, თურქი - ხარახურა?!" - ვიზიტის დასასრულს მეკითხება ჩემი მასპინძელი ფიქრეთ ეფენდი, მეკითხება მას შემდეგ, რაც მეცამეტე საუკუნეში კლდეში გამოკვეთილი მარიამის სახელობის ქრისტიანული მონასტერი მოვინახულეთ. არაერთქარიშხალგადავლილს, შუა საუკუნეებში ნაწილობრივ დანგრეულს და მეთვრამეტე საუკუნეში ისევ აღდგენილ ტაძარს ჩვენი თურქი მეზობლები დღეს დიდი გულმოდგინებით პატრონობენ. თურქი მასპინძლები ქრისტიანი სტუმრის განსაკუთრებულ პატივისცემას სწორედ ამ, არწივების ქროლვის სიმაღლეზე გამოკიდებული ტაძრის ჩვენებით გამოხატავენ.

უკვე ოთხი წელია, 23 აპრილის ზეიმზე თურქები ცდილობენ ქართველი და თურქი ბავშვების გაცნობას; ცდილობენ, დაგვანახონ, რომ ახლა ოცდამეერთე საუკუნეა და აღარაფერი გვაქვს გასაყოფი სიყვარულის და პატივისცემის, მეგობრობის გარდა... ეპატიჟებიან ქართველ ბავშვებს, მასპინძლობენ საკუთარ ოჯახებში, ასაჩუქრებენ, თავს ევლებიან...

დავინტერესდით და შევიტყვეთ: ამ ოთხი წლის მანძილზე საქართველოდან თურქი ბავშვების მისამართით არც ერთი შემხვედრი ინიციატივა არ წამოსულა...

პარკი - პოპ-კულტურა, ამერიკული ინტერნაციონალი და განტვირთვა

მე მიყვარს ნიუ იორკი

თამარ ბაბუაძე

მდებარეობა: ნიუ იორკი, მანჰეტენი

დიზაინერები: ფრედერიკ ლოუ ოლმსტედი და კალვერ ვო

როგორ და როდის: მშენებლობა დაიწყო 1853 წელს. ქალაქმა 5 მილიონამდე დოლარი დახარჯა 59-ედან 106-ე ქუჩებსა და მეხუთე და მერვე ავენიუებს შორის მოქცეული დაუმუშავებელი მიწის ათვისებაზე;

ფართობი: 843 აკრი, მანჰეტენის მთლიანი ფართობის 6 პროცენტი;

გამწვანება: 9 ათასამდე სასეირნო ბილიკის გასწვრივ 26 ათასი ხე ხარობს;

სტუმარი: ყოველწლიურად 25 მილიონი;

მიმდინარე ბიუჯეტი: 20 მილიონი დოლარი;

ბოლოს ცენტრალური პარკი საერთაშორისო ახალ ამბებში მგონი, თებერვალში მოხვდა. ნუდისტებმა ომი გაშიშვლებით გააპროტესტეს და თეთრად დაფარულ პარკში, ერთ-ერთ შადრევანთან მიწაზე გაწვნენ.

იანვრამდე კი მსოფლიო პრესაში პარკის სახელმა ხელოვანი ცოლ-ქმრის, ჟან-კლოდისა და ხრისტოს წყალობით გაიჟღერა. ეს მაშინ, როდესაც მათ ნიუ იორკის მერისგან მიიღეს თანხმობა, ცენტრალური პარკი ნარინჯისფერი ფარდებით 2005 წლის თებერვლისთვის შეეფუთათ (შეგახსენებთ: ჟან-კლოდი და ხრისტო ის წყვილია, რომლებიც დადიან და ხელოვნების სახელით ფუთავენ ყველაფერს, რაიხსტაგსაც კი).

ეს ორივე ამბავი მაინც შემთხვევითი იყო. თორემ ისე, არსებობს წინასწარ დაგეგმილი და უკვე ტრადიციად ქცეული ღონისძიებები, რომელთა წყალობითაც, პარკი საერთაშორისო ყურადღების ცენტრში წელიწადში რამდენჯერმე ექცევა. ანუ, ჰოლივუდელი ვარსკვლავივით ნიუ იორკელების საამაყო პარკი პრესის ფურცლებიდან არასდროს ჩამოდის. თუმცა, ამაში ახალი არაფერია. გაშენების დღიდან ეს გრანდიოზული სკვერი ხომ ერთგვარ ცნობილ სახეს წარმოადგენს, თანაც გასულიერებულ ცნობილ სახეს, რომელსაც მეოცე საუკუნის დასაწყისში პატივს სცემდნენ, როგორც "რომეო და ჯულიეტას" პირველი ამერიკული კინოეკრანიზაციის (თუმცა, ეს იყო მუნჯი ფილმი, რადგანაც მოქმედება 1908 წელს ხდება) გადასაღებ მოედანს; 60-იან წლებში ის უყვარდათ, როგორც საპროტესტო თუ საკონცერტო ადგილი, 80-იან წლებში კი, ჯონ ლენონის მოკვლის შემდეგ, მას ერთი მრავლისმთქმელი ფრაზით ახასიათებდნენ – ცენტრალური პარკის წინ ლენონი ცხოვრობდა.

დღეიდან ეს ისტორიული ცოცხალი ორგანიზმი თავს წლის ბოლომდე კიდევ რამდენჯერმე შეგვახსენებს. პარკის 150 წლის იუბილეს აღმნიშვნელი ღონისძიებები ხომ დღეს იწყება და დეკემბრამდე გასტანს. აი, რა აქციებია მონიშნული კალენდარზე: ე.წ. ლაით-შოუ; პარკის ისტორიის ამსახველი გამოფენები, ლექციები; საქველმოქმედო აუქციონი; პროექტი "შექსპირი ცენტრალურ პარკში"; ლინკოლნ ცენტრის ჯაზ-ორკესტრის კონცერტი, ვინტონ მარსალისის ხელმძღვანელობით; ანდრეა ბოჩელის, „მეტროპოლიტენ ოპერისა" და ნიუ იორკის ფილარმონიის კონცერტები...

ცენტრალური პარკი დამსვენებელს ვერ იტევს

ეს არასრული სიაც საკმარისია იმისათვის, რომ დარწმუნდეთ - ცენტრალური პარკი გრანდიოზულ დაბადების დღეს იხდის. თუმცა, ალბათ, იმაშიც დამეთანხმებით, რომ პარკი პომპეზური და ხანგრძლივი დღეობის ღირსი, მართლაც, არის. მას ხომ რამდენიმე უდიდესი დამსახურება მიუძღვის:

პირველ რიგში, ცენტრალური პარკი პოპ-კულტურის დაბადების ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი ადგილია. აქ იღებდნენ ფილმებს, რომლებიც შემდეგ ჰოლივუდური კულტურის სიმბოლო ხდებოდა (სულ ცენტრალური პარკი "თამაშობს" 175-მდე ფილმში, მათ შორის: "საუზმე ტიფანისთან", "კრამერი კრამერის წინააღმდეგ", "თმა" და 90-იანი წლების ბლოკბასტერები); იმართებოდა პოლ საიმონისა და არტ გარფანკელის ისტორიული კონცერტი (1980 წ. Concert in Central Park), სტინგის, შერილ ქროუს კონცერტები; ათასობით კათოლიკე, თუ, უბრალოდ, ცნობისმოყვარე უსმენდა რომის პაპის ქადაგებას; ბუდისტები ცენტრალურ პარკში დალაი ლამას სანახავად მიდიოდნენ; მარწყვის მდელოს შუაგულში, "ბითლზის" პატივსაცემად ქვაფენილში ჩადგმულ მემორიალს, სახელად Imagine-ს კი ყვავილებით რთავდნენ ლენონისა და ჰარისონის გარდაცვალების დღეს.

ცენტრალური პარკი ასევე გახლავთ ის ადგილი, სადაც, მარტინ სკორსეზეს რომ დავესესხოთ, შენდებოდა ამერიკა: 1853 წელს პარკის იდეა ნიუ იორკის ელიტარულ, ოჯახურ სალონებში დაიბადა. მაღალი წრის ამერიკელებმა პარკის გაშენება ევროპელების ჯინაზე მოინდომეს, რათა მათთვის დაემტკიცებინათ, რომ არ არიან მატერიალისტები და სამოქალაქო სინდისიც აწუხებთ. თუმცა, თავიდან პარკი პარიზული ელისეს მინდვრების ამერიკულ ალტერნატივად იქცა. სკვერში მდიდრები ეტლებით დასეირნობდნენ და ერთმანეთს მედიდური სახეებით ეჩვენებოდნენ. შენება წლების განმავლობაში გაგრძელდა. და საბოლოოდ, პარკი ჩამოყალიბდა კიდეც ზოგადად მთელი ნიუ იორკის დასასვენებელ ადგილად.

პარკი ამერიკული მულტიეთნიკურობის სიმბოლოც გახლავთ. დღეში ერთ-ხუთ დოლარად, ათ საათს, მშენებლობაზე ამერიკაში ჩასული ათასობით ირლანდიელი თუ გერმანელი მუშაობდა. შემდეგ კი საყვარელ პარკს ტომას მურის ქანდაკება სწორედ ირლანდიელმა ამერიკელებმა უძღვნეს, ბეთჰოვენის – გერმანელებმა, ჯუზეპე მაზინის – იტალიელებმა, უოლტერ სკოტისა და რობერტ ბარნსის ქანდაკებები კი – შოტლანდიელებმა. ანუ, ამ გზით მათ ახალ სამშობლოში, ამერიკაში საკუთარი ეროვნული კულტურის ნაწილი გადაიტანეს.

... დაბოლოს, როგორც ნიუ იორკის მერმა მაიკლ ბლუმბერგმა თქვა, ცენტრალური პარკი მილიონობით ნიუ იორკელისთვის ოცნებების მხარეც არის. ანუ, ის ადგილი, სადაც შეგიძლია უოლ სტრიტის საქმიან და დაძაბულ რიტმს გაერიდო, ბიზნესმენის იმიჯი მოიშორო, მწვანე ბალახზე გაწვე და ოცნებების მხარეში გადასახლდე. ამას ყოველ მზიან და თბილ ამინდში თითქმის ყველა ნიუ იორკელი აკეთებს. ალბათ, ამ ისტორიული პარკის გამოც უყვართ თავიანთი ქალაქი ნიუ იორკელებს ასე ძალიან. ისევე, როგორც ლონდონის სიყვარულში ჰაიდ პარკს მიუძღვის დიდი წვლილი.

მილიონ გირვანქა სტერლინგად

მსოფლიოს ერთ-ერთი უმდიდრესი უნივერმაღი, ლონდონის "ჰეროდსი", მყიდველს ხშირად აოცებს ხოლმე – ხან ექსტრავაგანტული ფასდაკლებებით, ხან იშვიათი საკოლექციო საქონლით, ხანაც ვიტრინების უჩვეულო გაფორმებით. მისი დევიზი - "ყველაფერი ლონდონში" – სავსებით გამართლებულია.

ახლა კი ამ ცნობილი სავაჭრო ცენტრის "ბიოგრაფიას" ახალი დეტალი შეემატა: მასში მსოფლიოს ყველაზე ძვირფასი ფეხსაცმელი იყიდება. ასტრონომიულ თანხად - მილიონ გირვანქა სტერლინგად შეფასებულ ფეხსაცმელს საზოგადოებამ მხოლოდ წამით მოჰკრა თვალი, ისიც ფოტოგრაფების წყალობით. შემდეგ განძი კვლავ ტყვიაგაუმტარ საცავში მოათავსეს, რომელსაც დაცვა 24 საათის განმავლობაში ეყოლება მიჩენილი.

მათ ავტორს, დიზაინერ სტიუარტ ვაიცმანს, ფეხსაცმლის ფორმა ფრენკ ბაუმის ცნობილმა ზღაპარმა, "ოზის ჯადოქარმა" "უკარნახა". ის პლატინის ძაფებისგანაა შექმნილი და 642 ლალი ამშვენებს. ამ, მართლაც, სამეფო ფეხსაცმლის გაყიდვის შემდეგ 100 ათასი გირვანქა სტერლინგი საქველმოქმედო მიზნებს მოხმარდება.

სხვათა შორის, წინა "ფეხსაცმლის რეკორდიც" ამ უნივერმაღს ეკუთვნოდა: გასულ წელს მან თავის მყიდველებს მილიონ დოლარად ღირებული საზაფხულო ფეხსაცმელი შესთავაზა.

„მე, გილგამეში..."

ერაყში მომუშავე არქეოლოგების ვარაუდით, მათ სახელგანთქმული მეფის, უძველესი ლიტერატურული ნაწარმოების გმირის, გილგამეშის დაკარგულ სამარხს მიაგნეს.

ჩვენს წელთაღრიცხვამდე 2500 წლის წინათ შექმნილი ეპოსი ქალაქ ურუქის მმართველის ცხოვრების ამბავს მოგვითხრობს. სწორედ ამ ქალაქის სახელწოდებიდან წარმოიშვა ქვეყნის დღევანდელი სახელი – ერაყი.

გილგამეში და ენკიდუ

ექსპედიციამ, რომლის ხელმძღვანელებიც გერმანელი არქეოლოგები არიან, აღმოაჩინა ქალაქ ურუქის ადგილმდებარეობა და მდინარე ევფრატის ყოფილი კალაპოტი, სადაც, გადმოცემის თანახმად, გილგამეშის საფლავი მდებარეობს. ეპოსში, რომლიც თიხის ფირფიტებზეა დაწერილი, ნათქვამია, რომ გილგამეში ევფრატის წყლებში, მავზოლეუმშია დასვენებული - გილგამეშის გარდაცვალების შემდეგ ევფრატმა, თურმე "უკან დაიხია".

"დასკვნების გამოტანას არ ვჩქარობთ, მაგრამ სამარხი ძალიან ჰგავს ეპოსში აღწერილს," უამბო "ბი-ბი-სი"-ს იორგ ფასბინდერმა, მიუნხენის ისტორიული ძეგლების დეპარტამენტის წარმომადგენელმა. "ქალაქის განაპირას, ევფრატის ყოფილ კალაპოტში, ნაგებობის ნაშთებს მივაგენით, რომელიც მავზოლეუმს ძალიან ჰგავს".

ფასბინდერის თქმით, ერაყის უდაბნოში ამ აღმოჩენის გაკეთება თანამედროვე ტექნოლოგიის წყალობით გახდა შესაძლებელი. "მიწის ქვეშ ჩახედვა მაგნიტომეტრიის მეშვეობით მოვახერხეთ, და დეტალურად გავარკვიეთ, რა ნაგებობა იდგა ევფრატის ფსკერზე".

მაგნიტომეტრიის დახმარებით მეცნიერებმა ქალაქ ურუქის თითქმის სრული რუკა შეადგინეს. მათ აღმოაჩინეს შენობები, რომლებიც გილგამეშის შესახებ ეპოსშია მოხსენებული. გათხრები 100 ჰექტარის ფართობზე ჩატარდა.

ყველაზე საოცარი აღმოჩენა არხების ურთულესი სისტემა იყო. ფასბინდერის თქმით, ის იმდენად განვითარებული იყო, რომ მას თამამად შეიძლება "უდაბნოს ვენეცია" ვუწოდოთ.

მშვენიერი ავტომრბოლელი

ჯოდი კიდი

ბრიტანელმა მოდელმა, ჯოდი კიდმა, თავის მეგობარ ტარკინ საუტუელთან ერთად, ყოველწლიურ ავტორბოლაში, Gumball Rally-ში მიიღო მონაწილეობა. რბოლა შაბათ-კვირას სან ფრანცისკოსა და მაიამის შორის გაიმართა.

რალის ორგანიზაციის იდეა 30 წლის ბრიტანელ მაქსიმილიან კუპერს 1981 წელს გადაღებული ფილმის, "რბოლა – ყუმბარას" ნახვის შემდეგ დაებადა. წელს რბოლის 148 მონაწილემ 3 ათასი მილი გაიარა და დაახლოებით 500 ჯარიმა გადაიხადა სიჩქარის გადამეტებისთვის.

რალის წესების თანახმად, მონაწილეებს ნებისმიერი მანქანის შერჩევა შეუძლიათ და ჯოდიმ სპორტულ Dodge Viper-ზე შეაჩერა არჩევანი. წინასწარი წვრთნის გავლის შემდეგ მან რბოლაში ჩინებულ შედეგებს მიაღწია, თუმცა, ცხადია, ეს მხოლოდ მისი მომზადების დამსახურება არ ყოფილა: მოგეხსენებათ, ჯოდი ლამაზი ქალია, და ამიტომ შემხვედრი სატვირთო მანქანების მძღოლები რადიოთი აფრთხილებდნენ ხოლმე საგზაო პოლიციის ადგილსამყოფელის შესახებ.

გემრიელიც და ესთეტურიც

თეთრი შოკოლადის ვენერა

საკვების მუზეუმი სხვას რას ნიშნავს, თუ არა ხელოვნების რანგში აყვანილი კერძების ექსპოზიციას. სწორედ ამგვარ გამოფენას მასპინძლობს ამ დღეებში ტოკიოს კვების ხელოვნების მუზეუმი. გამოფენილ ნივთებს შორის გახლავთ ეგვიპტელი ფარაონის ნიღაბი, პიზას კოშკი, ჰუაგუოს (ყვავილებისა და ხილის) მთა, ვენერას ქანდაკება, ვენერას დაბადება. განსხვავება მხოლოდ იმაშია, რომ წარმოდგენილი ექსპონატები საკვები პროდუქტებისგან არის დამზადებული. მაგალითად, ფარაონის ნიღაბის რეპროდუქციაზე მზარეულებმა 54 კილოგრამი შაქრის ფხვნილი დახარჯეს, პიზის დაქანებული კოშკის ხელახლა აღმართვაზე კი – 30 კილოგრამი კარაქი. 30 კილოგრამი ხილისა და ყვავილისგან დაამზადეს ჰუაგუოს მთაც.

წარმოდგენილ ექსპონატებს შორის ყველაზე შთამბეჭდავი ვენერა მილოსელის 2.06 მეტრი სიმაღლის ქანდაკება აღმოჩნდა, რომლის შექმნაზეც ტოკიოელი მზარეული ერთი თვის განმავლობაში მუშაობდა. მან ეს უგემრიელესი ვენერა 250 კილოგრამი თეთრი შოკოლადისგან ჩამოასხა. მზარეულებმა ვენერას თემაზე კიდევ ერთი ულამაზესი ექსპონატი შექმნეს – ვენერას დაბადება, რომელიც მთლიანად ყველისაა და ძალზე მადისაღმძვრელად გამოიყურება.

საკვების ხელოვნების მუზეუმს დიდი იმედი აქვს, რომ ეს ერთდროულად ძალიან გემრიელი და ძალიან ესთეტური შოუ მუზეუმს არა მხოლოდ ადგილობრივი დამთვალიერებლებით აავსებს, არამედ უცხოელ ტურისტებსაც მრავლად მიიზიდავს.

კროსვორდი

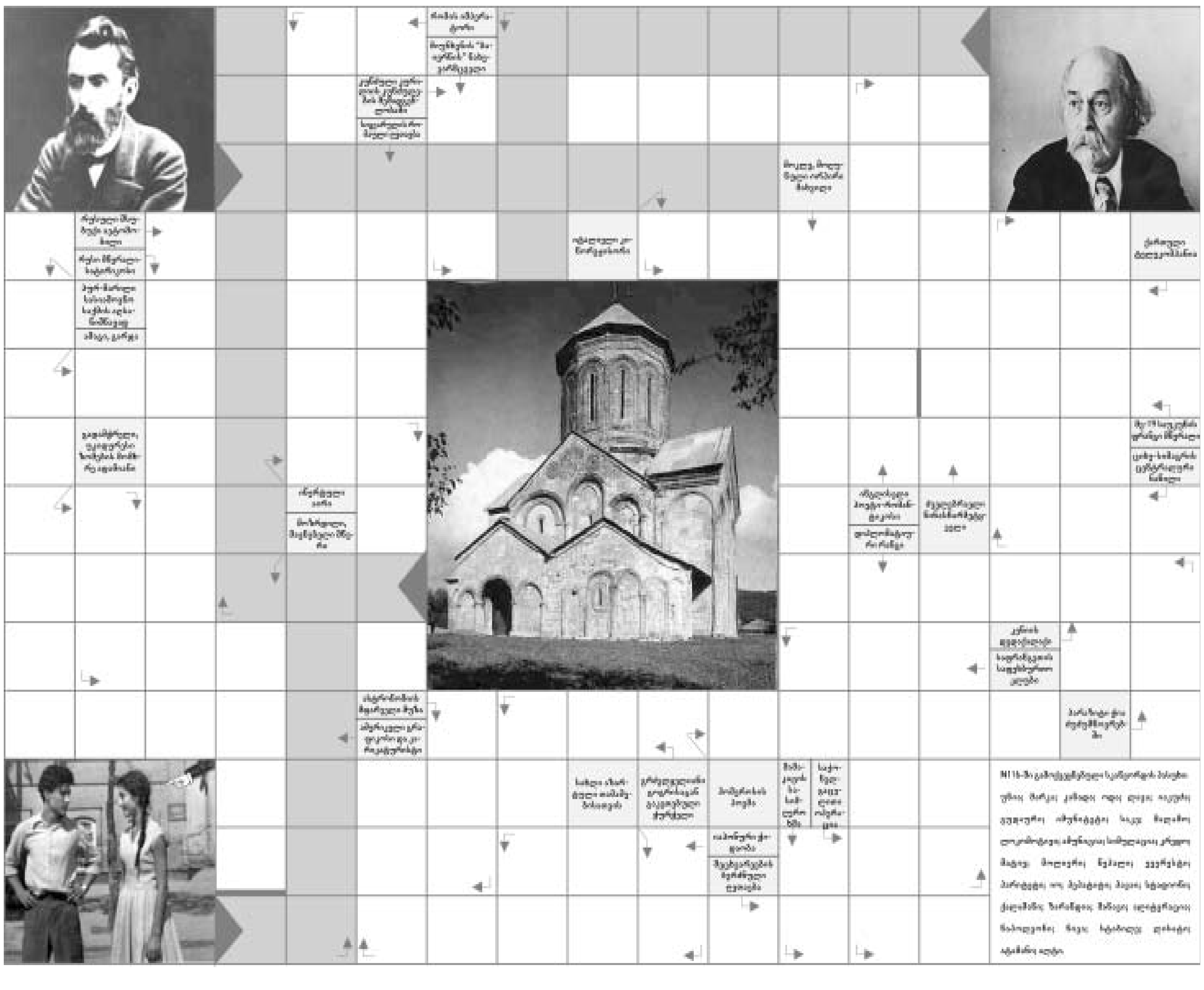

წამალი "სალხინო"

ქართული ფლორის საოცრება

თუ გაწუხებთ პროსტატიტი, ცისტიტი, ქალური და შარდ-სასქესო ორგანოების დაავადებები; როცა შეიმჩნევა შენელებული და გახშირებული შარდვა, შარდვის დროს წვა, შარდსადენი ხვრელის ბაგეთა მიწებება, სუნი ან გამონადენი; აგრეთვე ტკივილი წელის, გავის ძვლის, თირკმელების არეში; შარდის წვეთ-წვეთად გამოყოფა, მოშარდვის სურვილის დაუკმაყოფილებლობა, როცა ვითარდება სექსუალური მოშლილობა და იმპოტენცია,მიიღეთ წამალი "სალხინო" და ეს პრობლემები მოგეხსნებათ.

"სალხინო" აწესრიგებს კუჭ-ნაწლავის მოქმედებას და ხსნის ტკივილებს.

"სალხინო" გამოიყენება ჩირქოვანი და ჩირქმბადი ინფექციების სამკურნალოდ, ნაღვლის ბუშტის (ქოლეცისტიტი), ჰეპატიტის, გასტრიტის, ნეფრიტის, გინგივიტის, სტომატიტის, ბრონქიტის და სხვა პათოლოგიური დაავადებების დროს. "სალხინო" აქრობს პირის ღრუდან უსიამოვნო სუნს. წამალი "სალხინო" კურნავს სარძევე ჯირკვლების დაავადებებს - მასტოპათიას, მასტიტს. თუ გამოიყენებთ მშობიარობის შემდეგ, აიცილებთ მასტიტს და გაიუმჯობესებთ ბავშვის კვებას საკუთარი რძით.

წამალ "სალხინოს" თვისებები აპრობირებულია და მოწონებულია საქართველოს, რუსეთის, აზერბაიჯანისა და სხვა ქვეყნების ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროების მიერ, იგი რეგისტრირებულია. მიღებული აქვს სახელმწიფო პატენტები და ლიცენზია.

იკითხეთ და შეიძინეთ აფთიაქებში.
წამლის ფასი საქართველოს ტერიტორიაზე სამი (3) დოლარის ეკვივალენტს არ უნდა აღემატებოდეს ლარებში.